3 1197 23794 6220
BRIGHAM YOUNG UNIVERSITY

LIBRARY
Brigham Young University
RARE BOOK COLLECTION
Vault
093
B468
1496

Hain 12829

3800 f

Bucolicum Carmen in duodecim eglogas diſtinctum cum comen to Beneuenuti Jmolenſis viri Clariſſimi.

UPB

FRANCISCI Petrarchæ laureati poetæ ſuper buccolico carmine ſub uiro uenerando & famoſo magiſtro Beneuenuto de ymola recollectæ fœliciter incipiunt.

m ONICE Tranquillo ſolus tibi cōditus antro. In principio huius libri queadmodum in principio alio℞ libro℞ ſex per ordinem ſunt uidenda. Primo quis fuerit auctor Secundo quæ materia Tertio quæ intentio. Quarto quæ utilitas. Quinto cui parti philoſophiæ ſupponat. Sexto quis ſit libri titulus. Auctor fuit Franc. Petrarcha poeta laureatus. F. dicitur propriū notandū. Et dicit Frāciſcus quaſi francus & liber ab omni uitio℞ ſeruitute. uti illuſtris poeta Dantes: beatū Frāciſcum ſolē appellat. Ita ego dico Frāciſcū ſolem qa præclariſſimū ſolē ac ſplēdorē in mūdo immiſit. Dicit petrarcha quaſi petra & archa: petra. i. baſis & firmamentū. archa dr̄ quaſi cōtinens ſapiam: dicit poeta a pfeſſione eius. dr̄ laureatus. Iſte eni poeta fuit laureatus eo quo lauream fuit aſſecutus de laureatiōe dicet inferius Scdo materia iſtius libri ē res buccolica. i. paſtoralis: eo ꝙ ſemp de bobus tractat: ſed quia ad igori poſſeſſione ruſticali denoīauit. Vn̄ egloga dicit ab egle ꝙ eſt capra: qđ qdā aīal ē uiliſſimū. Tertio: intentio auctoris eſt deſcribere actus & geſta multo℞. Quarto: utilitas huius libri eſt triplex prima quatenus auctor iſte licēter poſſit alios arguere & īpune potentes & magnates ſicut ipe inferius facit & ideo buccolicæ. i. uolate locut⁹ fuit de magnatibus ſicut de papa cardinalibus: & ſic de ſingulis. Scdo utilitas ē ut auctor ſine erubeſcētia nūc ſe nūc alios ſicut facit Virgilius. Tertia utilitas ē delectatio eſt. i. ut magis delectaret aīos audito℞. un̄ iſte poeta intēdit monere audiētiū aīos repſentationibus: ut dicit Ariſtotiles in poetica: humana natura magis delectat̄ in repn̄tatiōibus q̄ in re ppria ſicut ē de leone picto & uiuo &c. qnto cui pti phiæ ſupponat. Sciēdū eſt ꝙ iſte liber ſupponit̄ phiæ morali nā totus de moribus ē. Sexto eſt ſciēdū ꝙ liber titulus talis ē. Frāciſci petrarchæ laureati buccolicū carmē īcipit. Petrarchæ hoc ꝙ dicit Frāciſci tangit̄ nomē ppriū. p hoc ꝙ dicit petrarchæ tāgit̄ cognom: p hoc ꝙ dicit poetæ tāgit̄ pfeſſio.

CLAriſſimi & inſignis uiri Frāciſci Petrarchæ Romæ nuper laureati: Bucolicū carmē in duo decim eglogas diſtinctū. Quarum prima cui titulus eſt Parthenias: Fœliciter Incipit.

Collocutores ſunt Syluius & Monicus.

Syl. m Onice trāqllo ſolus tibi cōditus antro
Et gregis & ruris potuiſti ſpnere curas
Aſt ego dumoſos colles ſiluaſqꝫ perro
Infœlix: qs fata neget diuerſa gemellis.
Vna fuit genitrix: at ſpes nō una ſepulchri

Monicus. Silui quid quereris. cunctorum uera laborum
Ipſe tibi cauſa es: Quis te per deuia cogit.
Quis uel inacceſſum tanto ſudore acumen
Montis adire iubet: uel per deſerta uagari:
Muſcoſoſqꝫ ſitu ſcopulos: fonteſqꝫ ſonantes.

Syl. Hei mihi ſolus amor: ſic me uenerata benigne

Iſte liber pōt diuidi in. xii. ptes: ſicut ſūt. xii. eglogæ: & ēt unaqqꝫ egloga pōt diuidi ī tot ptes quot dialogi. i. quot ſunt mutuæ collocutiōes pſona℞. Primo nō eſt ꝙ in hac prima egloga introducit duos paſtores adiuicē loquētes: quo℞ unus uocat̄ Syluius & alius Monicus: p Syluiū itelligit̄ ipſe auctor: eo ꝙ iſta materia fuit facta in ſiluis: & eo dr̄ Syluius: qa ſemp dilexit ſiluas & loca ſolitaria: ideo librū ſpecialē cōpoſuit de uita ſolitaria. Paſtor alius dr̄ Monicus. Monicus fuit qdā maximus gigas q hēbat unū oculū tm̄ in fronte ad īſtar unius clipei: & dr̄ a monos ꝙ ē unū & oculos. Mō auctor per monicū intelligis quēdā fratrē ſuū q monacus erat. & qa abiecit curā mūdano℞: & contēplatiōi diuino℞ intēdebat iō appellauit monicū qa reſpiciebat ſolū diuina: & iō auctor uidēs eius fœlicitatē & qetē uitā: & uidēs ēt ſuā infœlicitatē h ē ꝙ non ē ita ſine utraqꝫ cura: iō īterrogat fratrē ſuū & dicit. Monice. i. o mi fr̄ monache tu es uere fœlix et ſolitarius. CONditus tibi. i. ad utilitatē tuā et aīæ tuæ.

ANtro. i. in ocio ſcē cōtēplationis ideo uere fœlix es. Nō ē ꝙ per tranqllū antrū ītelligis quēdā mōtem ubi ē monaſteriū in quo ītrauit iſte monacus fr̄ poetæ et ēt pōt intelligi antrū. i. cella qa ſicut paſtor reqeſcit in antro ita monacus in cella: et ideo uere fœlix. AST. Pro ſed et p cōtrariū ego ſum infœlix qa uaco pōpis: et p locū q uocat̄ ualis clauſa ppe auinionē et ibi uacabat ſtudio et cōfectiōi carminū p ſiluas et ſpinoſos montes et ſubdit. Quis fata neget. Dicit de hoc ego miror qa ſumus frēs gemelli eo ꝙ ſum⁹ nati ex eodē uētre mr̄is et hēmus cōſtillationes diuerſas: fuit enim mr̄ nr̄a mulier optima: ſed nos non hēmus eundē finē corpis et aīæ q tu hēbis meliorē finē et gloriā q̄ ego q uaco rebus tpalibus et caducis. SILui qd qris. Hic alter et dicit tu ipſe in culpa es ſi uadis p cacumina montium: qs cogit te ire per iſta talia. i. cogit uagari p iſtas ſcientias quæ extrahūt te a requie uel q cogit te ire p deſerta. i. p iſta ſtudia poetica uel per muſcoſos ſcopulos mōtis pnaſi hoc ē qs cogit te ire p iſtud ſtudium poeticū per qđ pauci uadūt et per fontes ſonātes. i. fontes poeta℞. Muſcus ē herba naſcens in lapidū ſupficie et montis lapidoſi dū non adeunt̄ generāt talē herbā et iā multo tpe an̄ nō fuerat poeta unde colles muſa℞ erāt muſcoſi. HEI mihi. Hic ponit̄ reſponſio ſiluii et hic ſeqtur ſcđs dialogus et primo excuſat ſe ſiluius dicēs. Hei mihi. i. dolenter refero: Solus amor ē mihi. Nota ꝙ amor eſt fons et origo et radix humani generis tam tpis pulcher ſiue honeſtus unde ille amor intelligitur de amore poeticæ facultatis & dicit ꝙ amor ſolus diſtrahit ipm ad bonū finē. ET ſic me. Nō ꝙ pales eſt

dea ruſticoꝝ ſiue pabuli: mō auctor iurat per deam paſtoralē: ſed allegorice eſt intelligendū de beata uirgine q̄ dei mr̄ dei eſt nr̄a ſpes qa ſicut pales eſt ruſticoꝝ ſpes & dea ita uirgo btā ē ſpes pctōꝝ & ſic ē hic uere amor extrahit me a bn̄facere & dicit ita ſit mihi ꝓpitia ſi ueꝝ dico quā teneo multū in deuo tione. DVLciſſimus &c̄. Subdit & dicit. Ego a pueritia mea eo ꝙ apparuit mihi qdā paſtor dulciſſi me canēs fui ſecutus eū: & apparuit mihi qdā aliter q̄ ſi l'r canebat: & ego fui ſecutus eū. Per primū paſtor itelligit̄ uirgiliū delectabiliter canentē gigni atteneris annis q̄ alliciebat me tāto ſuo: & appellat eum ꝑtenie.i.uirꝝ in uita ꝓbantū: qa uirgilius fuit uir optimus excepto uicio luxuriæ qđ eſt cōis morib⁹ poetaꝝ. Nō̈ p pueꝝ ꝙ ipa ſcia poetica delectat pueꝝ: iō dicit mihi puero eo ꝙ pueros non delectat ſcia ſed fabulæ: & dicit benacus q̄ eſt lacus apud ciuitatē alpi exoriēs: & eſt ualde pulcher & eſt longitudinis.xxxii. miliare: & eſt ibi briſſia & uerona & in fine ſui ubi icipit declinare efficit̄ ex eo fluuius q̄ uocat̄ mintius & labit̄ ꝓpe mātuā: & dicit ꝙ iſte lacus hēt alueū & aquā ad modū criſtalli & aliquādo ille lacus turbat̄ ſed nunq̄ efficit̄ turbulentus & effudit filiū ſimilē ſibi.i.fluuiū qui naſcit̄ ex eo: & in iſto lacu capiunt̄ optimi piſces.ſ.carpiones. VEnerat ætas &c̄. Dicit ꝙ apparuit ſibi alius paſtor.ſ.omerus & dicit ꝙ iā ipſe audebat ire p opacū nemus.i. p ſciaꝫ poeticā & ibat ſecure & nō timebat feras.i.liguas maloꝝ.hoīum.i.detētoꝝ. EGO frāgebam uocē carmine.i.incipiebā canere poeticæ: qa cœpi facere carmina p me & ego inuitatus delectatione & captus amore gloriæ cœpi canere: & dū ego ſic facerem uenit alius paſtor.ſ. omerus poeta maximus gn̄oſus nā non hūit parē ſaltē inter græcos. Nota ꝙ generoſus eſt ille q̄ non denegat a uirtutibus ſuoꝝ ꝑdeceſſorū ſi nobilis eſt ille q̄ natus eſt de nobili ſtirpe & tamē eſt uilis & triſtis: ſed homerus ē generoſus eo ꝙ nō degn̄auit ſed alios ſupauit & iſte eſt de ꝑtibus græciæ & ualde bn̄ cantabat. SED ego neſcio.i.ignoro un̄ eēt.i.de q̄ contrata & nō ꝙ neſcit̄ unde fuerit ſed credit̄ fuiſſe de ſtuirna. NEC Murmure nr̄o. Hic oſtēdit ꝙ non erat de lingua latina: & ꝑcuſſit meū aīum iō ego cœpi cōtēnere oīa alia: & ſtatim aīus meus cœpit oblectari in carminib⁹ & cōſtantibus ex certo numero pedū & iſte amor poeticus ſurgebat in me: & illud quod prius theorice ſciuerā cœpi in actum & exercicitiū deducere: & congregatis ſacris ſanctis poeticis ego notanter didici & ꝑpendi de quo fonte potauerat Virgilius.ſ.ſed de fonte: & ſcia homeri & iō perpendi qa Virgilius in primis ſex libris ſecutus fuit homeꝝ: q̄ narrauit de ulixe ut facit uirgilius de Aenea & deſcribit īfernū. Nec minus. Dicit auctor. Nō credas ꝓpea ꝙ nō diligā uirgiliū ſicut homeꝝ: qa licet īſecutus fuerit nō tn̄ diligo minus: ſed magis et ideo īſecutus ſum utrūq; et uterq; eſt dignus pulchra puella et amica.ſ.fama et noīe qa ſicut amatores ſolēt canere pp amicas ita poeta pp famā et gloriā: ideo pricipaliter ſequor iſtos et ſum ita ligatus ab iſtis ꝙ ego nō poſſum me diuellere et in tm̄ ego fui inſecutus iſtos canēdo ꝙ ego miror quō montes &c̄. SILua.i.uiri & populi ignaui.

MONtes.i.dn̄i et magnates nō cœpunt currere.i.diſcere a me ego cœpi uerare a mōtibus ad planities: et aliq̄do ecōuerſo redire. ALLEgorice. Quia aliq̄do cœpi ire auinionē et captare beniuolentiā a papa et a cardinalibus et nūc reuerti domū et ē itellectus qa cœpi uenire de theorica ad praticā & poſtmodū a pratica ad thoricā. IBI fons. Pōt effectū & dicit ꝙ fons faciebat ſibi gaudiū & applaudebat.i.uiri lr̄ati & nō ſolū fontes ſed ēt ſaxa dura.i.hoīes illr̄ati ydiotæ & ignati laudabāt eū dicit reſpondēt eo ꝙ uiri groſſi affirmabāt id qđ dicebāt lr̄ati qa ipſi ab ipſiſmet neſciūt laudare ſed ſciūt dicere qđ ab aliis audiūt. Vox magna. Remouet obiectionē quæ fieri poſſet ſibi & dicit: poſſet aliqs dicere ſibimet auctori ꝙ ipſe tūc exaltabat̄ cū ab oibus laudabat̄. & dicit ꝙ hoc non eſt uerū. Nā q̄uis

Aſpiciat ſpes noſtra pales. Dulciſſimus olim
Parthenias mihi iam puero cantare ſolebat
Hic ubi benachus uitrea pulcherrimus aluo
Per ſimilem natum fundit ſibi. Venerat ætas
Fortior: audebam nullo duce iam per opacum
Ire nemus: nec luſtra feris habitata timebam
Mutatamq; nouo fingebam carmine uocem.
Mutatemq; nouo frangebam carmina uocem
Aemulus at fame dulcedine tactus inanis
Ecce peregrinis generoſus paſtor ab oris
Neſcio qua de ualle canens: nec murmure nr̄o
Percuſſit flexitq; animum: mox omnia cœpi
Temnere: mox ſolis numeris & carmine paſci
Paulatim creſcebat amor: quid multa? canēdo
Quod prius audieram didici: muſiſq; coactis
Quo mihi parthenias biberet de fonte notaui
Nec minus ē ideo cultus mihi: magnus uterq;
Dign⁹ uterq; coli: pulchra quoq; dign⁹ amica
Hos ego cantantes ſequor: & diuellere memet
Nec ſcio: nec ualeo: miror q; ꝙ horrida nondū
Silua: nec aerii cœperunt currere montes:
Verum ubi iam uideor collectis uiribus olim
Poſſe aliquid ſoleo de uertice montis ad imas
Ferre gradū ualles: ubi fons mihi ſæpe canenti
Plaudit & arentes reſpondent undiq; cautes.
Vox mea nō ideo eſt grata mihi: carmina q̄q̄
Laudibus interdum tollāt ad ſidera nimphæ:

oẽs laudarẽt me ego non tñ gloriabar. DVM memini. Dicit ꝙ ipſe ueniebat nũc de mõte: ꝙ dicit ego deſcẽdebã de theorica ad praticã & ecõuerſo & conor facere aliq̄d qđ placeat magnatibus & mihi & conor facere aliq̄d qđ uiris lucidis & famoſis placeat. dicit auctor ꝙ ñ deficit ſibi murmur aque. i. fauor ydiotaꝝ nec ſollicitudo nec bona affectio diſcedẽt. SI fata. Cõcludit & dicit qcq̄d ſit: ego intẽdo uiuere & mori & iſta eſt ſũma moꝝ & reges laboꝝ in iſta ſcia qa poſſet ille dicere forte iſta talia nõ potis facere. O ſi forte. Hic auctor cõtinuato ordie ad ꝑcedẽtia Monicus rñdet & iuirat eũ ad huius hu

Dũ memini qd nr̃ agat: q̄d ue aduena paſtor
Vror & in montes flammata mente reuertor
Sic eo: ſic redeo: nitar ſi forte camenæ
Dulce aliq̄d dictare uelint: qđ collibus altis
Et mihi cõplaceat qđ lucidus approbet ether
Nõ rauce leue murmur aq̄: neo cura nec ardõ
Deſuerint: ſi fata uiã. & mens tarda negarit:
Stat germane mori: nr̃oꝝ hæc ſũma laborũ.
Mo. O ſi forte queas duꝝ tranſcendere limen:
Quid refugis? turpeſq; caſas & tua paueſcis
Ocia qd frontẽ obducis? nemo antra coactus
Noſtra petit: plures redeũt a limine fruſtra.
Syl. Non pauor hic animi fuerat: ſi forſan aures
Dulcibus aſſuetas inamena ſilentia tangunt
Miraris: natura quidem fit longior uſus.
Mo. O iterũ breue ſi mecum traducere tempus
Contingat ſileatq; fragor rerũque tumultus
Dulcius hic quanto media ſub nocte uidebis
Pſallere paſtorem: reliquorũ obliuia ſenſim
Ingeret ille tibi: non carmen inane negabis
Quod mõ ſollicitat: qd te ſuſpendit hiantẽ?
Syl. Quis q̄ſo? aut quonã gemit⁹ ſub ſiderẽ paſtor
Hoc queat? audiui paſtorum carmina mille:
Mille modo: quenq̄ noſtris æquare caueto.
Mo. Audiſti quo monte duo fons unicus ædit
Flumina? ſiue ubinã geminis ex fontibus unũ
Flumen aquas ſacrũque caput cũ noĩe ſumit?
Syl. Audiui ut quondam puer hiſpidus ille nitẽtis
Lauit apollineos ad ripam gurgitis artus.
Fœlices nymphæ quæ corpus tangere tanti
Promeruere dei: fluuius ſi uera loquuntur
Per cinerum campos ultricibus incidit undis
Hunc igitur dulci mulcentem ſidera cantu
Mo. Illa tulit tellus: licet experiare: iuuabit:
Syl. O ego noui hominẽ: ciues & mœnia paruæ

manæ gloriæ cõtẽptũ quã ſiluius q̄rit & dicit o Sylui ſi tu potes iſtud itrare clauſtꝝ q̄ bonũ eẽt tibi hoc ẽ ſi potes facere itaq; efficiar[monacus q̄ bonũ eẽt tibi. Quid ref. i. cur refugis eo ꝙ ſyluio diſplicebat. Hoc cur tieſcis o ſylue iſtas ꝑuas celas & ſecura ocia: qa nr̃a uita ẽ brã licet nõ ſtemus ĩ paupe tecto: tñ nos ſimus ſecuri & cur cõtradicis frõtẽ nõ oportet tiere qa nullus cõpellet te ſi non uoles ĩtrare qa coacta non ſũt grata deo: ſed tibi dico cõtrariũ qa non ſolũ cõpellit̃ aliqs ad ĩtrãdũ nr̃am regulã: ſed multi repellunt̃ qa uellẽt itrare: iõ non credas ꝙ ego te uellim cõpellere. Non pauor ẽ. &c̃. Iſta ẽ alia collocutio iter iſtos & primo Sylius ad obiecta ſibi ꝑ Monicũ q obiecerat ſibi timorẽ: reſpondet & dicit o monice nõ timeo & non ex aĩ uilitate timeo: ꝙ non ĩtrẽ qa non timeo ꝑſentiam ur̃am: & hoc dicit qa ipſe ſꝑ faciebat penitẽtiã ſed ſi forte non delectabilia uerſant̃ aures meas non miretis ſi ſcis qd detinet me ad ĩtrandũ ĩſta ſilẽtia ur̃a detinẽt qa non poſſũ ſtare tantũ ſic uos ſtatis qn nõ loq̄rer aſſignat cãm & dicit ꝙ uſus fit longior: nã qa uſus ſiue conſuetudo eſt alterans nr̃am uel ẽ altera natura qa ego ſũ iſtis ſtudiis poeticis & non poſſem ſtare qn loq̄rer O Iteꝝ &c̃. Hic rñdet Monicus & dicit o Sylui ſi tu potes ſtare aliq̄tulũ ĩ iſta mea cella tu aſſueſceres ita ꝙ conſentires meis dictis ego ꝑmitto tibi ꝙ ſi ĩtrabis iſtã meã cellã tu uideƀ unũ paſtorẽ q canit dulcius q̄ tui paſtores Dauid paſtor & poeta quia appellari poteſt poeta xp̄ianoꝝ qa ſcripſit pſalmos ſtilo metrico: tñ ꝑ trãſlationẽ non potuit ꝓuari ille ſtilus metricus dicit pſallere. i. canere & dicit media nocte & dicit monicus tu ꝑpẽdes ꝙ paulatĩ tu obliuiſceris ſtudiis poeticis & ſtudebis in pſalmis & non negabis pſalmos eẽ pulchriores q̄ ſtudiũ poeticũ qd detinet te ad famã: & ad gloriã uanarũ. Quis q̄ſo. Iſte ẽ tertius dialogus huius eglogæ & rñdet ſiluius & dicit. Dic mihi rogo te qs ẽ ille paſtor q poſſit facere qđ tu dicis: ego uidi mille poetas q ꝑualẽt homero uel uirgilio ideo caueo eq̄re tuos poetas meis poetis. AVdiſti. Hic rñdet Monicus & dicit. O Syluius audiſti tu quo monte naſcunt̃ duo flumĩa & deinde dicit Monicus audiuiſti q̄uo ex duobus fontibus naſcit̃ unũ flumẽ. ſ. Iordanus ſcis tu q̄uo unũ flumẽ ſũmit aquã ex duobus fontibus. AVdiui. Iſta ẽ alia collocutio in q̄ rñdet Syluius & dicit. O monice uere ego audiui ꝙ olĩ Ioãnes baptiſta baptizauit xp̄m in illo fluuio Ior. et ſyluius uocat Ioãnẽ puerũ qa oĩ labe fuit purus et macula. appellat hyſpidũ qa ĩ. vii. ãnis iuiti deſtũ et fecit pniam et nõ dũ dic. Artus apollieos: Quia Ioãnes lauauit mẽbra xp̄i filii dei ſapiẽtis ad fluuii Ior. ripã. O felices dico illas aq̄s q̄ meruert̃ tãgere illa ꝑcioſiſſima xp̄i mẽbra. ille Ior. labe ĩ mare ſodomorũ et iõ dic ẽ fluuius labẽs ꝑ regionẽ pẽtapoli ubi fuert̃. v. ciuitates q̄ cõbuſtæ fuerũt. ſ. Sodoma. Amordo. Gõmoro. Soboĩ et Segon. mõiſte ciuitates fuerũt uſtæ et fulmiatæ. pp maxia pctã uñ iſte fluuius cadit ĩ aq̄s iudicatrices. Illa etc̃. Modo

Sæpe hieroſolymæ memorat: nec uertit̄ inde
Sp hēt lachrymas: & pectore rauc⁹ anhelat.
Hi romā troiāq́ꝫ canūt: & prælia regum:
Quid dolor & qd poſſit amor: qd ue ipet⁹ ire:
Qui fluctus uentoſq́ꝫ regat: qui ſpiritus aſtra:
Nec non & triplicis ſortitos numina regni
Expingūt: totidē uaria ſed imagine fratres
Septiferum ſummum iouem facieq́ꝫ ſerena:
Inde tridentiferū moderatoremq́ꝫ profundi
Ceruliūq́ꝫ comas: medium fuſcūque minorē
Torua latus ſeruat coniunx: aterque paludis
Nauita tartareæ piceas redit itque ꝑ undas:
Tergeminuſque canis latrat tum dura ſeueris
Penſa trahunt manibus fixa ſub lege ſorores
Quin etiam ſtygias æterna nocte tenebras
Anguicomaſque ſimul furias tēplūque forūq́ꝫ
Tū ſiluas & rura canūt atque arma uiroſque
Hic unū canit ore deum quē turba deorum Mo.

reſpondet monicus & dicit. O ſylui tu dicis uerꝫ uere illa terra tulit Dauid. ego licitū ē ꝙ tu ſūmas ex perientiā & ualde delectabūt te iſti pſalmi. SAEpe &c̄. Hic reſpōdet Syluius & dicit. Ego qñ cogno ui hoiem. ſ. Dauid qa ipſe ſæpe facit mētionē de ieruſalē & de ciuibus puæ Ieroſolimæ. ſ. ieruſalē puā reſpectu romæ et troiæ & babiloniæ alio mō puæ. IEruſalē. i. ieruſalē terreſtris ad dr̄am ieruſalē ce leſtis q̄ eſt eccleſia huius mūdi militās: uel pōt capi ieruſalē ꝑ cœleſti pr̄ia: & ipſe Dauid nō mutat uer ſum ſp hēt lachrymas in ſuis pſalmis & ſp plorat rauco pectore. hoc ē qa eius cātus ē ualde diſplicibi lis prima uice ſp de planctu tractat: ſed iſti mei poetæ ſp tractāt de Roma ſicut Virgili⁹ de tro ia & ſicut homerus ſp cecinit de troia q̄ fuit re gio in Aſia minori. Ilion fuit ciuitas nō dom⁹ regalis: & iſti mei poetæ canūt ꝓlia regū & me tricæ deſcribūt qd facit dolor. qd amor poſſit. Nā ut ait Virgilius ī buccolica. Oīa uici amor: & nos credamus amori & qd poſſit in pect⁹ ire ſicut faciūt multi q̄ præ ira occidūt filios: & qd regat uētos qa iſti poetæ deſcribunt tēpeſtates uētoꝝ ſicut facit Virgilius & qs ſpūs regat aſtra & qs motor regat ipſos cœlos & qs angelus &c̄. Silr̄ iſti poetæ canūt ſub uaria figura & repn̄tāt mihi tres fr̄es. ſ. Iouē. Neptunū & Plutonē q̄ re gūt totū mūdū q̄ acqſiuerūt regna tripla. ſ. cœ lū mare & iſernū. Et deſcribit Iouē ſedētē tenē tē ſeptrū & eē deū aſtroꝝ & deū deoꝝ q̄ hēt face re reges & q̄ fuit rex cretēſis et expulit patrē de regno. Et deſcribūt eū facie ſerena. nā ille pla neta q̄ ē Iupiter hēt faciē argēteā. Et deide Ne ptunū tenentē ſeptrū ſuū tridētiferꝫ pp triplicē ꝓprietatē quā hēt elemētū aquæ q̄ ē nabilis la bilis et potabilis: tēpatorē maris et ceruleū co mas. i. hn̄tē aqs uirides. Et repn̄tāt fuſcū mino rē. i. plutonē ipm q̄ repn̄tat ipſam terrā qa ē de us iſerni fuſci et obſcuri et cōiugē ipſius. i. pſer pinā ſtare ꝓpe plutonē q̄ eſt obſcura et truculē ta. Et canūt qūo ē nauta in iſernū. ſ. Charō q̄ legit aīas in ſua manu. ꝑ Charō itelligitur concupiſcētia tpis et ꝑ id tps oēs portamur q̄ ducit cū delectatiōe ſua ad iſernū et iſte nauta. ſ. charō uadit et reuertit̄ ꝑ undas tenaces et uiſcoſas qa iſta delectabilia ſūt uiſcus q̄ tenet nos. Et iſti poetæ canūt etc. Ianitor. ſ. Cerberus figurās ignē uitiū gulæ ſignat qa alq ſūt guloſi ī capacitate: aliq in q̄litate qa nō curāt niſi ſa pidū et bonū. aliq hn̄t utrūq́ꝫ et ibi pōe deſcribūt tres ſorores ī iferno ſtātes: ſ. Cloto. ſ. euocatio de nō eē ad eē. Lacheſis. ſ. ſors qa ſub fortuna uiddent laborare. Antropos. ſ. mors ſine cōuerſione qa inde nō pōt fieri regreſſus: q̄ ſorores hn̄t trahere dura fila et h̄ ſub lege ieuitabili. qa Cloto fert colū. Lache ſis filat. Antropos occat. ſ. rūpit fila. Et deſcribūt pœnæ ſtigias tenebras. i. triſtitias iferni et canūt tres furias. ſ. Alecto Tiſiphone et megera. Alecto iterp̄tat̄ praua cogitatio aī in pauſabilis. Tyſiphōe pra ua locutio. uñ tyſiphōe ē uox ſuppoſita uel uocis ſupōtio qa ligua ē miſtra cordis et mētis. Megera dr̄ a megon grece qd̄ ē praua opato. uñ megon. i. lōgū et ris opa q̄ſi longa opatio. Et iſte tres ſorores ha bēt capillos anguineos et ꝓpētinos. Et canūt pōe diuina et hūana. et canūt ſiluas ſicut bucia et rura. ſi cut Georgica. ET arma uiroſq́ꝫ. ſicut li. æneidos. ET totū altilōis. i. et ut breuit̄ cōcludā ipſi canūt oīa q̄ ſunt in mūdo cū uerſibus ſonātibus alte ſicut tragœdiæ. HIC unū canit. Hic Monicus breui loqo pari pcurrit q̄ canit ſiue dicit ſuus paſtor. ſ. Dauid ipm attollēs ꝓ cæteris paſtoribus pres ꝑ ſe pa tebūt dicit monicus. O ſilui tu tm̄ paſtores laudas tuo ſed ego dicā tibi idē de meo paſtore dauid qui ē melior tuis poetis: et dicit ſic. hic paſtor canit oīpotentē dominum quē oīum deoꝝ turba tremit. tui canūt ꝓlia et alia uana dcā ergo meus paſtor ꝓualet oībus: qa in aduētu dn̄i nr̄i ieſu xp̄i oīa ydola et ſi mulacra ſūt defracta et oēs alii dei pdider̄t oracula et q̄ deus ſolus tēpat cœlū ſuo nuptu et dr̄ cœlū al terꝫ ab alo alis qa oīa nutrit et gubernat et q̄ deus unus librat æthera liqdū. i. aere puꝫ ſuſpēdit notāt dicit ſuſpēdit qa terra ſtat ī medio picula. et ita aer uoluit̄ circa eā et q̄ deus ſpgit et pluit ſr̄ nos et mit tit rorē ſup nos et q̄ ſpgit niues gelidas et glacies et q̄ deus elicit niues ymbres et pluuias optatas her bis ſitientibus. et ab herbis exigētibus ipſas pluuius ex nube ſalubri qa pluuia ros et nix generat ex una mā ſed diuerſimode nā ſolis radiis ſuis attrahit uapores ſuos ex terra. aq̄ et calore ſuo eleuat ip ſos ſup uſum ad regionē aeris in quo cū uapor non poſſit amplius elleuari: tūc aer iprimit ipm uapo rē et tūc fit pluuia et ſi hoc fit ī æſtate ſilr̄ et hyeme uapores cōgelant̄ et tūc fiūt niues. Nota ꝙ aer diui ſus eſt in tres ptes. ſ. in p̄te inferiorē q̄ eſt circa nos et iſta eſt calida pp refractionē ſola eſt ſcda pp aeris appellatur media ē gelida qa ſol nō pōt ipſam calefacere: ps alia aeris ē ſupior et ē calida pp ignē qui attigit ipm hic in medio aeris fit pluuia et nix et alia aſpera et q̄ deus tonat et quatit aerem trementē.

RAPidis fluminibus. Nota ꝙ prius eſt tonare q̄ fulminare et illa duo ſunt ſimul et eodē tpe fiūt: ſed tonitruū ꝓcedit ipm fulmē q̄uis nobis uideat̄ contrariū & hoc eſt pp aures & uſum oculoꝝ quia oculi ſunt aptiores ad ꝓſpiciendū ipſam fulminationē q̄ aures ſint acte ad audiēdū tonitruū. & qui deus dedit tempora ſideribus: quia ſidera ſunt quæ faciunt tempus nobis. ſicut ſol facit nobis annum. unde quando ſol eſt ſteterit in quolibet. xii. ſignorum fecerit annum ſimiliter facit noctem quando deſcēdit ad aliud heſperiū. & qui dedit tempora ſyderibus: quia dedit principia tēporum & qui dedit ſua

Victa tremit: cœlum nutu qui temperat almū:
Ethera qui librat liquidum: qui roris aceruos
Quiq̨ niues ſpargit gelidas: & nube ſalubri
Elicit optatos herbis ſitientibus imbres:
Qui tonat: & trepidū rapidis q̄tit aera flāmis:
Tempora ſiderib⁹ qui dat: ſua ſemina terris:
Qui pelagus fluitare iubet: conſiſtere montes:
Qui corpus mentēq̨ dedit: q̄bus addidit artes
Innumeras: geminū cumulās ab origie mun⁹
Qui uitæ mortiſq̨ uices: quæq̨ optima feſſos
Fert ſup aſtra: uiam docuit: repetitq̨ monēdo:
Hunc meus ille canit: neu raucū dixeris oro.
Vox ſolida eſt penetrāſq̨ aīos dulcore latenti.
Iure igitur patriis primum celebratus in aruis
Attigit & ueſtros ſaltus: lateque ſonorum
Nomē hēt: q̄ rura padus: q̄ thybris. & aruus:
Quæ rhen⁹ rhodanuſq̨ ſecāt: q̄q̨ abluit equor
Omnia iam reſonant paſtoris carmine noſtri.
Syl. Experiar ſi fata uolent: nunc ire neceſſe eſt.
Mo: Quo ꝓcor? at qs te ſtimulus: q̄ cura perurget?
Syl. Vrget amor muſæ: qm̄ modo littore in aphro
Sidereum iuuenem gemitūque ex ſtirpe deoꝝ
Fama refert magnis implentem paſcua factis.

ſemiā terris. ſ. ꝙ terra pariat herbas & herba ſemen & ſic ſucceſſiue & homo ita generet hominem & qui facit aquam labilē & terram ſtabilem: & iubet mōtes æthereos ſtabiles ſtare uel fore & qui fecit hominem qui conſtat ex anima & corpore quibus ſcilicet corpori & animæ addidit artes innumeras quia dedit artes liberales & merchantias & ipſe deus accumulans duplex munus ſcilicet corporis & animæ ideſt duplex bonum ſcilicet artem liberalem & mechanicam: & qui dedit ipſi corpori & animæ mortem & uitam: quia generatio unius corruptio eſt alterius & econtra & ipſe deus docuit uiam qua poſſit homo ſup aſtra ferri in cœlum: & ipſe deus amonet quotidie & infinitæ & dicit auctor. FEſſos quaſi dicat ꝙ non poteſt perueniri nec medietate labore uirtutis. Dicit Monicus ille dauid paſtor meus cantet hunc dñi. & ideo noli uocare ipſum raucum: quia non eſt rauca eius uox ſed eſt ſolida & integra et pone trans animos non apparente dulcedine: quia licet non uideatur tamen dulce eſt intus & dicit Monicus reſpondeo dictis Syluii ꝙ iſte deus meus merito Dauid honoratur in patriis annis ideſt apud hebreos. primo & deide iſte paſtor peruenit ad paſcua noſtra. i. nos ultimos & iſte meus paſtor habet nomē ſonās ubiq̨ terraꝝ quia oīa rura q̄ padus tibris et arnus et renus et mare occeanū oīa ſunt repleta paſtore meo p padū intellige lombardiā et nobilē galliam: p renū intellige alemaniā. Nā diuidit alemaniam ab alemania quia renus erat murus īperii romāi per tibrim et arnū intellige tuſciam: rodanus enim fluuius galliæ et omnia rura quæ occeanus abluit ſcilicet Anglia q̄q̄ dicat ꝙ ubiq̨ reſonat. EXperiar Hic eſt alius dialogus et reſpondet Syluius et dicit ſi deus promiſerit ego nolo experiri: ſed non poſſum nunc quia habeo alia agere et neceſſe eſt me abire ate. QVID præcor. Hic reſpondet monicus et dicit: quæ cā et q̄ cura eſt: q̄ remouet te ab iſto ꝓpoſito. VRge etc. Hic Syluius aſſignās ſui receſſus cām dicit ego ſumpſi materiā unā ꝓſcribēdā de uno iuuene ꝓclariſſimo qui fecit geſta memoranda alte et iſta eſt materia africæ. qui eſt liber de Scipione africano modo dicit ſyluius ꝙ amor muſæ urget me ad ſcribendū de uno iuuene filioꝝ deoꝝ nato in flumine africano. Vnde nota ꝙ hānibal fuit dux cartaginis et iſte miſſus appetitione cartaginis trāſiuit in hiſpaniā p mare et bretoniā ſubiugauit qua ſubiugata trāſiuit p galliā mediā ī Italiā et iſte ſtetit ibi p. xvi. ānos et nūq̄ receſſit: ueniens ad ꝓliandū cum romanis dedit eis tres conflictus. Primū apud placenciā et ibi remanſit in cāpo. x. milia romanorū. Poſtmodū hānibal tranſiuit alpes ſuper placentiam et tranſiuit in tuſciam et dum eſſet inter fœſulas et aretium arnus flumen et inundauit et omnes agros ſubiiruit et tāta fuit hic pluuia ꝙ uiſum fuit diluuium: tunc hannibal recepit maximū dānum de ſotiis amiſſis et ibi perdidit unum oculum: deinde ceſſata pluuia tranſiuit iuxta lacum peruſium: et ibi dedit maximā ſtragem romanis. deinde tranſiuit in Apuliam et ibi inter uenuſium et canuſium iuxta uicum qui uocatur cāne dedit iterum romanis magnus conflictum ubi mortui ſunt xl. mi. romanoꝝ. hoc uiſo a Hannibale ſtante in Italia Scipio qui erat iuuenis. xxiii. annorum electus eſt ad eūdum in Hiſpaniam in qua pater ipſius Scipionis et patruus Scipio fuerant interfecti. unde romani neſciebant quem mitterent. ſed ille ſcipio ſurrexit et dixit ſe uelle ire. et habita ibi uictoria de carteginenſibus tranſiuit in africā et talia ipſis inferebat qualia ipſe Romanis inferebat Hannibal propter quod Hannibali miſerunt carthaginēſes ut ire deberet adiutū carthaginē tunc ipſe reuerſus fuit et noluit loq̨ cū ſcipione uolēs

ſacere pacē ſcipio aūt noluit. Itaq̃ cōmiſſum eſt aſperū bellū in quo tandē uictus eſt hānibal & fugis carthaginē dicēs & conſulēs ꝙ romāos rogarēt ut facerēt pacē cū bellū duraſſet. xviii. ānis & ipſe uictus eēt bello nō ſolū ꝓlio. Quare affricāi miſerūt legatos ad ſenatū & ſenatus remiſit ipos Scipiōi. Itaq̃ facta ē pax cū qbuſdā legibus i ꝓrogatiuā romanoꝝ hoc notato dicit ſyluius ꝙ muſa cogit ipm ad ſcribēdū de Scipione q liberauit Italiā q fuit de fāilia cornelioꝝ q fuit ſidereus & clarus pp magnanimitatis uirtutē & fuit de ſtirpe deoꝝ pp mirabilē eius uirtutē creditus eſt filius deoꝝ: & q Scipio iplebat paſcua & loca ī littore affricāo magnis factis. TE Poliphemæ. Hic ī pte illa dirigit ſermonē ad Hānibalē & uocat ipm poliphœmū. qa poliphœmus fuit gigas monoculus q oīa deuorabat quē Vlixes uolēs occidere traxit ei oculū: & iō dicit o hānibal tu uictus fuiſti a ſcipione & uocat eū monoculū qa non hēbat niſi unū oculū ut dictum ē ſupius nec fuit mortuus ſed uictus a ſcipione iō dicit expuliſſe leones de ſuis antris qa ī affrica regiōe ſua abūdāt leones & ipſe ſcipio non ſolū uicit africanos ſed ēt alios duces ſicut Haldrubalē & regē ſifacē q fuit ductus captiuus romā ſiſr Haſdrubal quos ſcipio pepulit de contratis ipoꝝ & ille puere. ſ. ſcipio dr īcēdiſſe luſtra. i. cauernas ſuppoſitis flāmis qa ſcipio dr̄ combuxiſſe contratas cartaginēſiū: qa diu romāi dederūt legē cartaginēſibus ſcipio uoluit oēs nauis cōburri q̄s illi pauerāt ad bellū faciēdū: uel ꝙ ſcipio incēdit cāpū haſdrubalis regis & cāpū ſifacis & hoc de nocte fecit. unde oīa concuſſit & p h̄ pñt intelligi luſtra & rura africana: qa ſcipio oīa cōburrebat. mō dñe italice. i. iuuenes & puele romanæ & pueri & ſenes ſimul cōmoti ad admirationem illius uirtutis. ſ. ſcipionis affricani: laudāt ipm & faciūt feſtū de eius uictoria & dicit Syluius. Nullus ſcripſit metrice de iſto iuuene: ideo ego uolo ſcribere de eius fama longo carmine uſq̃ ī hodiernā diē: dicit & ſua uirtus petit hoc: ideo ego pauitās cœpi ſcribere & tēptabo īgeniū: & fortaſſe bene dicā. Ille ſcipio fuit dignus hr̄e meliorē poetā me ſicut fuit Orpheus q oīa ſuo placabat cātu & non ego debui ſcribere de eo tenui ſtilo meo illū ꝓmerētē orpheū. poſtmodū monicus ait uadas ſoſpes & reuertaris ad materiā conſuetā & aduertas caſus q poſſunt occurrere & iſtius deſcriptionis & illa loquit̄ monicus ad Siluiū.

Te polyphemæ tuis iam cōſtrauiſſe ſub antris
Dicitur: & libycos ſyluis pepuliſſe leones:
Luſtraq̃ ſubmiſſis audax incendere flāmis.
Hunc ſimul italideſq̃ nurus: puerīq̃ ſeneſq̃
Attoniti aduerſo certatim a littore laudant:
Carmīe fama ſacro caret hacten⁹: & ſua uirt⁹
Præmia depoſcit: pauitans ego carmina cœpi
Texere: temptabo ingenium: uox forte ſequet̄
Orphea: ꝓmeritū medulabor arūdine parua
Iſoſpes: uarioſq̃ uiæ circūſpice caſus. Mo.

Explicit pria egloga: q̄ parthenias ītitulat̄.

Incipit ſecūda egloga: cui titulus eſt Argus.

Collocutores: ideus: phytias & ſyluius

Vre⁹ occaſum iā ſol ſpectabat: equoſq̃ yde⁹
a Pronū iter urgebat: facili trāſmitter̄ curſu
Nec nemoꝝ tantā p ſæcula multa qetē
Viderat ulla dies: paſſim ſaturata iacebant
Armenta: & lenis paſtores ſomnus habebat:

❡ Eglogæ ſecundæ Titulus eſt Argus: collocutores ydeus: Phytias & Syluius.

VREVS Occaſum &c̄. Hic ē notandū ꝙ qcūq̃ hēt ſcribere carmē buccolicū notare debet
a ꝙ q̄libet egloga ſit diuerſa. Mō hic uult laudare realē prudētiā & ſeruat hūc ordinē. Nā primo introducit quēdā paſtorē q morte alterius paſtoris deplorat ſcdo iſte paſtor introducit duos alios paſtores ad plorādū de illo iā mortuo: & iſte paſtor denoīat̄ ydeus: & p hūc intelligē Iohānem barilē q fuit milex neapolitanus & fuit nutritus in curia regali: ydeo auctor uocat ydeum quia ſicut Iuppiter fuit nutritus in yda ſylua ita iſte in curia regis Roberti. & fuit milex probus ideo auctor introducit ipſum plorantē regis Roberti mortē & ſeruat hunc ordinē quia primo tāgit bona quæ erāt ipſo uiuente. ſecundo mala quæ ſuperuenerūt ipſo mortuo. Et primo auctor dicit ſic ꝙ ſol aureus. i. ſplēdidus ad modū auri iam ſpectabat occaſum. q. d. fiebat nox quia adueſpereſcebat dies. Alegoricæ ſol. i. rex Robertus qui eminenter excellebat alios reges propterea ſol eſt qui facit excellentes doctores & ſcientificos naſcentes. ſ. ſub dominio ſuo. et rex Robertus fuit omniū ſciētiarum peritiſſimus idcirco dicit̄ ſol. quia ſapiētiſſimus quantū ad eloquentiā et ſapientiā mō iam erat in occaſu. Et ſol pellebat equos facili curſu. Et ſol fingit habere quattuor equos ꝑpter quattuor anni tēpora. ſ. eſtatē hyemē uer et autūnū: uel ꝑpter quattuor partes mundi quas luſtrat: uel ꝑpter quattuor ꝓprietates quas habet omni die: quia in mane rubet: in tertiis ſplendet in nonis ardet in ueſpis tepet: modo ipſos uerberabat ut ipſi uenirent citi ad noctem et hoc ꝑpter pronum iter: et ita eſt intelligendum de rege Roberto cui modicum reſtabat de ſua uita: et qui habebat ætates quattuor ſcilicet pueritiam adoleſcentiam uirilitatem et ſenectutem. ipſe conabatur trāſmittere iſtas ætates facili curſu quia ad modo erat ſenex dicit. ergo ille Iohannes quod nunquam fuerat tanta quies per multos annos. quanta erat in uita regis Rob. de ſæculum debet intelligi tempus centum annoꝝ neorū. i. regnoꝝ et ciuitatū quia ſicut ī ſilua ſunt diuerſæ arbores: ita in ciuitatibus ſunt diuerſi ciues. PASſim &c. Hic ꝓbat p effectū et dicit ꝙ armēta. i. populi ſaciati iacebāt ubiq̃: qa uiuēte iſto. R. oēs ppl̄i erāt

pingues et

pingues & diuites & hoc in omni regno & ciuitate ſua: & nō ſolū populi ſed paſtores & duces quia nō opportebat ipſos ꝓliari ipſi ſtabant in quiete & requie & pars iſtoꝝ nectabat baculos rotundos hoc ē iſti faciebant rotundas ad aſtiludendū ſiue ad aſtiludiū & etiam ad bellum ſed fuiſſet neceſſe & aliqui iſtoꝝ nectebant comas & ordinabāt coronas de floribus & aliqui de herbis & iſti erant poetæ laureati & coronati ſicut fuit ipſe Petrarcha & hoc poetando & poeticæ deſcribendo: aliqui alii in iſto ocio ordinabant leues pœnas per iſtos itellige oratores qui dabant ſe dictamini. Vnde dictator qui ſcribit

Pars teretes baculos: pˢ nectere ſerta canēdo
Frondea: pars agiles calamos: tūc fuſca nitētē
Obduxit phœbum nubes: præcepſq̧ repente
Ante expectatum nox affuit: horruit æther
Grandine terribili: certatim uentus & imber
Sæuire: & fractis deſcendere fulmina nimbis:
Altior æthereo pœnitus conuulſa fragore
Corruit: & colles concuſſit & arua cupreſſus:
Solis amor quondam: ſolis pia cura ſepulti:
Nec tamen eualuit fatalem auertere luctum
Solis amor: uicitq̧ pium ſors dura fauorem:
Præſcius heu nimium uates tu phœbe fuiſti:
Dū ſibi: dūq̧ aliis erit hæc lachrymabilis arbor
Dixiſti. ingenti ſtrepitu tremefacta ruinæ
Paſtorum mox turba fugit: quæcūq̧ ſub illa
Per longum ſecura diem conſederat umbra:
Pars repetit montes: tuguri pars limina fidi
Pars ſpecubus: terræq̧ caput ſubmittit hianti.
Syluius & phytias ſcopulum fortaſſis eūdem
Præcipiti petiere gradu: geminiſque cauernis
Occuluere animas ſtrepiti nec pauca gemētes
Poſt ubi laxatis tempeſtas fracta parumper
Nubibus: & cœli ſiluerunt murmura feſſi
Incipit illachrymans phytias: o iuppiter alme
Si ſcelus hoc noſtrum meruit: ſi ruſtica ſordet
Paſtorum pietas: miſeris ignoſce præcamur:
Innocui miſerere gregis: meliorque capellas
Collige diſperſas: teneris ſignata labellis
Vbera te moueant: niſi forte obliuia lactis
Illius aſtrigere nectar tibi ſugerit aulæ.

in proſa non tantum laborat quantū qui ſcribit metaphiſice. SEquitur &c. Hic in pte iſta ponit mortē. R. Rob. & dicit ꝙ tūc nubes fuſca. i. atra mors occidit ipm. R. & præcipitata ante tps mors ꝓſens fuit. qa adhuc rex poterat magis ſuperuiuere. HOrruit æther. i. aer riguit & terribili grandine. Et certatim. i. operoſæ uentus & aqua ſeuiebāt iſimul poſt mortem dicti regis qa mali hoies cœperunt uti uiribus & fulmina. i. ſcelerata mala deſcendebāt fractis nimbis. Altior &c. Hic deſcribit unū ſpāle malum qđ euenit poſt mortē ipſius regis & dicit ꝙ inter alia magna mala arbor melior fulmiata fuit. q̄ fuit cupreſſus alta. Vnde nō ꝙ p iſtā arborē debemus itelligere regem Andreā qui erat maritus reginæ: mō iſte fuit occiſus rumore ppli & pp ipſius mortē deſtructi ſunt magnatēs & illa cupſſus. i. rex iſte Andreas erat dilecta. OLimpo. i. a Roberto rege & ille Andrea erat pia cura ipſius Roberti mō ipſa pia dilectio ad ipm Andreā nihil ſibi profuit qn ſuffocaret̄: & fortūa uicit fortunā regis Roberti. Perſonis. Hic ydeus dirrigit ſermonē ad ſolē & nota enī ꝙ cypariſus fuit dilectus a phœbo: ita ꝙ cōuerſus fuit in arborem de cuius lignis cōburebant̄ corpora. ita cōſtituit ſol ꝙ ille puer eſſet unde arbor ē illa odorifera q̄ pellit fœtorē corpoꝝ & hēt hanc naturā ꝙ ſi incidit̄ nūq̄ renaſcit̄ ſicut hō mortuus nunq̄ efficit̄ uiuus. hoc notato dicit ydeus o phœbe tu fuiſti uas dei & ꝓpha ꝓnūcius dū tu dixiſti ꝙ hoc arbor adhibebat̄ ſemp funeribꝰ mortuoꝝ & iſte phœbꝰ fuit iſte Andreas mō mortuo iſto rege Andrea oēs paſtores pauefacti fragore ruinæ. i. morte illius fugierunt qui paſtores uix erant ſecuri & nūc oēs fuerūt expulſi & pars iſtoꝝ paſtoꝝ fugiebat ad loca & caſtra fortia. ſ. illi magnates & pˢ alia repetit limina. i. ꝓprios lares eoꝝ. Vñ tuguriū ē domus paleaꝝ qa ipſi fugiebāt illuc: alii uero fugiebāt in exiliū: alii abſcōderūt ſe in ſpelūcis & locis ſolitariis. SILuius. Iſta eſt ſcđa pˢ in qua iſte ydeus paſtor introducit alios duos

paſtores magnos ad deplorandū. R. Robertū unus quoꝝ fuit ſyluius. i. Petrarcha alter fuit barbatꝰ qui fuit optimus poeta nō tu cenatus ē q ambo erāt fideles ualde ſicut fuit phitias q poſuit uitā pro damone. mō dicit iſte ydeus. ſ. lobs. b. ꝙ iſti duo paſtores dicti confugierūt ad mōtē appeninū co ꝙ ex una pte uēit unus. & ex altera alter & hii ſunt conq̄ſti ſiľ de morte regis. R. & occultauerūt aīos i cauernis. i. i terris ſuis trepidātes & plorātes & poſtq̄ aliq̄liť ceſſauit tēpeſtas ille phytias. i. barbatus poſtq̄ ceſſauerūt tonitrua lachrymās icepit loq & dixit o ſcē deus alēs oia ſi pctā nr̄a meruerūt hoc: qđ meruer ciuitates & paupes hoies ſi nō fecimꝰ nos paſtores qđ decuit: qđ meruit rex robertus. ſed tu deus collige paupes hoies uagātes pp iſta mala & prio phytias depcat̄ ipm admiratiue & dicit. O IVppiter tu bñ debes recolliger̄ capellas qa tu olī fuiſti lactatus a capra hoc qtū ad lrām. ſ; allegorice ſic. o deus tu debes miſeri hūana gñi qa uoluiſti ſūmer̄ carnē hūanā ex una uirgīe niſi forte btitudo celeſt̄ detieat te ꝙ nō uidearis curare de malis miſeroꝝ & hoc ē qđ dicit. NIſi nectar. i. oculus dñi & curia cœleſtis miniſtrat tibi obliuia certe tua mater fuit de nr̄o grege & iſte phytias obticuit pcutiēs manus & ora ſua:

SILuius. Hic continuato ordine ad pcedentia ſyluius reſpondēs phytiæ facit ſuā quærelam regis Roberti & dicit ſic. Syluius ſiue Petrarcha audita conquæſtione phytiæ ſiue barbati incepit ipſe etiā conqueri nec poterat ſyluius uidere phytiā: ſed etiā conqueſtus fuit audita eius quærela quia un⁹ ſtabat aperte unius montis & alter ab alia & ſic refert. i. replicat ſermonē præſcriptū inferius & h exacerbata mente ſua. ſ. prænimio dolore dum audiuit quærelā de alia parte rupis apēnini iugi. nā facit parenteſim & aſſignat rationē quia nō uidebat phytiā ſed audiuit & eſt quia remoti pp pluuiam hēbat unum paruum ſcopulū intermediū & non ſolum ſcopulus impediebat ne uiderēt ſe ſed ſilua orta ſuper ſcopulū qd non eſt aliud niſi ꝙ erant unus ab una parte montis apēnini alter ab altera. unde pp loci diſtantiam nō ſe uidebant. cum unus. ſ. Petrarcha ſtaret in Italia alter ultra mōtes. ſed audiebat alter alterū mutuis litteris. Vnde ſyluius exercēs gemitū ait uel refert. ſ. ſuā faciendo quærelam dicēs ſic o phytia ego fateor tibi fata ac cōſtillatiōes minari nobis iſta mala & iſtam ruinam quia uidi cœlum male diſpoſitū. & iampridē aduertī. i. uidi multis tēporib⁹ quia uidi auguria & h poſtq̄ notantur lumina ſiue ſplendorē martis. Nota ꝙ ex vii. plāetis cœli aliqui beniuoli aliqui maliuoli aliqui tenent utrūq₃ Maliuoli ut ſaturnus qui facit peſtes & fames & pcipue in Italia Mars etiam ē prauus ut patet: quia eſt cauſator montiū uiolentiaꝝ. & p oppoſitum Iuppiter eſt planeta ualde benignus qui facit uiros beniuolos & dn̄os ylares clementes & pios: & ideo Iuppiter ponitur īter Saturnum & Martē ut malignitates ſuas mitiget. Sol & pr̄ nature & auctor ſolis caloris & dat oibus lumē & eſt nobilius corpus cœli & cā totius bōi. Venus eſt planeta maliuolus & benignus. tn̄ eſt dea luxuriæ. Mercurius tenet medium inter iſtos. Vnde non eſt neq₃ bonus neq₃ malus. ſed qn̄ adheret ſoli facit bonos effectus et per cōtrarium qn̄ adheret lunæ q̄ eſt planeta q̄ non eſt bonus neq₃ malus ſed eſt nuncius alioꝝ planetaꝝ quia effudit ſuper nos quicquid recipit ab aliis planetis. Hoc nota dicit ſyluius ego uidi iam male diſpoſitum Saturnū & habentē dominiū ſimiliter Martē ſed p cōtrariū uidi Iouē moleſtari & etiā alios bonos itaq₃ mali planetæ dominanē & tunc cū dicit uidi Martē ualde flāmatum debent intelligi milites bellantes & hoies armorum quia intendebant ad perditionē & ſeductionē. & uidi Saturnū ſtantem in parte umbrifera. Petrarchæ quē debemus intelligere papā qui ē ſuper alios hoies & Saturnus ē ſup alios planetas & ē ſenex laborat per. xxx. annos ad ſuum curſum faciendū: ita erat papa ſenex. i. tardus ad coronationē regis Andreæ & iſte Saturnus erat in ſigno aquario quod eſt malum ſignū quia facit diluuia et magnas aquas. Et notaui Iouem obſeſſum. i regem Andream optimū per ſe: ſed erat obſeſſus ab aliis militibus ſicut Iuppiter ē obſeſſus a Saturno et ab aliis planetis. Et uidi Venerem et non dicit de Sole quia mortuus ē. per uenerem intellige Iohannam reginam libidinoſam tuentem ipſum regem per contrarium et tranſuerſæ. poſtq̄ notaui ſibylia uentoꝝ habere murmura et ſubgeſtiones malorum quas habebat regina: quia dum faciebat conſilium non habebat niſi ſuſurrationes et malos hoies dicit Siluius. Certe non uidimus nebulones procul ſurgere qui uenerunt a prouincia quæ eſt ſterilis terra. et propter manſionem ciuium ipſa regina ſubleuari ſurſum et nos uidimus nebulones delatos ad noſtras ſedes Italiæ et non ne uidimus grues profugas. Grus ē auis pacifica. unde grues ideſt homines pacificos et ſapientes quærētes pacem. tunc iſti erant expulſi de ciuitate et nōne uidimus grues profugas. Mergos turpes uenire ad illitora et grues ſecedere alitoribus. Mergi eni neſciunt aliud facere niſi capere piſces et nihil conuertunt in ſuam utilitatem. Mergi intelliguntur iſti nebulones qui omnia uorabant ſed nihil profuit ipſis et non ne uides ad lumina palatii CORuos ideſt malos homines alte garulantes et non ne uides. FVlices uagas. Quæ eſt uiles aues. Vnde fulices ideſt homines uiles et loquaces. Nonne uidimus uiros præclaros et ſidereos triſtes et non uidimus. q. d. ſic. PHœben ideſt lunam. uelatam: per lunam intellige antiquam uxorē. Regis. R. quæ mortuo rege facta eſt monacha et ſumpſit habitum ſanctæ chatarinæ eo ꝙ noluit uidere tot mala et uidimus ſigna naſcentis procelle quæ ſigna antiqui uaticinati fuerunt et prædixerunt multis ciuibus debere eſſe. concludit ſyluius et dicit ſuſtinere neceſſariæ eſt iſta talia et o phytia talis eſt fortuna hominum fortuna mala alternatim uariat et proſpera ideo uadat mundus antiquo ordine: et experientia ſit nobis magiſtra et eſt pulchrum uiris ſapientibus non mutari quocunq₃.

De grege nempe fuit tua nutrix. talia quæſtus
Subticuit: pectuſq₃ manu percuſſit & ora
Syluius audita rupis de parte quærela
(Nam neq₃ ſe coram cernebant: obice paruo
Præterite ſilicis ramoq₃ comanti diremptí)
Concuſſa ſic mente refert: gemitūq₃ cohercēs:
O phytia phytia fateor ſic aſtra minari
Iam pridem aduerti: poſtq̄ flamantia martis
Lumina: & imbriſera ſaturnum parte morātē
Obſeſſumq₃ iouē: & uenerē tranſuerſa tuentē:
Sybila uentorum poſtq̄ peregrina notaui:
Nonne procul nebulas limo exhalāte paluſtri
Surgere: & in noſtrū delatas uidimus axem.
Nōne grues pfugias turpeſq₃ ad littora mergos
Num coruos fulicaſq₃ uagas. nū ſidera mœſta
Vidimus & nimbo uelatam abſcedere phœbē.
Tum quæ multa olim naſcentis ſigna procellæ

Grex miſer.

GRex miſer.i.populus ad quicquid deuenerint bonũ eſt & ſpectat ad uirũ ſapientẽ nõ deſperare. CAre mihi. Hic ponit auctor reſponſionẽ ad ipm ſiluium & petit iſte aliqualem conſolationẽ a ſiluio & eſt alia collocutio dicit ergo phitias & h̃ dicit ydeus ſiue Ioãnes ꝙ phitias dixit & reſpondit ita ſiluio. Ocare mi ſilui & ſemp. Maxime mihi. In primis qđ nõ eſt aliud dicere ocariſſime amicoꝝ & dñe ſuper dños ego tergo oculos. TE conſulæ. ideſt ego conſolabor me te dante conſiliũ & impo nam finem prælatui meo & ideo quia ſm tuum conſiliũ ſiue ſolatium huius mortis regis Roberti &

Siluicolæ cecinere ſenes: ſed ferre neceſſe eſt.
Hæc eſt uita hominum phytia: ſic læta dolendis
Alternat fortuna ferox: Eat ordine mundus
Antiquo. nobis rerum experientia proſit.
Quo grex cunctꝫ miſer ruerit conſiſtere certũ eſt
Phy. Chare mihi imprimis & ſemper maxima ſylui
Reſpondit phytias: oculos te conſule tergam:
Tu modo ſiquid habes damni ſolamen acerbi:
Tempeſtiua graues releuent obliuia caſus.
Syl. Immo ait ille: tuum eſt quæ cõdita carmia ſeruas
Mecum partiri: daphnis paſtoribus olim:
Et tibi nunc ingens merito cantabitur argus.
Quid tibi non nobis phytias? nũ tu quocꝫ carmẽ
Phy. Argeum uocitare libet nimis omnia celas:
Incipe: forte ſequar? niſi uox tua terreat inquit
Syluius: ille alta fregit ſuſpiria uoce:
Arge decus rerum: ſiluæ dolor arge relictæ
Hac licuit rapidæ ſacræ de corpore morti:
Hæc auſa eſt tellus: te qui ſtellantis olimpi
Iam ſolus ſpectator eras: humus obruit atra:
Quo fauor & noſtri rediit quo gloria ſecli?
Quis tempeſtates prænoſcet ab æthere longe?
Quis mihi uoce feras. q̃rcuſqꝫ & ſaxa mouebit?
Aut longam dulci traducet carmine noctem?
Quis terrebit apros? quis tenet retia damnis?
Quis uiſco captabit aues? quis flumine mergens
Ah miſeras curabit oues? quis ſacra cybelles?
Atqꝫ humilẽ admeti famulãtẽ in gramia phœbũ
Rite canet? quem nocturnus trepidabit abactor?
Quem noſcent dociles alta ſub rupe capellæ?

Andreæ qui fuit mortuus uiolenter & h̃ ſi tu habes aliqualẽ cõſolationẽ facias ꝙ iſta cõſolatio releuet aĩum meum. Vino. Hic reſpondet ſiluius & dicit ydeus ꝙ ipſe dixit ymo tu es ille qui debes mihi dare conſolationẽ qa feciſti carmina ad cõmendationẽ regis q̃ tu ſeruas ideo uellẽ ipſa audire & ꝓbat ꝙ debebat feciſſe carmina ſic dicit Virgilius deplorauit mortem ꝓclariſſimi Iulii cæſaris & ita tu merito debuiſti deplorare mortem regis. R. eo ꝙ habuiſti ab eo multa beneficia ſicut Virgilius ab ipſo gaio cæſare uel auguſto. Quod uerius eſt. Nota ꝙ argus fingit paſtor qui centum habebat oculos. & ita fuit rex. R. QVod tibi. Dicit ydeus h̃ phitiã reſpondiſſe & dicit qđ habes tu qđ ego nõ habeam. unde celas tu filui carmẽ qđ ſuple licet uocitare. Carmẽ argeum. i. factũ de morte Argi. i. regis. R. ſi cellas illi iſtud carmẽ tu omnia alia cellas ideo nõ debeo hoc facere. Incipe. Reſpõdet o phitia & dicit incipe tu dicere tua carmina forte poſtea dicam mea niſi tua carmina terreãt me. hoc eſt tu poſſes ita bene dicere tua carmina ꝙ uerecondarer dicere mea. ILla alte. Incipit hic dicere carmina quæ dixit phitias alta uoce. i. ſublimi ſtillo. ARge. Hic ponit carmina quæ dixit phitias. O arge. i. Roberte. DEus oĩum rerum. dolor patriæ neapolitanæ relicte ante & dicit dolendo licuit ne hoc morti rapaci de morte corpis ſacri regit hoc eſt occidere & licuit terre cooperire ipſum. q. d. non licuit: & appellat eum ſacrũ ratione ſciẽtiæ & regalitatis ipſius & probat ꝙ mors & terra non debuit hoc facere & dicit ꝙ terra fuit auſa cooperire te regem quia eras ſolus cõtemplator cœli ꝙ ipſe erat aſtrologus optimus & fauor & gloria noſtra ad quid reuerſa eſt. q. d. ad nihilum te ente mortuo quia gloria rediuit ad contumeliã & cõmendat ipſum a regali prudentia & dicit quis amõ prænoſcet mala & tempeſtates uenientes a longe contra regnum. Et cõmendat ipſum ab eloquentia. quis mouebit ad utilitatem regni uoce dulci homines duros & ferales & indomitos. q. d. nullus niſi tu cum tua eloquentia. QVis. Hic cõmendat eum a fortitudine & dicit. Quis expellet leones magnos & ſuperbos. q. d. nullus. QVis. cõmẽdat ipſum ab aſtutia & dicit quis tendet. i. placabit hoĩes ibi conſtantes & quis captabit uiſco. i. incõſtantes. & cõmendat ipm a medicina & dicit quis lauabit populum ſuũ ſicut paſtor curat oues ĩ flumine & cõmendat ipm a theologia & dicit quis ſacrabiles. Cibelles ẽ mater oĩum deoꝝ. i. quis ſacrificia diuina canet. & quis rite canet phœbum. i. xpm ſcilicet humilẽ & obedientẽ in graminẽ. i. herba regis theſaliæ ſicut phœbus rexit oues regis theſaliæ ita xps regit & rexit populũ ſuũ. Quis. Hic cõmendat ipm a iuſtitia & dicit qs fur iumentoꝝ timebit aliquẽ. q. d. nullũ. Quẽ noſcẽt. Hic cõmẽdat ipm ab ordĩe rei familiaris & dicit qs hẽbit ſuas capellas. Dociles. i. familiares obediẽtes & cupiẽtes eius mãdata. uñ appellat familiares capellas. qa ſicut capellæ ſunt ĩfimæ fameliares. & dicit nũc nullũ regẽ cognoſcet amor in iſta rupe. i. pompalario & cõmendat ipm apolitico. & quem cognoſcent uigiles fidi

Quem uigiles fidiq; canes? quem dulcis amica
Quis mihi ſolénes ſtatuet per littora ludos.
Inſuetam patrio renouans ex more paleſtram?
A quo conſilium dubii: diuinaq; late
Silueſtres reſponſa ferent? quis tempore in arcto
Supplicibus pſtabit opem? pulcherrime quodā
Arge amor ac luctus: driadū qd ſilua? qd antrū?
Quid ſine te colles? & poſt te uiuere quiſq;
Aut uolet aut poterit. paſtores credite: mors eſt
Viuere poſt argum: iam nunc areſcere circum
Stagna: lacus: fontes: ipſumq; uidebitis equor:
Spiritus alter erit uentis: color alter in herbis
Floribus alter odor: ſolitos nec poma ſapores
Seruabūt: nec prata comas: nec flumia limphas:
Vellera nec pecudes: nec opimas cāpus ariſtas.
Omnia nāq; oculis unus: nec fallimur: ille
Letificare ſuis: & fœcundare ſolebat.
Illo ſilua fuit ſemper ſub principe tuta:
Pax inerat fronti: purgabat nubila uerbo.
Ille abiit: fortuna ſuos mutata fatigat.
Extorques lachrymas: nec iā mihi uiuere dulce ē **Syl.**
Poſt argum: ſed uiuaci parebimus aſtro
Effugis agnoſco nuſq; ſine carmine ſylui: **Phy.**
Si libet ire cane: poſt I tua damna recenſe.
Paſtorum rex argus erat: cui lumina centum **Syl.**
Lincea: cui centum uigiles cum ſenſibus aures:
Centum artes: centumq; manus: centūq; lacerti:
Lingua ſed una fuit: cum qua rupeſq; feraſq;
Flecteret: & fixas terræ diuelleret ornos.
Ille diu clarus ſyluis: perq; omnia notus

canes idest ipſi officiales. q. d. nullum & quem. DVLcis partenope. idest neapolis denomīata: a uirgine denominata eſt neapolis qſi noua ciuitas quæ de duabus ciuitatibus facta eſt una & cōmēdat ipm a ludo paleſtræ & dicit. Quis ſtatuet. i. ordinabit ludos ſolēnes apud ciuitatem ſiue apud litora ipſius maris quia ipſe Robertus renouans ludū paleſtræ nō conſuetæ ſm uſum patriæ. Et cōmendat ipm a conſilio & dicit uiri dubitātes a quo aīo petent conſiliū. q. d. a nullo. Et ſilueſtres hoīes a quo reportabunt conſilia quæ erāt regis. R. erant quædā oracula. q. d. ſicut illa oracula deoꝝ & cōmēdat ipm a pietate & dicit qs dabit auxiliū ſupplicātibus in aduerſitatibus. PVLcherrime. Nunc prorūpit in ſuam cōmiſerationem & dicit O pulcherrime amor & luctus driadum & mulieꝝ deatū & quid ſilua. i. ciuitas & qd antrum. i. ſtudium ſapiētū & qd magnates facient poſt te mortuū ipſi rñdet nec poterūt a mō uiuere & dicit o paſtores. i. o homines eſt quædam mors uiuere poſt argū idest poſt mortem regis roberti. Apoſtrophat ad eos paſtores: & dicit uos uidet oīa ſiccari lacus ſtagna fontes & maria. i. bonos hoīes diuites & eloquētes & alia inſuflatio erit ipſis eloquētibus & alia erit uarietas habitantiū qa multi mutabāt locū & alter color erit in herbis. i. in ipſis ciuibus. & flores. i. uiri boni floridi habebūt aliam īfamiā & poma nō ſeruabūt comas nec flumina limphas qa oīa ſurripient nā quis accipiet ex una parte & quis ex alia & pecudes non habebunt uellera. i. ciues nō habebūt diuitias. NEC Campus Ariſtas. i. ſteriles ſpicas. & ratiōe illa quia rex. R. ſolebat omnibus dare fertilitatam cuȝ alacritate & hæc ſola pña ſua & ciuitas ſemper fuit ſecura & erat ſereniſſima: & ſolo ſuo præcepto pellebat oīa mala: ille obiit & fortuna male tractat amicos iam ſolitos bene tractari ab ipſo: uel ipa & hic finit locutio ſua. Extorques. Hic Siluius continuato ordine ad pcedentia reſpondet: & iſta pars diuidit in duas principales ſm q duo ſunt dyalogi. Nam primo dicit q Siluius rñdit barbato & dicit tu adeo laudaſti iſtum regē q tu remouiſti mihi lachrimas & ulterius non eſt dulce ſed amaꝝ uiuere poſt ipſum regē oculatum & circūſcriptuȝ ſed nos nihilominus nos uolumus uiuere & me expedit uiuere ſi uolo uel ſi nolo: nota q ſicut aiunt aſtrologi uita cuiuſlibet homis eſt limitata que ab aſtris & conſtellationibus datur quāto tempore homo debeat uiuere: & nō ſolū aſtrologi: ſed etiā Salomon ſiue pſalmiſta dicit. Poſuiſti terminum quē non tranſgredietur nec conuertuntur operire terrā. EFFVgis. Hic rñdet phitia & dicit o ſilui ego bñ uideo qd credis facere tu itēdis diſcedere a me & nō dicere carmia tua q de Argo feciſti: ſed te oportebit dicere anq diſcedas ſicut ego cecini & ideo ſi tu decreuiſti diſcedere a me primo cane carmia. & hoc facto. I. i. uadas & rememora tua dāna tecū. i. ymagineris dāna quæ pcipis ex merito iſtius. PAſtor. Hic Siluius icipit canere ſua carmina & dicit q Argus erat paſtor & rex paſtoꝝ. i. rex regū cui lumina cētū lincea. i. q hēbat hoīes linceos cui cētū aures uigiles erāt & bcū ſenſibus & q hēbat cētū artes. i. multas qa ipe rex. R. nouit oēs artes liberales & mechanicas: & nota q illa ē maxima cōmēdatio hoīs & q hēbat cētū opationes & cētū manus & centū brachia. i. centū potentias ſed ipſe nō hūit niſi unā linguā qa hūit ſingularē eloquētiā qua liguā i. monebat hoīes duros homines feroces. & ipſe funditus eradicauit quercus fixas terræ & nō ſolū ſiſteret & mitigaret furorē hominū maloꝝ: ſed ipſe eradicaret neqtiā ipſoꝝ. ILLE. Hic deſcēdit ad laudes generales & dicit q ipſe fuit notus & laudatus p ciuitates & oīa regna & deſcriptus ubiq; terra a formoſis puellis hoc eſt a uiris honeſtis

honeſtis & inocuis & ille rex. R. paſcens oẽs populos diuites propter multa prata & loca poſtq̃ ſatis uixerat & uenerat ad ſenectuté ptefum fuit regnoꝶ & lõgi laboris ſeceſſit in rediturus & euoluit in cęlos per uirtutis monté & ueloci ſaltu quia ipſa mors eſt ualde uelox licet. PER deuia ſiluaꝶ. Per ambages huius mũdi. ET de ſũmo uertice .i. de cœlo ipſe deſpicit .i. deorſum aſpicit nr̃as ſolitudines & labores & ipſe uidet q̃ta eſt ſtrictura & paruitas regis apuliæ poſſeſſi ab eo qm̃ terra eſt punctus cœli reſpectu cœli & ipſe alloqtur oĩpotenté deũ & recomẽdat ſibi populũ uiduatũ. ARge. Hic concludit

Paſcua: formoſis cantatus ubiq; puellis
Mille greges niueos paſcẽs per mille receſſus.
Poſtq̃ perteſum eſt nemorum longiq; laboris
Irrediturus abit: uolucriq; per auia ſaltu
Euolat in montes: illinc: de uertice ſummo
Deſpicit: & noſtras curas noſtroſq; tumultus
Regnatæq; uidet quanta eſt anguſtia ſyluæ.
Alloquiturq; iouem: & uiduũ cõmẽdat ouile:
Arge uale: nos te cũcti: mora parua: ſequemur
His dictis abeunt. patrii ſulmonis ad arua
Contẽdit phytias: ſyluas petit alter hetruſcas
Solus ego afflicto merens in littore manſi.

Explicit ſecunda egloga: quæ Argus intitulatur.

Incipit tertia egloga: cui titulus ẽ Amor paſtorius

Collocutores: Stupeus & Daphne.

Stupeus: (C)qs erit p̃cibus finis mea cura fugeq;
Fige pedẽ daphne p̃cor: & miſereꝛ̃ tuoꝶ
Daphne: Quæ phebũ ſpreuit: quẽ ñ ſp̃tura putẽt
Quere alias curas: ſis importunus amando.
Stu. Hic labor: hic amor exagitãt: cogũtq; tremẽ
Interrupta loq: ſit reſpirare parumper. (tẽ
Vis: dolus: inſidiæ ceſſant: depone pauorem:
Et noſtros audire ſedens dignare labores.
Daphne: Fare igitur: cupidaſq; man⁹ frenare memẽto

ydeus & dicit nos modicum ſtabimus & ſequemur te. HIIS. Hic ydeus ponit finem & dicit ꝙ illi phytias & ſyluius dictis hiis receſſerunt phytias ad campos ſiue ciuitatis .ſ. ſulmonis. Nam ipſe ſulmonẽſis erat & Siluius petit ſiluas etruſcas: ideſt ciuitates de tuſcia ſed ego ſolus ydeus remanſi in hoc littore neapolitano ſine iſtorum conſolatione.

Explicit egloga ſecũdá. Incipit tertia.

Eglogæ tertiæ titulus amor paſtorius.
Collocutores Stupeus & Daphne.

(S)I QVIS Erit &c̃. Hic auctor ponit aliam eglogã de eius laureatione: ad quod introducit duos paſtores quoꝶ alterum uocat Stupeũ alterum Daphnem: per Stupeum itellige ip̃m Petrarcham ardentem ut ſtupa ita ꝙ quemadmodum ſtuppa eſt apta faciliter incendio ita Petrarcha incendebatur amore daphnes & poteſt dici Stupeus quaſi ſtupidus & timens conſpectum ipſius daphnes hic enim erat Stupeus .i. accenſus ipſa poetatione. Per Daphnem intellige coronationem & ut illa fabula tãgiť in Ouidio ad propoſitum auctor deſcripturus ſuá laureationem aremotis fingens fabulam ſuæ laureationis & fingit ſe dilexiſſe Daphnẽ & ꝙ ip̃a mulier dederit ſibi repulſam & hoc probat dum fingit ſe ipſam præcari & nõ deficit quouſq; habuit qcqd uoluit ad litteram ueniamus dicit ſic ſtupeus o. DAphne. Nunquid ego te ſemper ſequar te & tu me ſemper aſpernaberis & reicies: tu nunq̃ uideris dare finem quæ es mea cura. & quis erit finis fuge ſupple tuæ de qua ſola ego curo & hoc ꝙ ſolum unum quod ſemper ſequar & tu fugies: & ideo o Daphne ideſt laurus fige pedem hoc finias fugam & miſerere tuorum. ſcilicet amator. Quæ hic reſpondet Daphnẽ & arguit quomodo non debet ipſum exaudire & arguit per locum a minori ſic ſi de quo magis uidetur ineſſe ꝙ ego non ſpreuerim deum & ſpreui quãto magis debeo ſpernere & nõ curare de te qm̃ ſpreui phœbũ ideo magis debeo ſp̃nere te. Nota ꝙ ſcĩa poetica ſæpe ſpernit hoĩes: nã ſciẽtia poetica ſpreuit Platonẽ q̃ ſemp inſecutus fuit ipſam: & ideo o tu ſtupeæ pete alias & non me ſciam poeticam: Nam efficieris moleſtus nimis me diligendo: Hic reſpondet Stupeus & eſt ſecundus dyalogus & dicit non debes tm̃ mirari q̃ ego quia ego diligam te qa amor magnus impulit me & ego ſum in magna anxietate quia ex una parte amor trahit me ad te & ex alia parte magnus labor retrahit me ad obſequendũ quia nõ ſum ſine magno labore tu poteris haberi & ex hoc amore & labor cogunt me loqui uerba impfecta quia homo timidus nunquam poteſt perfecte loqui: & ideo detur mihi tempus reſpirandi & paululum recreandi ut poſſim loqui. Ego nolo te uiolentare & fraudare ſed uolo te ſincera & pura affectione. Vnde multi uoluerunt fieri poetæ & tamen neſciunt facere: uerbis illi utuntur fraude qui aſcribunt in eorum libris deam aliorum: & imiſcent aliqua carmina ſuis carminib⁹ ideo. O Daphne. Dimitte timorẽ & digneris tu quieſcens audire labores noſtros. FARE. Reſpondet Daphnes et dicit o ſtupeæ loquaris rogo te: ſed teneas manus ad te et dicas ſed non tangas me.

DAPHNE. Hic eſt alius dyalogus & dicit Stupes ſicut dicunt amatores ſuarũ dilectarum ſiue amaſiarum. o Daphne non habes tu hoc pro bono ꝙ ego dilexi te ſemper & non aliam. Secundo ego dilexi te multis temporibus ultimo ego dilexi te derelictã ab omnibus & per multa tempora & hoc bene uerum eſt quoniam ſcientia poetãdi multis temporibus ab omnibus erat derelicta: & ego dubius ideſt dubitans an ego uiderem te fœminam an deam hoc eſt quando te uidi fui dubius an tu eſſes dea an fœmina & deſcribens eius pulchritudinem: & dicit ideo dilexi te quia tunica qua eras induta uidebatur rutila & aurea: per iſtam tunicam intelige ſapientiam quæ eſt rutila & aurea & ideo dicit palla ideſt ueſtis aurea flagrabat ſplendido colore: murex enim eſt purpura ſplendida & ideo dilexi te: quia ueſtis replebat cœlum ubique & hoc nõ ſolita fama: quia ſciẽtia poetica ſemper ubique dat maximam famam: & dulcia ora frequenter emitebant uoces cœleſtes tanquam fauillas micantes & hoc quãtum ad eloquentiam & ornatus ipſius ſciẽtiæ poeticæ caret id: ſcilicet ꝙ aura diſperſerat per humeros flauos capillos hoc quã ad claritatem: & ſerenitatem & propter excellentiam huius pulchritudinis ego obſtupui quia tu eras fulgentior ſole: quia ſplẽdor tuus uincebatur cũ maxima ui & non æquo prælio ſplendore ſolis & ſubdit quia totum corpus tuum erat luminoſum non hũano ſed diuino lumine ego timui ne dei philocarentur de te & acciperent te mihi hoc eſt ipſi homines ſapientes præriperent te anteꝗ ego & hoc prius quantum cognoſceres mea uulnera ſcilicet amoris nr̃i uel amores occulti amoris accenſi amore: tuo: & ideo ego accedo ad te & dum ego appropinquaſſem ad te ego non habui uocem perfectã utꝗ poſſem loqui & dicere primordia nr̃i amoris grauis & uix excitari uoce; deſicco pulmone. Nõ ꝙ uox ꝑcipitur ſiue concipitur in ipſo pulmone ſic ſpũs in folle ſiue in mãtico: & dũ amorem meũ ego oſtendiſſem tu aſpera Daphne locuta inexplete idignãte uultũ effugis me & fuga tua fuit decens & decora: quia ſicut facies erat ſuperba ꝙ nobilis ita ambulatio & inceſſus. Nam hic ponit effectum & dicit ꝙ ex quo uidi ita me ſpretum ſemꝑ traxi uitã ſemper traxi uitam in lachrymis & uerba multũ uulnerauerunt uſꝗ ad cordis intrinſeca & heſerunt reſolubilibus medulis ex illo tempore lachrymæ & ſuſpiria percutiunt cor meum cõmis prælatibus & continuo nouo uexabor dolore ideo tu ſola ex quo potes liberare me qa nulla alia placet mihi niſi tu ideo miſerere et ĩpone finẽ meis lachrimis et ſi peto iuſta et ſi narro cogita quia ipſe bene narrabat cogita. QVOT placuit. Hic auctor ponit reſponſionem daphnes et excludit rationes ipſius Stupei dominus. Quot placuit mea forma uiris? hoc eſt nunquid tu ſolus me ſolam dilexiſti certe hoc non ẽ uerum qa multi fuerunt qui me dilexerũt et eis mea forma: et mea pulchritudo placuit quot torſit et cruciauit mihi eſt moleſtum dinumerare et tangit amorẽ præcipuũ quo dilexit eam phœbus et dicit mea forma placet phœbo et deſcribit eũ apollinẽ a uirtutibus et dicit ꝙ Apollo qui prĩcipaliter eã dilexit hẽbat aureã comam et erat iuuenis et formoſus ſicut ẽ ipſe ſol q ſuos hẽt radios ſiue coronã radioꝝ & ẽt geſtabat arcũ cum pharetra et ſagittis: qm̃ ipſe ẽ pharetratus et hoc ab exterminatione et ſiccatione humoꝝ et attollit uapores ſurſum de quibus fit aqua et iſte iuuenis eſt ualde potens ingenio quia facit hoies ſapientes et cytharam tradunt iſti iuueni quia eſt ſummus cithariſta et ſua cythara habet ſeptem cordas: unde ſol tenet. vii. planetaꝝ proportionẽ et mittit cõcordia inter ipſos planetas: et phœbus ẽ natus Ioue patre: q Iuppiter dr̃ deus aſtroꝝ tamẽ iſte phœbus ſpretus a me indignatus receſſit et hoc ꝓbat qa primũ initium huius amoris fuit in ripa fluminis penei antiq habẽtis curuas ripas põt ipſe peneus eẽ teſtis huius noſtri amoris et nymphæ memorat: et h̃ ſub fluxu pr̃is mei pennei tu uero ſtupefaſtus qd hẽs quõ putes frangere me duram ut ſaxum.

Daphne ego te ſolã deſerto in littore primum Stu.
Aſpexi: dubius hominem ne deam ne uiderẽ:
Aurea ſic rutilo fragrabat murice palla:
Si cœlum late inſolito complebat odore:
Dulcia ſydereas iactabant ora fauillas:
Ardenteſꝗ comas humeris diſperſerat aura.
Dirigui: ſol cum radiis certabat iniquo
Marte tuis: totum non noſtro lumine corpus
Fulgebat: timuiꝗ deos: ne forte uidendo
Arderent: raperentque prius ꝗ̃ uulnera noſſes
Noſtra: uel occultos incenſi pectoris ignes:
Accedo cupienſque grauis primordia morbi
Pandere: uix ſicco uocem pulmone reuulſi:
Acris inexpletum uultu indignante locuta:
Effugis: inceſſus docuit: nam uerba profundo
Inſedere animo: & liquidis heſere medullis
Exilio lachryme: & miſerum ſuſpiria pectus
Flatibus aſſiduis tundunt atque imbre repẽti
Tu tãdẽ (quæ ſola potes) miſerere: modũque
Pone malis: ſi iuſta peto ſi cognita narro.
Quot placuit mea forma uiris: ꝙ torſit amãtes Dep.
Dinumerare piget: placuit ſup omnia phebo:
Aureus ille comam nitido ſpectabilis arcu
Ingenio citharaque potẽs, ioue patre ſupbus
Sp̃tus & idignãs abiit. ſtat cõſcia curui (phe
Ripa ſenis, memorãtꝗ pr̃is ſub gurgite nym-
Tu qd habes ꝗ̃ poſſe putes hoc frãgẽr ſaxũ.

QVISQuis. Hic eſt alius dyalogus ubi accidat Stupeus ſemetipſum & alios potẽtes nimis nobiles uxores: deinde ſe excuſat & dat ſuũ conſiliũ generale oĩbus & dicit tu qcunq uelis frui amore integro alicuius mulieris & pfunda pace fugias coniugia maiorũ mulierũ & caueto acceptare nimis altã.
ILLIC contemptus: ideſt illa talis muliere ſemper deſpicit te & iurgia ſemper ſunt iſti quia tu non poteris facere tantũ ſibi: ꝙ ipſa non conqueratus & ſemper eſt diſcordia & atra nubila baccantur & inſaniunt perpetuis uentis: ideſt murmurationibus & dicit Stupes quamuis ego perſuaſerim ꝙ tu non nubas maiori adhuc uidebis ꝙ melius eſt nubere maiori quã pari mulieri quamuis communis error reclament in contrariũ quia cõmuniter hoĩes putãt eſſe melius nubere pari uel maiori & ideo iunge tibi fidele cor minoris & probat & dicit ꝙ in corde minoris tu reperies obſequiũ pnax. i. continuũ & uigilis blanditias humiles & pronas & ſunt alternatim quia ſi blãdiris ſibi & econuerſo ipſa tibi &c̃. timor miſtus amori. ſed qd eſt pauci cognouerũt nam oẽs petũt alta. Vtinã ego dediſſem mihi tale cõſiliũ. ſ. ut dediſſem me alteri minori ſciæ & excuſat ſe & dicit non poſſum aliud facere quia nõ poſſum diſſolui ab amore nam trahit me per alta & arguit p locum a minori & dicit ꝙ amor uicit deos & ipſum herculẽ qui oĩum fuit domitor quoniã amor aptauit molia penſa herculi & dicit ſtupeus ideo iunge tibi diligẽtem te o daphne.
CONſilium. Reſpondet daphnes et dicit ego laudo ea quæ dicis: ſed uñ cœpiſti ſpẽ poſſe retinere me nuper ſcientiam poeticam
PRAEtereo. Hic incipit alius dialogus et dicit ego prætereo et uolo dimittere ea quæ ego portaui tempore meæ pueritiæ: ſcilicet quæcũq mea pectora ſiluerunt de tuo amore et gemitus latentes et etiam uigiles noctes et ego prætereo ea quæ amor non mittis ſed aſper portat ſecum et dat unicuiq amanti ſuper omnia prædicta præſtẽt forſan mihi aliquid fauoris quia ſi diſcuteremus coram iudice ego forſan haberẽ quiddam iuſtũ tamẽ non dicamus de iſtis: ſic ierit tempus et fatalitas mea tulerit mihi tales labores et iſte fuerit furor amantis uiuente quoniam non debet poni pro malo dum aliquid inhoneſtum fit tpe iuuẽtutis de illo tpe nihil dicamus ego bñ imagĩabar ꝙ pauca tibi placebãt ſed ĩ iſta pauca audiui ꝙ tu nõ delectabaris niſi in muſica et in faciendo carmina et ideo ego ſtudui ſi muſica. i. ſi metrica daret mihi auxiliũ et h cum ego putarẽ pauca poſſe placer̃ tibi qa ſonꝰ et cãtus et camenæ canẽtes capent te et nõ pecuniæ ſplẽdor. et ẽt ego timebam ꝙ adhuc illa muſica poſſet tibi placere. ſ. facer̃ bõa carmina et ego uidebar ſtupe ſicut ceruus et nõ caner̃ amene et hoc fuit donec faunos et driades nõ puduit canere hoc ẽ ſolitarios florentes uiros nõ placuit laudare hoc eſt ego uidi quãdam rõnem. quæ pſtaret mihi ſpẽ: qa nõ ſolũ uidi faunos et driades ſed ẽt ipſas capellas uenire ad me ppter cantus dulcedinẽ per capellas intellige dociles uiros et intelligẽtes uenĩẽtes et eoꝝ ſtudia dimittentes et uenire ad audiẽdum mea carmina et nõ ſolũ capellas ſed ẽt apes ſpernẽtes cytiſum ideſt illum florem ex quo colligitur: hoc eſt ipos metricos dulce canẽtes et loquẽtes et etiam ipſas citadas. i. uiros graculos parum eloquentiæ habẽtes et ego tunc letabar et tñ cum toto hoc nõ fui tam fatuus ꝙ confiderem in me ſi primo argus ſacratus. hoc eſt ipſe rex. R. fideliter diceret cane fidens.

Stu. Quiſquis amore uoles ſolido trãquillus & alta
Pace frui: maiora fuge & nimis alta caueto:
Illic contemptus: & iurgia mixta querelis:
Atraq perpetuis bacchantur nubila uentis.
Quin etiam uitare pares (licet obſtrepat error
Publicus) admoneo: fidum tibi iunge minoris
Pectꝰ: ubi obſequiũ pernox. humileſq uiciſſim
Blanditiæ: dulciſq timor: res cognita paucis:
Alta petunt omnes: utinam mihi tale dediſſem
Conſilium: ſed cogit amor: perq ardua uictum
Luctantemq rapit: uictor fuit ille deorum:
Molliaq herculeis aptauit penſa lacertis.
Tu cui libertas ſalua eſt: tibi conſule daphne:
Dap. Conſilium laudo: ſed enim quæ prima petebã:
Prĩa taces: ſpes ſumma tuos q̃ nutrit amoreſt̃
Stu. Prætereo quecũque tribus mea pectora luſtris
Ingenti ſiluere fide: gemituſque latentes:
Et uigiles noctes. & quæ fert plurima ſecum:
Immitis dum ſeuit amor: quæ forte benigno
Iudice ſint aliquid: tamen hæc periiſſe ſinamus.
Sic erit: attulerit tales mihi uita labores.
Debitus incaute fuerit furor iſte iuuente.
Haud tacuiſſe uelim ꝙ cum mea pauca putarẽ
Poſſe placere tibi: ſtudui ſi muſica forte
Ars mihi ferret opem: ꝙ te ſonus atq camenæ
Non auri fulgor caperet: fruſtraq timebam
Hãc etiam temptaſſe uiam: raucũque uidebar
Neſcio qd ſtrepere. & dõec mea carmĩa faunos
Non puduit dryadeſque pari celebrare fauore.
Sæpe quidem ramum uidi dulcedine tentas
Linquere & attonitas in me ſpectare capellas,
Spernere apes cytiſum mutas æſtate cicadas
Latebar nec nata prius fiducia noſtra eſt
Quam ſacer ille mihi. cane ſidens diceret argus

ET Merito. Hic loquitur Daphnes dicit ꝙ merito rex Robertus dixit cane & ideo ſi habes aliqd extra feras ſi aliquid ſtudium contulit tibi. DAphne noſtra quies noſter labor noſtra uoluptas. Hic reſpondet Stupeus ad queſitum & eſt alius dyalogus & ſtupeus more amantis loquitur tu Daphne feciſti me ut explicarē ſiqd noui ego haberem & ego dico: ꝙ tu daphne es ſola noſtra qes & noſter labor ideſt in qua ſola quieſcit noſter labor: & circa quā nr̄ animus laborat & in qua oīs nr̄a delectatio & ꝑmittit quietem labori & tñ labor eſt prius: ſed debet intelligi primo labor: ſcđo qes. uel rñdet qa finis quicunqꝫ ſit licet ſit ultimus tñ in intentione agētis & prior aliquo alio. uñ licet finis poſt ponatur tñ prior in ītentione agētis: & dicit Syluius o daphne tu es maior hoſtis q̃ hēam res maior amica qa tu das mihi maximā reqē & tu facis me quotidie ꝓliari & ſtuder̄ & ideo iaceo ego ad pedes tuos & te unā adoro & ꝙ ſit ſic cauſa delectationis ꝓbat & dicit tu ſola daphne. i. ſcia poetica: es decus & honor regnum regnoꝝ & tu es mirabilis ſpes poetis & comēdat eā ſic tu es dilecta a uatibus. i. poetis & a regibus & imperatoribus & ipſe deus diligit te. Nota ꝙ pricipes & poetæ ſcribētes & imperatores triumphātes pari premio coronabantur quia unuſqſqꝫ laureā obtinebat & ipſe Iuppiter uitat uiolētare te triplici fulmine & oñdit qa dabat̄ iſta laurus principibus & poetis. Et eſt nō. ꝙ triplex ē cā qa laurus ſp ē uirēs & hoc ſignificat uirorē famæ ipſoꝝ poetarū & pricipū. Scđa cā ē ꝙ qa fulmē nunq̄ attingit ipſam lauꝝ. Fulmē eſt triplex queddā flat: q̄ddā ſcidit & q̄ddā urit quo fulmie triplici iꝑe purit oēm aliā arborē ꝑter te & dico apollo pharetratus te dilexit & te uiri glorioſi amauerūt quodāmō diuino ſed nūc Stupeus ardēter amat q ſtupeus ē paſtor pauꝑ, ſicut fuit. ſtupeus dico tardus & neglector opulētæ ciuitatis. ſ. Auiniōis qa tarde dimiſit eā & cōtulit ſe ad ſiluas ut uacaret ſciæ poeticæ. & concludit & dicit ꝙ ſtupeus reputabit ſe ditiſſimū ſi tu Daphne dices carmia ſua eē ſua. PLVS aliqd. Rñdet daphne & dicit tu eras aliqd plus q̄ ego cogitabā forte pp reuerētiam quā tu hēbat ad me tu nō replicabas oīa ergo dicas ulterius forte tu poteris ita dicere ꝙ mihi placebis. FOrte. Hic rñdet ſtupeus & ē alius dyalogus & dicit ſtupeus incipiēdo a remotis ego una die dū me contuliſſem ad ſiluas pœnitus derelicta ciuitate uagabā iuxta ſtrepitū aquæ: & dū ſeqrer ſtrepitū aquaꝝ ego audiui unā uocē certe diuinā & uidi unā choreā uirginū & una iſtaꝝ uocauit me & docuit me uenir̄ ad ſciaꝫ poeticā & dicit forte. i. a caſu in media die dū amor incitaret me ad ſiluas ſubito illa uox dulcior uoce humana ꝑuenit ad meas aures & ego fui ualde ſtupefactus & aqua leuis & ſuauis uolebat lapillos ſplēdidos in fonte ſorgiæ ꝑ præcipitium & pronum itinere per tramitem herboſum iſte locus ſorgie apparet a longe quia ē locus altus & ego ſecus murmur aquarum: & dum ſic incederem per ripā iſtius fluminis ego uidi ſub aqs unā turbā uirginū: i. muſaꝝ quæ ſunt nouē & ꝓſpexi ad umbrā uiridis lauri et h̄ cœlo gaudēte qñ ego audio iſtū cantū accedo ad lauꝝ ubi erāt iſtæ uirgines chorizātes et tripudiātes: et tūc una illaꝝ uirginū prīcipaliſſima ex toto nūero īuitauit me ſtupeū et fecit reqſitionē ualde familiarē et dixit ſi ex ꝑdeſtinatione es deditus ſciæ poeticæ ueni ſecure et ꝓſpitias nr̄os uultus et iſta fuit caliope. i. bona eloquentia et iſta melius canit q̄ aliæ qa iſta fuit illa q̄ dedit poetis magnū et ſūmū honorē iō dicit caliope ego ſtupeo ſi fata rara mouēt tuos greſſus. AVde. Reſpice nr̄os uultus diuinos et dicit iſta nr̄a et nō ſolū fecit h̄ ſed ēt extraxit manū a me et īcepit ſtupeus tūc oīs timor ſeceſſit a me et īcepi loq et locutus patefeci totā cām mee īfirmitatis quō amabā unā mulierē et iſta nō diligebat me: ideo o muſe diuine partite mihi qa eror et amor trahit me ergo frequēter ſequor ueſtigia diuerſa. DVræ feræ. ſ. iſtius

Et merito namqꝫ ille fuit qui talia poſſet — Dap.
Iure iubere ſuo noſſet qui talia ſolus:
At tu ſiqua recens ſtudium tibi contulit effer.
Daphne noſtra qes: noſter labor: atqꝫ uoluptas: — Stu.
Vnam ego te dominā: teqꝫ hoſtē affuſus adoro:
Tu decus es nemorū: tu ſpes paſtoribus īgens:
Te uates magniqꝫ duces: te iuppiter altus
Diligit: ac iaculo refugit uiolare triſulco:
Quo ferit oē nemus: te quā pharetratus apollo
Quam celebres arſere dei: nunc ſtupeus ardet
Paſtor inops: lētuſqꝫ gregis cōtemptor opimi:
Diues erit: ſi pulchra uoces ſua carmia daphne.
Plus aliquid q̄ rebar eras: reuerentia noſtri — Dap.
Impedit: adde aliud: poteris fortaſſe placere.
Forte die medio dum me meus urget amator — Stu.
Sylue amor: in ſyluas ſubito uox contigit aures
Dulcior humana. ſtupui. leuis unda nitentes
Per pronum herboſo uoluebat calle lapillos.
Prominet ipſe locus murmurqꝫ ſecutus aquarū
Purpurea in ripa lauriqꝫ uirentis ad umbram
Virgineam aſpitio cœlo plaudente choream
Plecto gradum ꝓpere. tunc una ſonātior omni
Ex numero. ſi fata tuos hoc tramite greſſus
Rara mouent. aude diuinos cernere uultus.
Hæc ait. & dextram tenuit: tremor oīs abibat:
Poſſe loqui incipio. quin uos mihi parcite diuæ.
Error amorqꝫ trahūt ſector ueſtigia duræ
Heu mihi ſparſa fere. fugit illa meoſqꝫ dolores

Daphnes. Heu mihi et iſta fugit me et meos non curat dolores. AD hæc. Dicit ꝙ rñdet Caliopæ et dixit ſubridēs o ſtupeæ nos ſcimus oīa q̄ uis dicere tu ſequeris Daphnē de theſſalia ꝑ ſiluaꝝ loca cōfracta & deuia & iſta facta ē celebratiſſima iā multis annis ī oibus ꝑtibus theſſaliæ iuxta q̄s ꝑtes fuit mōs ꝑnaſus qa ē facta illa fabula ab oib⁹ poetis igr̄ certe uadas ad eā & ipa placabit̄ & ut credat tibi feras iſtū ramū lauri et dicas ꝙ a me uenis & ꝙ ego tibi dedi iſtū ramū et extrepauit ramū cū tenero digito ſuo & dedit mihi cupide & auide recipiēti & dixit uade uade & illi narrab ꝙ uidiſti noué ſorores q̄s ruſtici nō

Neſcit: ad hæc uirgo ſubridens: nouimus inquit
Omnia: theſſalidē ſequeris ꝑ cōfraga daphnē.
Fabula iam pridem aoniis notiſſima lucis:
I certus: lenteſcet enim: tamen accipe ramum
Hunc prius: & tenero frondoſum pollice ramū
Decerpſit: cupidoq; mihi porrexit: & ibis
Ibis ait: diceſque noué uidiſſe ſorores:
Quas uulgus ſpectare neq̄t: quas nulla ꝓphāis
Mens curis imbuta uidet: Si plura rogaris:
Dic uidiſſe: quibus ui bella mouere: doliſque:
Quam tutum: ꝑceps docuit de turre pyreneus
Voce uel ingenio pice docuere loquaces.
Dic ſacro de monte uagas dic fontis ad undam
Quem pedis impulſu genitus ceruice meduſe
Alatus perfodit equus dic nexa canentes
Orbibus imparibus uario modulamine uocum
Cuncta nouem varioſq; animoꝝ ex ordie mot⁹
Quid fame prædulcis amor uociſque leuamē
Quid ſtudiū ingeniique uigor qd culta cerebri
Ora tenacis agat poſt hæc quis nā īpetus & qđ
Iudicium ethereæ: quæ nā diſcretio mentis.
Quid ue potes mulcere aures in fine fugaces
Huc daphne dic uerte oculos regina canori
Hūc mihi prima chori ramū dedit arbore uulſū
Quē tibi mōſtrarē uolucrē iubet illa monetque
Hemoniæ poſt ſigna fuge conſiſtere tandem
Ferrea ſit q̄uis motam pietate uidebis.
Dap. Motaq; ſum ſequere & collē ꝓperemus ī illum.

audēt uider̄ & q̄s nlla mēs īpleta cur̄ ꝓphāis idest mēs priuata ſcia & uirtutibus nō pōt uidere: & ſi tu ſtupee poteris ab iſta amata tua de aliqua alia tu dices uidiſſe alias ꝑꝑ q̄s un⁹ magnus pricepṡ fregit ſibi colū: & dices tu uidiſſe alias ꝑꝑ quas aliæ noué uirgines uolētes certare nobiſcū cōuerſe ſunt in picas. Nō ꝙ dū iſtæ noué muſæ reuerterent̄ ad montē ꝑnaſum facta ē maxia pluuia & piceneus princeps uenit obuiā ipſis & ipſas iuitauit ut deberēt uenire ad domū ſuā & ita fecerūt & clauſis ianuis ipſe uoluit ſtuprare eas & iſtæ ꝑ exotras uolauerūt tūc ipſe uolēs hr̄e eas ꝑcipitauit ſe ꝑ feneſtras & ita fregit ſibi colū ſic illi q̄ uolūt ſciam poeticā ꝑ uim & tūc nihil faciunt ſed frangūt ſibi collū qa non ꝑueniūt ad finē alicuius ꝑfectiōis. Nō ꝙ piceus rex theſſaliæ hūit noué filias q̄ uoluerūt nouē muſis contradicere & uicte nolebāt adhuc credere ipſis tūc illæ muſæ motauerūt ipſas in picas. Nota ꝙ nouē muſæ hn̄t alias contrarias qa ſunt aliqui ſufficientes ſicut muſæ mō iſti habent aliquos aduerſos q̄ oñdūt ſcire & tn̄ nihil ſciunt & nolunt conīcēdere cū ſapientibus hominibus & ita finaliter cōuertunt̄ in picas. i. hoies loquaces. DIC ſacro. Cōtinuato ordine pōit qualiter Caliope dixit ipſi ſtupeo dic ꝙ uidiſti illas q̄ ſtant in monte ꝑnaſo uagantes qui mons eſt muſis dedicatus & dic te uidiſſe eas uagas ad fontis undā elicōis quē fontem gemitus meduſæ fecit. Nota ꝙ fabuloſe perſeus cū clipeo paladis & falce mercurii ſuperauit meduſam quæ conuertebat homines ī lapides ſed ꝑſeus cū falce amputauit ſibi caput ex cuius ſanguine natus eſt equus allatus q̄ fodit in mōte ꝑnaſo & iſti natus eſt fons. ſ. elicon q̄ eſt dedicatus muſis q̄ perſeus interpretat̄ uirtuoſus q̄ cū ſapiæ uirtute & efficatia eloquētiæ uicit & ſuꝑauit oēm cōcupiſentiā malam quæ facit hoies rudes & occecatos & reddit hoiem īſenſibilē mō ſubito natus ē equus: ſ. pegaſus q̄ iterꝑtat̄ fama q̄ ſtatim ſeq̄tur ad alicuius uictoriæ laudē & eſt fama uolatilis: & facit fontē: h̄ eſt materiā quā hn̄t poetæ ad deſcribendū de rebus & uiris ꝓbis & uirtuoſis et dic te uidiſſe iſtas cantātes oībus h̄ ordinibus diſꝑibus qa oia elemēta et oia ſunt cōnexa circulis diſꝑibus. uñ oia oꝑa naturæ ſunt circularia et rotūda ſicut cœlū et aqua. et dicit. IMparibus. i. diſꝑi. uñ nouē ſunt cœli et noué ſunt ordines ſiue legiones angeloꝝ et trinitas cauſat̄ numero diſpari et dicit iſtas muſas canentes oēs motus aioꝝ uarias hoīum uolūtates et ſubiungit in ſpāli qd canāt muſæ ipſas noiando et poeſta eaꝝ officia. uñ nota ꝙ. ix. ſunt muſæ et oēs poetæ ita ponūt: ſed multi diſcordāt: Aliqui dicunt ꝙ nouē muſæ ſunt nouē ſpiritus. Aliq̄ dicūt ꝙ ſunt nouē organa q̄ miniſtrant eloquētiam ſicut ſunt quatuor dētes duo labia guttur pulmo et cor. Nota ꝙ auctor dicit dic o Stupee iſtas muſas canētes. et primo qd elio canat hoc ē amor fame qa ꝓpter famā oēs poetæ ſcripſerūt: et qd canat eutripe. i. bona delectatio qa oēs ꝑꝑ delectationē ſcribūt et qd ſtudiū canat. i. melpomone q̄ interꝑtat̄ meditatio et ſpeculatio ſtudii q̄ ad ipſos reqrit̄ poetas et qd canat talia q̄ eſt muſa ingenii uel ꝑſpicationis qa ſi non eſſet iſta perſpicacitas nō eſſent bonæ aliæ: et qd canat polimia. i. plurima memoria q̄ reqrit̄ ad quēlibet poetā et dic illas cantantes qd agat cerebrū. i. ipa memoria. Vnde nota: ꝙ caput habet tres

uentriculos memoriæ et q̃ſnam impetus.i.Erato quæ muſa interpretat̃ aliq̃d iuenire ſimilæ materiæ
hoc eſt q debet modus eẽ et motiuus ad iueniendũ aliq̃d et q̃d iudiciũ dr̃ terſicore q iterpretat̃ recte me
dietas materiã inuentã.Ethereæ quæ nã diſectio mẽtis et quid urania muſa cœleſtis qa eſt celeſtis uir
tutis ſcire eligere de iam iudicatis et inuẽtis et præmeditatis.Et q̃d ue potens dicit de caliope.i.eloquẽ
tia qa oẽs mutæ eſſent ſciæ ſine eloquentia.ideo dicas illas canentes q̃d poſſit caliope mulcentes au-
res et in fine des ſibi daphne iſtum ramũ et dic daphne uerte oculos tuos ad hũc ramũ lauri:etiam dic
illi amicæ tuæ.Regina chori ameni quæ eſt
regina ſocietatis ſonore:quem ramum o da
phne ego deberem monſtrare tibi: et dico
Stupee illa Caliope iubet et præcipit te Da-
phnem uelocem et hortatur ſtare firmã poſt-
quã fugiſti phœbum de theſſalia et tu ſtupee
uidebis illam mutatam pietate quanuis eſſet
dura ut ferrum.Mota reſpondet Daphnes &
dicit o ſtupee ego recipio uadamus quo uis
hoc eſt uadamus ad capitolium Romanum
iſti dabo tibi laureã. unde iſte locus uocatur
tarpeius mõs et oñdit illũ mõtẽ. PERge:
Rñdit Stupeus ſi tu uelles aſcẽdere cœlũ nul
lus labor eẽt mihi. SIS quo.Hic reſpondet
Daphnes et dicit o Stupee ſcis q̃s locus ẽ iſte
et q̃ta ẽ maieſtas. IMperioſus. Rñdet Stu-
peus et dicit ꝑ ille collis impioſus uidet̃ da-
re iura oĩbus aliis collib⁹ et hoc qa Roma da
bat iura oĩbus aliis ptibus mũdi: et deorſum
aſpicit terras & uidet totũ orbẽ terrarum ſub pe
dibus ſuis et nihil obſtat ſibi. HVC. Re-
ſpondet Daphnes et dicit tu bñ dicis ego bñ
recordor q̃m populus romanus referebat ui
ctoriã et põs reges et imperatores referre ip
ſos orantes et portabãt coronam auream et
uelabant cũ inimicorum ſpoliis et aſcendebant
ipſum capitoliũ et ducebant hoſtes captiuos
et ego memini illos duces uehi in altis curri-
bus quia imperator ſedebat indutus ueſte au
rea in curru et illum currum trahebant qua-
tuor equi albiſſimi et ipſi paſtores tendebãt
ad delubra ideſt templa Iouis optimi maximi. Et poſtea ibat ad Capitolium ego Daphne intenta
quoniam ipſi portabant me laurum et lætabar dum ducebantur Reges capti: lætabar uidere triſtes
iuuencos quia tauri erant triſtes: quoniam expectabant ſacrificari & litari et uidere grandia ſpolia de
iecta ex longinquis partibus: et longos ſtrepitus rerum: ideſt militum ipſorum a pompas fremen-
tes quoniam multi ſuffocabantur propter magnam pompam. HVC Ab yperboreis.Hic auctor
continuato ordine proſequitur materiam incoactam recenſens alia inſignia.et magna quibus cele-
beribus factus eſt iſte locus Tarpeius:et primo dicit Daphne etc̃.Nota ꝑ ſicut dicitur pompinius mel
la ſunt aues quæ appellantur grifes: ſunt homines auari qui habent tantam auaritiam ꝑ nolunt ali-
quem participare modo quidcq̃d congregauit auaritia hũit Roma totũ:ideo aurum abreptũ a frigibus
auibus ypboreis.i.ſeptentrionalibus ſiue ſitis populis frigidis:mõ iſtud aurum uenit in magnum uſum
ꝑ non eſt aliud dicere niſi ꝑ romani uicerũt iſtos de ſeptentrione & Aſia etiam de qua tulerunt aurum
cum beſtiis illorum:ſcilicet camelis quæ ſunt turpia animalia qa habent turpia terga:& uicerunt ptes
orientales de quibus tulerũt multa ſpolia & aurum cum elephantibus qui oriũtur in India & tulerunt
tres minantes.i.caſtella & fortilicia facta ſuper elephantibus:& ideo facit auctor unã breuẽ concluſio
nem & dicit q̃d uis quod ego dicam de ipſa Roma. Vnd quicquid paſtores & totum lac coagulatum a
paſtoribus aut cõgregatũ in iſto loco trapeio.i.aurum & argentum & alia. & dicit auctor ꝑ in iſto loco
ſenatores ſederunt oẽs.unde Romulus ex omni turba elegit centũ ſenatores ut rẽp. gubernarẽt ſed
tẽpore bruti fuer̃t.ccc.& creuerũt uſq; ad mille & hic uiuax & robuſta iuuẽtus ſederũt in iſto loco.ſ.ad
defenſionẽ capitolii & hic iuuenes & mulieres ſederũt & tripudiãdo luſerunt pro maximũ triumphũ
ſcilicet in iſto capitolio fuit iterfectus Iulius & Cæſar magnus & primus impator:& h̄ pp iniurias cõ-
iuratorum illorum.Nõ ꝑ Adonis fuit cõcubinus ueneris qa nullus fuit pulchrior eo:& ipm̃ diligebat ue-
nus dea luxuriæ:mõ iſte fuit iterfectus dũ ibat uenatũ:& ita Iulius fuit crudeliter iterfectus ab illis ſe-
natoribus cũ dẽtibus apri.i.cultellis & pugionibus illorum. SED triſtia.Dicit auctor ego nolo narra
re iſta mala q̃m nõ ſolũ ipatores magni iſeder̃t hic ſed ẽt ipſi dei & h̄ ſaxũ caput ẽ oĩum nemorum hoc eſt

Perge labor nullus tecũ iuga prendere olympi. Stu.
Scis quo colle ſedes? maieſtas q̃ta locorum eſt? Dap.
Imperioſus apex dare circum iura uidetur Stu.
Collibus & cœlo ſiluas deſpectat aperto.
Huc ego paſtores memini uictricia ſertis Dap.
Tempora: & arboreis ſpoliis ornata referre:
Curribus inuectos niueis delubra deorum:
Intereram iam læta uirens ſpectare iuuabat
Cum ductore greges captos: triſteſq; iuuencos
Exuuiaſq; graues peregrinis montibus actas:
Et longos rerum ſtrepitus: põpaſq; frementes
Huc ab hyperboreis per uim cuſtodibus aurũ
Gryphibus ereptum: magnos peruenit in uſus
Huc aſiæ prædas: informi ſqualida tergo
Huc quoq; mutantes tulit indica belua turres:
Quid te multa morer: q̃cq̃d nem⁹ undiq; p̃ſſis
Extulit uberibus: hoc eſt in monte coactum:
Hic iuſti ſedere patres: hic uiua iuuentus:
Hic caſte luſere nurus: hoc paſtor in antro
Maximus inſidiis periit: nec pulcher adonis
Vulnificos euaſit apros: ſed triſtia linquo:

Roma eſt caput totius mundi et h̄ eſt domus ampla tonantis.i.Iouis et in iſto monte ſibilla oſtendit xp̄m puerū cum digito eſſe deum uerum et dicit ꝙ latona.i.uirgo Maria peperit.ſolem.i.deum et q̄ complexa eſt ſuum filium quæ prædixit fata romanorum hoc eſt ipſa ſibilla oſtendit nobili paſtori Auguſto.ſ.et dicit auctor ꝙ in iſto loco ille iuuenis magnanimus.ſ.Scipio africanus puer quia uigi- tiquattuor annorum qui fuit ductus i curru eburneo quia currus erat triūphalis. Vnde no.ꝙ domus Scipionis fuit uocata cornelia et ex iſtis unus fuit ſenex qui non uidebat unde Scipio filius ducebat

Hoc ipſos eſt fama deos habitare cacumen:
Hoc caput eſt nemoꝝ:domꝰ hæc iouis āpla to-
Hic natū cōplexa ſuū latona ſibyllæ (nātis.
Agnita fatiloque paſtori oſtenſa ſuperbo eſt
Hæc iuga magnanimꝰ ſcipiōibus actus ibernis
(Sic creuit fortuna loci)tua cura:ſubactis
Saltibus ex libycis rediens puer ille reuiſit.
Et ſecum rudis ille ſenex:poſt tempore multo
Cantantes uenere alii:quos dicere longum eſt:
Partheniaſque tuus triplicis modulator auene.
Omnibus his uiridi frondebant tempora lauro.
Hic ego:diſſimili q̄q̄ ſubſidere ſertum
Fronde tamen ſimili faciam tibi:porrige ramū
Quem ſacra caſtaliæ regnatrix tradidit alme
Illius hic:noſtrumque ſimul tibi munꝰ habeto
Linque alias curas:& noſter protinus eſto.
Stu. Nūc uigilaſſe iuuat:dulce eſt meminiſſe laboꝝ.

Explicit tertia egloga:quæ amor paſtorius intitulatur.

Incipit quarta egloga:cui titulus eſt dedalus.

Collocutores:Gallus & Tyrrhenus:

Gal. Ale qs ingeniū:tanti qs muneris uſum
t Vt niueū cōpegit ebur:neruoſqꝫ loqntes
Addidit ac nūeros:dic o tyrrhenæ qs ille:
Dedalus an ne alius:dextre ſucceſſor & artis:
Tyr. Dedalus ipſe fuit:nec falleris homine galle
Artificum ſtupor eternus:quem docta potēſqꝫ
Miratur natura uirum:mihi maximus ille
Argutā dedit hāc cytharā:plectrūqꝫ.modoſqꝫ.

ip̄m et fuit ſibi ſemp loco baculi et baculus lingua eburnea Scipio dicit:unde poſtea uocatus ē cornelius Scipio.iō dicit iſte Scipio rediēs de africa.o ſylui tibi dico tua cura de quo ſolo tu habes curā mō iſte Scipio reuiſit illa loca iſtius capitolii:ideo ſic creuit fortuna loci capitolii & ſecum rudis ē ſenex.ſ. Ermius poeta qui uenit cum Scipione dum reuerſus eſt romā modo iſte poeta ſedet ſecum in curru triumphali & appellat ip̄m rudem quia ſcripſit facta Scipionis quæ debuiſſent ſcribi ab Homero uel rudis.i.nouus uel de ciuitate rudiaꝝ quæ fuit in Apulia & poſtea alii cātātes uenerūt poete.ſ.poſt Ermiū quos dicere longū eſt & uenit poſtea Virgilius cantator triplicis auene.ſ.ſtili.ſ. buccolici &c.mō omnes iſti fuerūt laureati & ideo dicit daphne ego faciā tibi similē coronā de lauro tamē ſub diſſimili conſtellatiōe hoc ē licet tu non uenis tēpore Scipionis:tamen non minus ego tibi dabo laureā in hoc loco ergo da mihi lauri ramum quē caliope ſancta regeneratrix ſacri illius fontis dedit.ſ.caſtallii & habeto ſimul hoc munus ex me daphne & ex ea tu habebis ſcientias:& amplectare ipſam poeticam artē. NVNC. Hic loquitur ſtupeus & dicit amō non tedet me laborum quos ego paſſus fui poſtq̄ hoc habeo munus & præmium imo oīs labor & ſtudii cura uidetur mihi dulciſſima.

Titulus iſtius eglogæ eſt Dedalus. Collocutores ſunt Gallus & Tyrthenus.

ALE Quis ingenium. In quarta egloga auctor intendit iſtam concluſionem ꝙ nullus audeat ſequi aliquam ſciētiam niſi habeat inclinationem & ad illam cōcluſionē probandā introducit duos paſtores ad colloquendum quoꝝ unum uocat gallum alium tyrrhenū: per gallum intellige quendam ualētem muſicum francigenam:& erat famulus cuiuſdā & quotidie infeſtabat Petrarcham ut doceret eum rhetoricam:per tyrrhenem itellige ip̄m Petrarchā qui fuit tyrādo:primo ſi quidem itroducit gallum:qui quidē gallus alo quitur ip̄m tyronū & appellat ip̄m gallū id eſt galicū ſiue muſicū frācigenā qui erat amicus Petrarchæ & ſemp gallici cōiter ſunt muſici & italici cythariſtæ & ille petebat Petrarchā ut doceret ip̄m ſcientiā poeticā:ideō dicit gallus tyrono. Q VIS dedit tibi talē ingeniū hoc ē tam perſpicax.& quis dedit tibi exercitiū tanti ſtudii.ideo oportet hr̄e utrūqꝫ.ſ.ingeniū & ſtudiū:& dicit gallus qs ordinauit tale os eburneū.i.eloquentiā clarā.Neruoſqꝫ ſonātes.ſ.linguā loquentē & uerſus q cōſtat ex certo pedū numero.& quis fuit artifex qui dedit tibi tm̄ ingeniū & tantā eloquētiā:an eſſet ſimilis alius auctor q poſſet mihi cōcedere igeniū talis artis. DEDalus.Hic reſpōdet tyrrhenus & dicit certe dedalus fuit qui mihi p̄buit tale igeniū & tu nō faleris tuo augurio:qm̄ optime uaticinatus fuiſti:& ille dedalus ē de quo ēt nō artifice.i.deo ſtupent oēs artifices et quem dedalū gens mirat̄ non docta eſſe humanum et ip̄m factū uirū:qm̄ hoc ſit mirabile et dicit nō docta quia nihil facit fruſtra.et dicit tyrrhenus certe ille Dedalus.i.xp̄s dedit mihi hāc cytharā.i.eloquentiā ſonorā et plectrū.ſ.linguā cū ſit eloquentia.

CVIus. Iſte eſt alius dyalogus in quo reſpondet gallus & dicit: ego uellē ſcire quia dedit tibi iſtud munus & iſtam eloquentiam ꝑpter quod meritum dedit & tibi circa pulcherima merces. NVLlus. Reſpõdet tyrenus & dicit ꝙ nullo præmio præcedente ipſe hanc gr̄am fecit mihi. Nota ꝙ duplex eſt gratia. ſ. gratia gratis cara gr̄a operans & gratia cooperans: gr̄a operãs eſt iſta quæ diſponit hoiem ad uirtutē & illa appellat̄ gratis data: qa ſine aliquo præmio datur & bono iam facto ſicut ſtat de ſancto paulo. Gratia cooperãs eſt: ē illa q̄ conſeruat hoiem in uirtute & iſta appellat̄ gr̄a gratū faciēs: & ideo dicit tyrenus ꝙ ipſe xp̄m digne q̄ſiuit i eum amorē cui tenet̄ qlibet fidelis xp̄ian⁹ ſeruire & tenent̄ populi ciuitates & regna ip̄m adorare. Qua tn̄. Hic loquit̄ galus & ē alius dyalogus ſic dicens ego uellē ſcire in qua regione iſta fœlicitas uenit & occurrit toto. EST &c. Reſpondet tyrenus & dicit in regione unde fuit oriundus: & nota ꝙ fuit origine florētinus quantū ad parētes tn̄ natus eſt aretii in cõtrata q̄ uocat̄ ortus: ideo dicit tyrenus ꝙ eſt ſilua alta ꝑꝑ alta mõtaniã ubi naſcit̄ tybris & arnus: & dicit ꝙ in iſta ſilua umbra remouet ſolē arboribus quernis h̄ē ꝙ eſt locus uirēs & iſti nõ ē & nõ durat ſol ſ; ut plurimū ē umbra & iſti nõ ē frigus nec calor: & ꝑꝑ hoc tãgit clemētiã aeris & ꝑes uel hoium uel aialiū nõ cõculcat flores: qđ nõ ē aliud dicere niſi ꝙ aretiū ē extra uiã ꝙ ꝑ ip̄m pauci trãſeūt reſpectu florētiæ & piſaꝝ & nõ eſt locus frequētat⁹: & ex una ꝑte iſtius mõtaniæ naſcit̄ un⁹ fluuius. ſ. arnus ex alia naſcit̄ tybere q trãſit ꝑ romã: arnus uero ꝑ tuſciã & diuidit eã ꝑ mediū: & dicit auctor ego tanq̄ ꝓſagus plorabã hic de malo futuro: ſed data eſt mihi iſta eloquētia: ſed xp̄s uidi ex alto me ſtare īter quercus ueteres. i. ī iſta ſilua ubi eſt aretiū mõ iſte xp̄s ferēs cythara dixit accipe cytharã & ſolare tuos caſus & fortunas.

NOta ꝙ ois hõ naſcit̄ cū ignorãtia & paupertate: tu ꝑtrãſibis tuos caſus. INFœlix. Hic rn̄det gallus & dicit iſœlix ego ſum ubi erã tūc forte ip̄e dediſſet mihi iſtã cytharã q̈a dedit mihi multas gr̄as & eſt uiſus amare me.

HANC. rn̄det tyrenus & dicit hanc cytharã. i. eloquētiã nõ dediſſet tibi ſed forte aliã & poſſet bene dare tibi aliã qa ille. ſ. xp̄s h̄ēt infinitã copiã cytharaꝝ. i. grarū & ille deus ꝑtit̄ ſua munera large: ſed o galle iſta cythara. ſ. eloquētia ſiue gr̄a & melius data fuit mihi ãteq̄ iſta ſilua uireret. i. aretiū: & tp̄e ꝑtus mr̄is mee uenit dedalus. & dixit illis bauilis ſi naſcit̄ maſculus do ſibi cytharã. i. eloquentiã. ſi naſcit̄ fœmia do ſibi monile. ſ. pudiciciã & honeſtatē. unde iſtud carmē. Virū legalitas mulierē armat honeſtas. iõ dicit ad lr̄am ꝙ mater i ꝑtu doloroſa rogabat deã ꝑtus. i. dianã q̄ſi lucē ꝓſtantē parietibus qm̄ aer eſt calidus et humidus et ex calido et humido fit ois generatio: et ego tyrenus et ignorãs ueniebã ad portam uitæ terreſtræ et ecce fortuna attulit primū dedalū nõ mora fuit et ille dedalus cõmotus planctu: ideo et gemitu graui qa erat plãtus mr̄i et filiæ. ſ. Petrarchæ: et ille dedalus ſubſtertit añ portas et dixit uni ex obſtetricibus. i. bauilis et ꝑ hãc debemus intelligere tria fata et dixit ſi eſt maſculus non dabimus cytharã. ſi eſt fœia dabimus monile et ſubito abiit et h̄ facto ipſe nõ fuit qa obſeruatis ſibi ut fuit qa Petrarcha fuit eloquētiſſimus et ipſe dedalus beatū me fecit fato cū fato et attendēdo ꝓmiſſum. VTILis inuidiæ. Hic cõſequēter gallus ītēdit oſtēdere ꝙ iuſte q̄rat et bn̄ hmõi cytharã et ꝑ ꝓuerbiū cõem ꝓbat ꝙ licēter aliqs inuidet alteri emulatione uirtutis iõ dicit aliquē probum uirū non ut inuideat ſibi: mõ illa talis inuidia et mutatio uirtutis nõ eſt dicēda repræhēſibilis q̄ mutatio ingēs et ꝓmouens ad habendã eandē fœlicitatē. iõ dicit gallus ego o tyrenæ cõfiteor ardeo ſil̄em cytharã. i. ſciam poeticã niſi tu uelles uēdere tuã mihi. ſ. docere uel docēdo me eloquētiã tūc eēt optabili⁹ mihi uere ſi tu dares mihi: & ego redderem tibi

Cuius amor meriti: cuius pulcherrima merces? Gal.
Nullus: nam ſi ſponte meum quæſiuit amorem Tyr.
Dignus quē ſilue: quē grex: quē paſtor adoret.
Qua tamen hæc regione tibi ſors obuia uenit? Gal.
Eſt nemus aerium trabibus quo frigida quernis Tyr.
Sūmouet umbra diem. nõ illic aura: nec æſtus?
Nõ gregis aut hoium uernos ꝓmit ūgula flores
Fontibus aduerſis circum duo flumina ſurgūt:
Hoc ſecat hetruſcos: petit illo gurgite romam:
Hic quaſi uenturi præſagus: triſtia mecum
Plurima uoluebam: flebam quoq;: uidit ab alto
Dedalus annoſas inter conſidere fagos.
Acceſſit. cytharãq; ferens: puer accipe dixit.
Har caſus ſolare tuos: hac falle laborem.
Infœlix ubi tunc aberam: fortaſſe fuiſſet Gal.
Hæc fortuna alii: cytharam mihi dedalus illã:
Nouit eni egregie: atq; interdū uiſus amare eſt.
Hanc minime: ſed forte aliam: nã milia multa Tyr.
Ille habet: & large partitur munera in omnes.
Galle ſed ante diu q̄ præſens ſilua uireret.
Hæc fuerat promiſſa mihi: nãq; anxia partu
Mater: anhelanti lucinam uoce rogabat.
Et mœſtum ignarus lucis iam limen adibam.
Attulit ecce piū fors dedalõ: haud mora: mixto
Vagitu gemituq; graui: concuſſus apertas
Subſtitit ante fores: deq; obſtitricibus uni
Si puer eſt cytharam dabimus: ſi nata monile
Dixerat hac ſpeculum: ſubitoq; euanuit: inde
Polliciti rediitque memor: fatoque beauit.
Vtilis inuidiæ ſpecies mutatio feruens Gal.

derem tibi præmium q̄m lanæ delicate ſunt nobis quas poſſum tibi dare.& etiam ſunt edi:& dico tibi quandocūq; tu ordines magnum præmium huic cythare tuæ ego non recuſabo dare & a me obediet tibi:quāuis tu taſſes & ordines magnum præmium ſiue precium tuæ paruæ curæ te hoc eſt pro te parua:dabitur quicquid uoles. GRANdeuus. Reſpondet Tyrenus indignans appella precium tuum magnum & rem meam paruam certe inter iſtud precium quod tu offers & cytharam meam nulla eſt proporcio quia precia tua ſunt uilia:quia lanæ & edidantur pro modico precio & cythara mea eſt infiniti præmii : ideo ne uoces paruam rem quia adhuc non noſcis ſolatia mee cythare ideſt eloquentia ſiue ſciētia poetica:tu galle uocabis cytharam iſtam magnam rem ſi tu cognoſceres eam uel dum modo ſit naturæ tibi illa cythara mitigat faſtidia.i.animos auditorum fatigatos & ſolatur amicos quia illa rethorica multa bona facit & reſtituit gaudia perdita:pellit luctum & planctū de corde & aſtringit lachrymas ab oculis.& conſtringit murmurationem flebilem:& reportat ſpē hominibus:& frangit mœtus & ſerenat uultus hoīum. QVID.Reſpōdet gallus & eſt alius dyalogus & dicit.Ego ſum paratus ampliare precium:ita ꝙ erit conforme cum re tua. Vnde ſi non prodeſt primū præmium ſiue preciū ego dabo ſm. NON mihi.Dicit tyrenus & reſpondit ꝙ nullum precium pōt equiparari huic cytharæ: quoniam ſcientia eſt res nō emenda:& dicit cur tu gallæ promittis mihi uellā:& edos:certe ſi tu dares mihi ſetigeros & pecudes uel qd̄cunq; animal qd̄ poſſidetur a te ego non darem tibi cytharam iſtā & ſi tu dares mihi qcquid auri eſt in iſto fluuio.ſ.hermon q ducit aurum certe non darem. OBLImet.i.circūfaciat limum qui limus ille fluuius eſt plenus & mixtus auro & eſt in india: & ſubiungit quod habeo ego facerē de diuitiis:iſte mihi proſunt & mutus cumulus argenti & auri quid prodeſt:& dicit mutus quia argentum & aurū eſt ſine eloquentia:& illa cythara eſt qua mediante releuo frequētia prælia forte ita ꝙ impero in rebus forte & releuo opprimentia ligamina mundi & releuo pauperiē cū illa cythara:& cū illa cythara ſociante uado per alpes & nemora : & quocūq; uado fit mihi magnus honor & gaudium & ita uado de nocte ſicut de die. Vn̄ uolucres.i.hoīes ſapiētes gratulanē mihi & cōcaua ſaxa.i.hoīes ignoti & inſcii ꝑterea cogitamina ſecedūt a me. LAVde ſitim cumulas.Reſpōdit gallus & dicit tu credidiſti remouerē me ab amore cythare laudādo eam:certe nunc ſum magis auidus hn̄di:ego rogo ut facias ita ꝙ habeam hāc cytharā te ente auctore & magr̄o: & dicit ego uiuā & moriar memor huius beneficii. SERA aīum.reſpondit tyrenus & dicit tu uis ſciam poeticā dum es ī ætate moriēdi:ideo q̄ cura ſubintra aīum tuū adeſt ꝙ florida iuuētus abiit. TVNC tempus erat.Nunc ſcire ſcientiam poeticam eſſet pulchrum ſed nūc adiſcere eſt tempus:illa ætas nobilis & apta ſcientiæ fugit quæ non poteſt reuocari: ideo ſecede contentus morte tua:et relinque ſcientiam poeticam illis ſuple quibus eſt tractata a teneris annis ſuauiter ſicut mihi. POSCEris.Reſpondit gallus et dicit tu das mihi conſilium dum peto auxilium non cures de hoc nos des mihi una ſed facta nos petimus illam cytharam ideo non neges hoc mihi: q̄m nihil eſt pulchrius ipſa. PVLchra mouet.Reſpōdet tyrenus dicēs licet illa ſint pulchra nō debes tn̄

Incutienſq; animo ſtimulos:tyrrhene fatebor.
Ardeo nunc ſimilem cytharam:niſi forſitan iſta
(Quod malim)caruiſſe uelis:ſunt uellera nobis
Mollia:ſunt hedi:precium uel grande licebit
Ipſe rei parue ſtatuas:parebitur ultro.
Tyr: Grande rei parue:cythare ſolatia neſcis:
Rem magnam(ſi nota)uoces:faſtidia mulcet:
Laxatos animos refouet:ſolatur amicos.
Grandia reſtituit:pellit de pectore luctum:
Exiccat lachrymas:compeſcit flebile murmur:
Spes reuehit:frāgitq; mœtus:uultūq; ſerenat.
Gal. Quid precio maiore uetat uel magna paciſci:
Tyr. Non mihi ſetigeri quantum uix paſcitur uſq;
Villigeriq; gregis:ne dum leue uellus : & hedi:
Sit precium cytharæ:non ſi tibi gurgite latos
Ambiat hermus agros:rutilis oblimet arenis
Quid mihi diuitiæ:quid rerum mut⁹ aceruus:
Noſtras cernis opes,hic eſt qua crebra rebellis
Prælia fortunæ:mundiq; præmentia uincla
Pauperiēq; leuo:rigidas hac ſæpe per alpes
Perq; nemus uacuum:perq; atra ſilentia noctis
Fiſus:eo plaudunt uolucres & concaua ſaxa:
Interea triſtes fugiunt per nubila cure.
Gal. Laude ſitim cumulas:fer opem:optatoq; potiri:
Te duce contingat:uiuam memor emoriarq;.
Tyr. Sera animū quæ cura ſubit:breuis ecce iuuēte
Flos cecidit:tunc tēpus erat:iam diſcere turpe ē
Quod pulchrum didiciſſe foret:ſic uoluit ætas
Omnia ſic uoluit fugiens ac neſcia freni
Sorte tua contentus abi:cytharāq; relinque.
Eſt quibus a teneris tractata ſuauiter annis
Gal. Poſcitur auxilium:tu conſulis:incipe rebus
Mecū:uerba aliis quos poſſunt uerba mouere.
Poſcimus hanc auide.toto nil pulchrius orbe ē
Tyr. Pulchra mouēt oculos.ſed proſunt acta fruenti.

illa petere quia oīa quæ placent non aſſequi: qa pulchra placent occulis ſed conuenientia utenti ipſis unde pudor & modeſtia ideſt uerecundia & temperantia debent uenire in partem noti: quia quādo cunq; tu habeas animum ad uelle: tamen tu debes temperare animum per uerecundiam & temperantiam. O Fœlix. Reſpondet gallus & dicit. o.i. dico te fœlicem beatum & dilectum diis ſupernis eo ꝙ habes ſcientiam hanc poeticam & hic terminatur quarta egloga. Deo gratias.

In parteſque uenit pudor atque modeſtia uoti.
O fœlix o chare deis tyrrhene ſupernis. Gal.

Explicit quarta egloga quæ dedalus intitulatur.

Incipit quita egloga: cui titulus eſt Pietas paſtoralis.

Collocutores: Martius Apitius & Feſtinus.

q Vid genitrix uenerāda dolet gē māæ: qd illi Mar.
Accidit hoc dignū gēitu: quorſūue recētes
Meſta plūet lachrymas: nec lumīa nr̄a ma-
Cūcta uorāt āni uolucres: domat oīa tp̄s (deſcūt Api.
Indomitum: cecidit matris fortuna decorque:
Arenti uirens ſenio dat terga iuuentus.
Aſpice quot circum ſtabiles urgentibus annis: Mar.
Et uirides cernuntur anus aliunde profecto
Luctus: & offenſi ueniunt ſuſpiria cordis.
Querere nos cauſas: fatiſq; obſtare repertis
Suadet amor: pietaſq; iubet: meritūq; repoſcit
Altricis: partuſq; labor: faſtidia: cure. Api.
Vim neſcit natura pati: licet omnia certent
Pectore ab aduerſo: cunctas licet aduocet artes
Humanum genus: & ſtudio contendat inani
Inuictum caput illa ferens contemnit habenas.
Hæc prope diis natura pares iubet eſſe parētes. Mar.
Hæc eadem prohibet curſum præuertere uitæ. Api.
Et rerum turbare uices. iuueneſcere mater
Noſtra nequit: uaria eſt pietas: de coniuge qſq;
Cogitet: & paruis ſtudeat ſuccurrere natis
De genetrice nihil: ſed eni mihi maxima matris Mar.
Cura ſubeſt uiduæ: nil hac mihi chari⁹ uſquā.

Titulus iſtius qntæ eglogæ eſt pietas paſtoralis. Collocutores ſunt Martius & Apitius & feſtin⁹.

q VID Genitrix. Hic auctor intē dit oſtēdere ſtatum Romæ: & ad iſtam concluſionem probandā introduci. ii. paſtores: quoꝝ unum uocat Martium alterum Apitium: & p Apitium intelligit unum de Vrſinis per Martiū intelligit unum de domo Colonenſiū & iſti paſtores habent inter ſe. Iſte uero Martius inuitat Apitium ad udendū rehedificare Romam: Apitius dicitur ab a qđ eſt ſine & pixtium ꝙ eſt pietas quaſi ſine pietate. Ideo dicit Martius uocans ipſum fratrem: ocōciuis honorabilis mater noſtra Roma digna ueneratione propter qđ deflet: quaſi dicat ego peto a te apitia quæ ſit cauſa plantus huius & uſq; ad quē terminū ipſa mater noſtra. ſ. Roma habebit nouum dolorē & planctum & oculi nr̄i non incipiūt inrigari & balneari. q. d. non debet hr̄e pietatē. CVNcta uorat. Reſpondet Apitius & dicit. Cū illa mater mea bene dolet ſicut tu dicis qa ipſa fecit curſum ſuum: ideo nō oportet ſurgere: ſibi & fruſtra ſuccurretur ei qm̄ non eſt dare regreſſus ad iuuentutē unde ipſa fuit dn̄a toti⁹ mundi & nunc quotidie uadit de malo in peius. Vnde tēpus deducit oīa ad conſumptionem. unde fortuna romæ & pulchritudo cecidit: & iuuentus fortis uertit terga ſenectuti qm̄ non pōt reparare ſenectutem hoīum & aliaꝝ rerum. ASPice. Reſpōdet Martius & dicit certe tua reſponſio nil ualet: qm̄ multe ciuitates ſunt q̄ ſtant ī bono ſtatu. & tamē ſunt antiq̄ ſicut Roma & ſunt robuſtiores et uiridiores q̄ roma ſicut Padua q̄ fuit ædificata ante romā. & ideo ab alia cā procerto ꝑcedit iſte luctus mr̄is nr̄æ certe ſenectus nō eſt bona cā: & ideo amor pr̄ie & caritas quā debemus hr̄e laudet & conſulat nobis obuiare illis cauſis doloris & pietas iubet nobis & ipſa miſericordia ſiue merita et plurima q̄ nos accepimus ortātur nos facere ei bonū et oīa repoſcunt nobis ꝙ debeamus eam acceptare et aptare. VIM neſcit. naturæ. Reſpondit Apitius: o Marti rō tua nihil ualet qa oīa ſm curſum naturæ correſpōdēt ad ſuā naturā. cū ergo illa natura roma ſit antiq̄ nunq̄ poſſet iuueneſcere et licet conere uano conamine illa natura ferēs caput inuictibile contēnet oīa frena et nō poterit iſtā ſupare: ideo oportet ꝙ illa nr̄a roma quotidie de malo in peius cadat. Hæc reſpōdit Martius et dicit tu benedicis ꝙ nihil pōt contra naturā: et arguis a natura et ego a natura: unde natura iubet qđ nos poſt deos iuuemus parentes ut non moriantur inde iubet natura parentes eſſe propere ideſt quaſi pares diis quantum ad nos. HAEC eadem. Reſpondit Apitius et dicit: ego non nego tibi hoc ſed tu bene uides ꝙ hoc eſt contra naturam quia natura uetat anticipare curſum uitæ et prohibet luctari uiciſſitudines rerum ita ꝙ de iure Roma noſtra eſt antiqua et non poſſemus ipſam iuuenem quia curſus eius trāſiuit ergo pietas tua eſt uana: et ideo unuſquiſq; curret de ꝓprio mr̄imonio. ſ. curret de filiis paruis et ſubditis. DE Genetrice. Rn̄dit Martius et dicit uis ꝙ habeā curā de cōiuge et nō de matre certe pricipaliſſima cura urbis romanæ uiduate et orbate papa et īperatore eſt mihi principalis: et nihil eſt mihi carius alcubi locoꝝ quam ipſa Roma.

Quis reſpōdit

Api. Quis uetat eſſe piũ? munus leue dulcia uerba
Hos hũeros: has illa man⁹: hec brachia nobis
Sola dedit: doniſque ſuis ea ſola fruatur.
Nõ comes eẽ ſibi quaſcũque uocarit i horas
Abnuo: nec fragili baculo me ferre ſenecte.
Mar. Dii tibi conſilium cœlo tribuere ſereno:
Nũc pietas ſua regna dedit: ſua poſſidet arma
Filius es. matri cui ſubueniamus egenti?
Api. Fare qd expectas? omnis mora torquet amãtẽ
Mar. Eſt domus ampla: ſibi nemoroſo condita colle
Dudũ magnanimi quã quodã tẽpore fratres
Obſequiis coluere piis tam cognita latæ
Mater erat: ſaltus nimis inuidioſa per omnes:
Fœlix & partu & ſilueſtribus inclita gazis:
Ac nemorum regina potens: mors iuida natos
Præripuit miſere: perierunt corpora fratrũ:
Fama uiget: nos ludibrio dilata iuuentus
Spiramus: ſed fama iacet: tenebriſq; ſepulta ẽ.
Sub nobis mutata domus: fortũa tot annis
Incolumis noſtros cecidit non paſſa furores.
Hæc matri reparanda domus: nil gratius illi:
Api. Ni quos fata præmũt: fractis cõſurgere buſtis
Aſpiceret natos: & tempora priſca reuerti.
Vilia ſunt hominum curarum milia mille:
Quiſq; ſibi ſapiẽs. Vnde hæc tibi ſomnia fr?
Pellere pauperiem labor eſt mortalibus igẽs:
Cui nunq̃ ſperanda quies: nos ſorte maligna
Viuere per ſiluas uix ulla poſſumus arte.
Et tecum germanæ loquor nũc furta rapinis
Mixta iuuãt: plenis nec præde ab ouilib⁹ acte
Tu noua tecta pars ruiture attollere matri?
Mar. Non noua: ſed ueterũ turpes reparare ruinas
Da frater da chare manus: partẽque uirilem
Sponte ſubi. uincat pietas inuicta laborem.
Siccemus pariter lachrymas & meſta parẽtis
Pectora (ne tales doleat genuiſſe) leuemus.
Api. Cura ſuperuacui pectus. quatit. & cadit illa

QVIS. Reſpõdit Apitius quaſi loquendo inter ſe licet Martius ſit coram ipſo & ſic loquit̃. Quæ neget te habere pietatẽ ergã matrem. q. d. nullus deberes habere pietatem: erga patriã & dulcia uera ſunt illa iſtius et dicit inter ſe: non ne patria eſt q̃ dedit nobis manus et brachia. i. uires et ea ſola utat̃ præmio ſuorũ: ego nõ recuſo eſſe ſotius iſti Romæ in quacũq; hora et contrata uocarit: et nõ recuſo ſubſtentare baculũ huius noſtræ matris. DII tibi. Reſpõdit Martius tu bene dicis certe dii dederũt tibi cõſiliũ & pietas tenet regna ſua. ſ. patriæ et poſſidet arua. nunc uidetis filius non priuignus et uis ne ut ſubueniã noſtræ matri. FAre. Apitius & ait loquere quid intendis concludere tu tenes me i uerbis. EST domus. rñdit Martius & dicit ego uolo dicere ꝙ pallatiũ capitolii q̃ nũc eſt collapſus nos recuparemus ipm̃ q locus ſolebat eẽ tãte uenerationis. Vnde eſt domus alta multorũ capax cõdita & cõpoſita in mõte capitolino: quã domũ olĩ magnanimi antiqui romani cõcordes cõtulerũt piis ſeruitiis tunc illo tpe bona mater erat uulgata ubiq; & erat fœlix & aliis inuidioſa p omnia paſcua h eſt ſuper omnia alia regna & ipſa erat fœlix partu: h eſt fœcunda prole quia tũc habebat nobiles homines ſcientificos: & illa ualde glorioſa erat pegrinis diuitiis ad romã latis & erat potẽs & regina regnorũ: ergo mors & inuidia perſocauit iſtos nobiles filios. ſ. romæ & ciues ipſius occidit & corpora ãtiquorũ romanorum perierãt & adhuc fama uiget ſed nos iuuenes tardati ad illud tẽpus remãſimus ad ludibrium & ad cõmedendum & fama noſtra iacet & nos uiuendo morimur & fortuna domus eſt mutata ſub nobis & ipſa fama noluit ſuſtinere noſtros furores & non fauet nobis: ideo h domus ẽ reparanda quia nihil poteſt cedere ad maiorem honorem niſi ipſa mater uideretur reuiuiſcere ſuos filios ipſa non curaret reparari palatia quia ipſi bene aptaret omnia ciues qui mortui ſunt & niſi ipſa aſpiceret illa antiqua reuerti. MILia. Reſpõdit Apicius & dicit ꝙ unuſquiſq; homo habet milia cogitationũ pro ſemetipſo. Vnde quiſq; habet ſenſum tãtũ ꝙ ſufficit: o frater unde habes iſtam curam unde maior labor eſt hoĩbus pellere pauperiẽ nos non poſſemus tm̃ facere ꝙ ſuperaremus quiete & ꝙ nos nõ eſſemus pauperes fortunã malignã ſe nobis oſtendit: uix poſſumus uiuere p ſiluas & p ciuitates & p rapinas iſta talia uix ſufficiũt ad ſubſtẽtandũ uitã nr̃am: ego loquor tecũ o frater deriſiue qa furta mixta rapinis non ſufficiũt: & prædę deducte a fabulæ nõ iuuãt nos tu paras attollere tecta noua mater nr̃æ romæ. NON noua. Rñdit Martius & dixit ego non paro facere noua tecta ſed peto refacere turpẽ domũ iã fractã da manũ tuam: & ſubintra ſub hac pietate & tollam⁹ ambo lachrymas iſti rõe & ſiccemus pectora ne ipſa doleant genuiſſe nos tam triſtes & ſine aliquo bono. CVra Supuacui. Continuato ordine rñdit Apitius & dicit inanis ſolicitudo & ſupflua cõcutit aĩum tuũ minima optura qa illa ſpes ciuium romanorũ periit & eſt penitus extincta iõ fruſtra illa petis q̃ ſpes repleuerat olim tpe fœlici cũcta paſcua & oĩa loca mũdi & illa ſpes ſobolis nõ cõtẽta ꝓpriis muris diffudit ſuas uires nec cõtẽta ceſpite puo qa ut prio edificata fuit erat ut q̃dã ſpelũca & redactũ ẽ

regnū rōanū ad paucos hoīes & ciues & auia
& deuia ſiluaꝝ paſcent nos leuibus radicibus
ga pauci reddítus ſufficiunt nobis & dicit nos
paſcimur frugib⁹ arboreis antrum capax du-
plicis teſtudinis tenebit nos quaſi dicat ſuffi-
cit ꝙ unuſquiſqꝫ habeat palatiū p ſe ſicut erat
quia ille de urſinis habebat unam partē Ro-
mæ & ille de colonenſibus aliā:& dicit apitius
duplex palatium & antrū recipit nos dum fla
grat furor & antrū repellet uētos & peſtes no
ſtras:in quo duplici palatio mater noſtra ro-
ma celebrabat.cōuiuia uiciſſet itaqꝫ ſi feſtum
erit ex parte noſtra nos celebrabitis & nos ex
noſtra & mater noſtra duplici fructur hono-
re.ſ.tuo & meo. CONubiis. reſpōdit Mar
tius & dicit o Apici q̄ male dicis.ſcis tu qd ſeq
tur ex hoc ꝙ oēs ciuitates cōmunitatis uicine
ſurgent contra nos & ubi timebamur ipi deri
debant nos:quæ ciuitates ſunt coniuges Ro
mæ:& illa Roma calcata coniugibus & muri
bus deridetur ab ipſis ciuitatibus & dñabunt
ſibi & dicit Martius uelis flectere animū ad re
parādā ipam romā:& tu monitus ame eligas
meliora & pariter colonenſis & urſinus uene
rentur tecta romana & uterqꝫ plus uenerator
adoret hoſtiū domus matris.ſ.Romæ qd ho
ſtium ſacri pedes ſanctoꝝ tetigerant romano
rum.Ego non peto ipoſſibilia a te.qm̄ iuuenē
& filium ſeruire matri antique eſt dulce. & ne
iſte Apitius recuſet onus ſtatī offert ſeſe Mar
tius eſſe paratū ad omne onus ferēdum:ideo
dicit non cedat mihi ad uerecundiā quid præ
cipiet mea mater Roma hoc in hoſtio & por
ticu ipſius domus tēpeſtas & inſuper nos mo
liamur & ædificemus larem ſceta.i.clauſtra ip
ſius capitolii & hinc ex iſto palatio.ſ.capitoli
no nepotes accipiant ſolitas ſedes & iuſſa & p
cepta & hic ſit una domus & poteſtas nō ſit di
uiſa & honor ciuiū q ſit tanq̄ fratres & ex illo
ſequet ꝙ ciuitates uicinæ Romæ timebit nos
ita unitos.unde uirtus noſtra timet plus gla
dio ideo incipiamus iſtud opus:q.ia quædā
uidentur leuiora poſtq̄ hō eſt expertus illa.
nam mater noſtra Roma ſi uideat anios no-
ſtros amicabiles aderit fauendo nobis.unde
ita erit Roma in uictoria ſicut ante fuit & ipa
mater paſcit aues quia adhuc præſtat pabulū
uolentibus ibi ſtare:& paſcit iuuencos.i.prin
cipes & magnates.unde nos cumulamus iſtas
opes niſi ex terra noſtra.fallere matrē eſt pri
ma conſuetudo pueroꝝ ſed non conuenit no
bis hoībus acceptare uel accipere ſuū & dicit
Martius ſcis tu ſi nos faciem⁹ hæc iſta noſtra
mater bona miſſaria abſcōdit ſub terrā.ſalem
& conſeruat & aſperget herbas ita ꝙ ī iſta ter-
ra romana adhuc eſt bonus ſenſus antiquus.
& ſepeliuit reliquias ātique fortunæ & cumu
lum ſalis ſub terra:quē ſalē.i.ſapiam ipſa ma
ter adulata miſcuit latenter ciuibus noſtris &
dedit eis ſapientiā latenter & paulatim & reddidit herbas ſapidas.& dicit Martius nō ne uides tu qd
accidit nobis:habēt riſum de nobis quia nō pñt uenire peregrini & iacere in Roma quia iterficiunt.
Vnde ex una

Spes ſobolis talis:quæ cūcta repleuerat arua:
Nec muris contenta ſuis:nec ceſpite paruo
Ad paucos reditum:paſcent nos auia baccis
Arboreis:dupliciſqꝫ capax teſtudinis antrum.
Dum tonat excipiet:uentoſqꝫ arcebit & ibres:
Mater ubi alternis conuiuia feſta diebus
Hic aget:atqꝫ illic:geminoqꝫ fruetur honore.
Coniugibus deſpecta quidē:& calcata ſupbis Mar.
Ac dñas habitura nurus:quin flectere tādem
Et monitus meliora uide:genitricis uterqꝫ
Septa colat:limenqꝫ pius uenerator adoret.
Quod ſacri tetigere pedes:non aſpera mando:
Dulce eſt annoſe iuuenem ſeruire parenti:
Non in ueſtibulo pudeat me mane uideri
Sollicitum:qd mandet anus:quin ſcepta laréqꝫ
Molimur ſolitas ſedes:hinc iuſſa nepotes
Accipiant:hic una domus:nec ſciſſa poteſtas.
Nec fratrum diuiſus honos:uicinia iunctos
Horrebit:uirtus gladio plus uera timetur.
Aggrediamur opus:quædā leuiora uidentur
Expertis.genitrix animos ſi cernat amicos
Ipſa aderit:nam paſcit oues paſcitqꝫ iuuencos.
Vnde iſtas cumulamus opes:ars fallere matrē
Prima quidē pueris:fortunæ fruſtra uetuſtæ:
Præterea & terræ ſalis altum infodit aceruum.
Quem cupido quondā pecori blandita latēter
Miſcuit:& ſapidas aſpergine reddidit herbas
Inſuper ad ueteres hortos.umbroſaqꝫ tempe
Saturniqꝫ domos.& quæ poſſedimus ultra
Lydius at nunc hoſpes habet uiolētus.ab alto
Monte cadit riuus.qui dum ſua rura reuiſit
Impedit inualidam tranſuerſo gurgite matrē.
Pons fuit hic manibus ſanctoꝝ ſtructus auoꝝ
Tēpus ī hoc ſolidus.tacitos quo tramite fures
Qui gregibus peſtē.ſiluis ſuprema parabant
Repperit argutus nocturno tēpore paſtor
Colla quæ ſic meritis fregit tua dextera pontē
Hūc(tibi nota loquor)timidas effudit ī undas
Dumque nocere mihi ꝓperas matriqꝫ.tibiqꝫ
Et gregibus ſiluiſque noces.ſed iurgia mitto.
Hic noſtrā mō poſcit opem.ſine crimine q̄uis
Non onerum partem tecum tolerare recuſo.

unde ex una pte uicina loca ſubiungat nr̄a loca& ex alia pte pegrini nō pn̄t uenire qa ſuffocantur: & loca quæ nos poſſedimus nūc tuſcus hēt & riuus flu. tyberis uiolētus cadit alto de monte & domos ſaturni & loca q̄ nos añ poſſedimus tuſcus hēt:& dū ille fluuius reuiſit ſua loca ĩpedit romā nō potentē tranſire ſuo curſu q̄a illi non ē pons:& ħ apud ciuitatē ortēſem fuit pons ĩſtructus manibus ſenatorū anoꝝ integre uſq; ad nr̄a tpa ſed nūc deiectus ē in aquā apud quē pōtē coniuratores Catellinæ fuerūt dep̄henſi: quos Tullius fecit decapitari: ideo dicit ꝙ in illa uia pontis paſtor argutus ſ. doctor ſubtilis eloquēs tullius repit tacitos fures q pabāt deſtructionē populis & terris mortē & ciuitatibus romæ & ħ nocturno tpe & ip̄e Tullius fecit decapitari illos:& ſi tu uelles bn̄ recordari tu fuiſti q feciſti p̄cipitare iſtū pontē in ꝓfundas aquas ego loquor tibi nota& uiſu & ħ dū tu uolebas nocere mihi & Romæ & timet:& dū tu ſtudes nocer̄ populis& ciuitatibꝰ ſed dimittamꝰ iſta iurgia: hic pons reqrit nūc nr̄m auxiliū licet ego nō fueri ille q fregeri tn̄ nō recuſo facere ptē. COMpulit. Rn̄dit Apitius & dicit iſta lōga tua ſupbia coegit me in iſtā rē facinoroſā: tn̄ ubi tu dicis ꝙ ego reficiā pontē una pua nauicula ſufficit trāſire uolentibus ad Romā & locus romanus ē ſecurior ſi nō ē pōs q̄ ſi ſit: qa ultra illū pōtē nos paꝝ hēmus:& nos reuertimꝰ ad priſtinū ſtatū qa dū romāi fuer̄t ſub regibus nō potuerūt hr̄e ĩ comitatu niſi. xx. miliaria & ſic hēmus nos ſicut Romulus & remus q cōpoſuer̄t romā: ipſi occiderūt unus alteꝝ ſic facimus nos ipſi fuer̄t ita concordes ſicut nos ſumus ergo confinia prioꝝ fuerūt ſtricta & nr̄oꝝ modernorū. ſed ĩter pricipes priores antiquos q fuer̄t tpe felici & modernos ē dr̄a: qa ipſi āpliauer̄t romā p totū orbē: ſed nos nō ita facimus un̄ audatia hēt fines ꝓſpos nō tn̄ ſtabiles ecce patet ꝙ oēs redier̄t ad primā originē remi& romuli: fortuna luſit ĩ ludo cōtinuo q̄a cardine alternauit uices ſuas:& qd plus ꝙ illa deſtructio pontis ꝓdeſt q̄a ſtamus magꝭ ſecuri q̄ añ iā nimis tarde ĩcepiſti uelle edificare romā qa ipſa hēt unū pedē ĩ fouea. Quid uano. Hic ĩtroducit unū aliū paſtorē. ſ. feſtinū q aduenit dū iſti loq̄bant̄: & ait cur aſſumitis iſtud honus uenit & ueniet q repabit ipſam romā: p feſtinū ĩtelligimus famā quæ ē feſtina & dixit ꝙ ſurrexit tribunus donus romanus q reduxit Romā ad maximū ſtatū iō loqt̄ feſtinus & dicit o fatui cur conſumitis leues horas ſurrexit qdā hō q erat ſub nr̄o domo& accepit nobis dn̄ium & tenet terras & pat locare fundamēta pr̄iæ & genitrix roma cōmiſit ſibi curā & ſollicitudinē & qeſcit ſecrua ĩ gremio illius filii tribuni & oia obediūt ſibi& habet curas ſeniles & illo ſtricto enſe pauit laq̄os illos q ſolebāt deſtruere & occider̄ hoies & ħ extēſis capiſtris ĩ furtis qbus colla latronū deſtruunt̄ & fortia clauſtra depellent nos lupos carceratos & depellēt uos habētes fauces aridas & carceres arcebit uos & triſtis urſinus mumabit ille apitius non ſæuit non ſibilat hānibal & leones rapaces nūc non repellūt p̄das q̄a qa non prædantur alios: & aqlæ. i. hoies mali non circūdāt bonos cū unguibus qa iſte tribunus ſedet in excelſo capitolio canēs dulce & oia qeſcūt. Iā litus africæ litus italiæ audit cantū iſtius tribuni & externus hoc ē ultimus locus calabriæ et locus

Compulit in facinus tua longa ſuperbia: uerum
Api. Cymba breuis fluuio eſt habilis trāſire uolēti:
Rus breue trans fluuiū ſupeſt: fortuna ſolutos
Anguſtat: fineſq; locat quos fratribus olim
Tam breue pacatis q̄ nos ſumus: arcta priorum
Arcta extremorum confinia: at inter utrunq;
Laxarunt ſua rura ſenes: audacia lætos:
Non ſtabiles habet euentus: en omnia demum
Ad primas redire uias. ſorſq; improba gyro
Luſit in aſſiduo: quid quod ſine pōte manemus
Tutius in ripa: iam quantū ad cætera: ſerū eſt
Edificare domos: ſub tempus uelle ſepulchri.
Feſti. Quid uano ſermone leues conſumitis horas?
Tertius ille minor quem uos calcare ſoletis
Siluas frater habet: iam fundamenta domorum
Sede locat patria: genitrix ſibi rura: gregemq;
Credidit: & nati gremio ſecura quieſcit:
Parent cuncta ſibi: curas agit ille ſeniles.
Enſe puer ſtricto: laqueiſq; ſub arbore tenſis
Quis auium: furumq; pedes: & colla præmātur
Pinguibus arentes teneriſq; ab ouilibus arcēt.
Fortia clauſtra lupos. triſtis n̄ murmurat urſus
Sanguineus nō ſenit aper: nō ſibilat anguis:
Non rapidi prædas agitant ex more leones
Non aquilæ curuis circūdant unguibus agnos.
Excelſo prædulce canens ſedet aggere cuſtos:
Paſcua tuta ſilent: audit iam littus utrunq;
Carmen: & extremū calaber ligurūq; receſſus
Vndifragi ſeclīq; tenens conuexa pelori.
Si uocem extulerit: mauros turbabit & indos.
Arctoaſq; niues: auſtriq; calentis arenas.
Imperat is uobis linguam cohibere capellas
Ite domū: tondere inopes: negat almaq; mater
Partem uteri uos eſſe ſui: ſuppoſtaq; iurat
Pignora falſa ſibi: uallis te proxima miſit
Apēninigenæ qua prata uirentia ſiluæ

Ianuenſiū.ſ.liguria et extremitates liguꝝ frāgentes audiūt iſtū et receſſus et ciuitates montis ſiciliæ diuiſi ſi iſte tribunus bene eleuauerit uocē pueniēte bene ad extrema mūdi et ideo dicit mauors. i. illos de mauria et de ſeptētri one et terrebit arenas auſtri calētis. Iſte tribunus impat uobis ideo amplius non laqamini et uadat ad tōdēdū uřas paupes poſſeſſiōes qa ſcā Roma negat uos eē filios ſuos et ipſa mř iurat pignora ſuppōita falſa ſibi filios ſuos nō eē: et dicit feſtinus primo ad illū de urſinis tu modo es romanus ſed tu uenisti de uale ſpoleti q̄ miſit te ea pte q̄ armēta ſpoletina rodūt prata uirētia ſiluæ q̄ eſt iuxta apēninū montē et q̄ greges temerarii metuūt et tu martius es de pte longinqua .ſ. alemaniæ p quā uadit rem⁹. Nūc. Rn̄dit Martius o Feſtine tu bn̄ dicis ego audiui dici et narrari ab antiqs meis ꝙ ego erā inde.

Eglogæ ſexte Tullius paſtorius pathos.

Collocutores Pamphylus et Mitio.

q VIS Nemus omne. In hanc autē egloga intendit auctor deſcribere ſtatum eccleſiæ et ad hoc introducit duos paſtores quoꝝ unū uocat Pamphylum alterū Mitione: p pāphilū itelge petrū apoſtolū et dr̄ quaſi totus amās xp̄z per Mitionē intellige papā clemētē et uocat̄ Mitio quaſi pinguis et mitis. Primo loquit̄ Pāphylus. i. petrus et ē nō ꝙ loquit̄ inter ſe metipm querens de malo ſtatu eccleſiæ: primo dicēs: qs nemus hoc ē quis ē iſte q cōmiſit oē regnū lacerandum laſciuis aīalibu .i. cardinalibus et plātis et meæ terræ q̄ ſūt ſtrictæ eccleſiæ: unde metuerūt tm̄ nephas pati q̄s terras irrigauerūt ſanguine ſuo Iuppiter .ſ. deus et alii martyres et prīcipaliter paulus et Stephan⁹ et eccleſia primitia dr̄ Paulus pireus apir ꝙ ignis q̄ſi accēſus igne. i. ieſu xp̄i amore: et ſcūs Stephanus irrigauerūt grā diuina et riuulis ſanguinis abūdātibus. q. d. debēt terræ eccleſiæ ita tractari q̄ ſunt irrigatæ ſanguie ſanctoꝝ: qs furor auaritiæ ita turbauit diuitias et fructus cāpoꝝ eccleſiæ et meos qa nūc non redit̄ fruct⁹ ipſi petro et h̄ dūcarpit bn̄ficia ītēpeſtiue debita et h̄ furtiū Cui. ſ. agro pdicto pulcher hyber⁹. i. laurētius qui fuit de hybero: qd eſt flumē qd trāſit p hiſpaniā: yberus dicit̄ ornamētū ipſius eccleſiæ: et h̄ tpe eccleſiæ primitia ille laurētius nō timuit ardere ignes ſibi ipi lauris crepitātibus. undictus eſt a lauris ſemp uirēs ī fide et ipſe uertit aliud latus ſup ignē et h̄ carnibus ſuis ardētibus ī ipſis ignibus ſicut laur⁹ qb⁹ ignib⁹ q̄ſi uiſſet aſſūptus ipſe laurētius niſi xp̄s porrexiſſet ſibi auxiliū ſuſtinēdi tale martyriū et niſi xp̄s reuocaret ad altos cœlos. Paſtor Nūc reſpicit mitio eodē mō loqns ſicut Pāphylus et ſtabat ī uno loco apud unā ſepem

Spoletana metunt. armenta gregeſq̄ proterui
Te longinqua dedit tellus. & paſcua rheni.
Nūc memini audierā ueteres narrare bubulcos

Explicit quinta egloga quæ pietas paſtoralis intitulatur.

Incipit ſexta egloga cui titulus eſt Paſtorum pathos.

Collocutores. Pamphilus & Mitio.

Vis nem⁹ oē uagis lacerādū pbuit hircis.
q Quid ſilue meruere meæ: qs rore ſuperno Pam-
Iuppiter & riuis ſpumātib⁹ horrida cōiūx phil⁹
Impiger atq̄ olim pyeros ſanioſq̄ rigarunt:
Quæ rabies. furtim ſegetes dū carpit acerbas
Spes & opes turbauit agri: cui pulcher hyber⁹
Delitiæ noſtrumq̄ decus ſub tempus aratri
Non timuit prunas crepitātibus addere lauris.
Quis prope conſumptus dextrā niſi nr̄ apollo
Porgeret afflicto: monteſq̄ efferet in altos:
Paſtorum ſors dura nimis: date frena capellis:
Indomitos cohibete greges: ſimul ubera multo Mi.
Lacte fluāt ſemper: magicas non nouimus artes
Et nunc iſte ferox: lites & iurgia ſecum.
Inſtruit: ac ſaxum & nodoſa repagula geſtans.
Quot maledicta parat: poterit maledicta mereri
Enſe perire ſuo: quod fert reperire uenenum
Blanditiis tn̄ aggrediar: quō pāphile & unde:
Quos ue locos habitas: ſeꝝ tua clauſtra reuiſis.
Quid fremis: inq̄ graui q feruet ſpiritus ore:
Furcifer hic mitio: nec te duriſſa ſontem
Sorbet adhuc tellus: iam iam mirabile nullū ē
Si nemus & meſſes atq̄ omnia uerſa retrorſum Pma.

et conquerebat̄ late inter ſe ꝙ ē dira uel dura conditio iſtoꝝ platoꝝ. q. d. oēs dicūt ꝙ nos deuoramus oīa bona eccleſiæ: ſed certe hoc non eſt uerū īmo magis laboramus q̄ alii hoīes: ita dicūt oēs hoīes date exempla pctōribus et refrenate populos non bene credentes et ſemper dicit o plati faciatis ꝙ ubera ſp fruātur multo lacte et ipſa eccleſia certe nos plati neſcim⁹ facere artes manuales de quo debemus uiuere & nūc pāphylus ordinat ſecū iurgia & ille ſenex petrus geſtās ſecū petrā cōqrit: ipſe recte ē tāq̄ petra rudis ſic uocat̄ petrus a petra & geſtās ſecū nodoſa repagula. i. ipſas claues padiſi: o quot maledicta parat & in ueritate poterit maledicta ēt referre & ipſe periet enſe ſuo: & poſſet repire uenenoſa uerba q̄ fert ſecū: & tn̄ malo īcipe a blāditiis q̄ a malis uerbis: & alloquitur Mitio Pamdhylū ſic dicens: o Pāphyle quo uadis & un̄ ueni & q̄ loca hitas tarde tu reuiſis eccleſiā tuā qd fremēdo loqris & quis ſpūs accēſus ira exardeſcit ī graui facie tua: FVR cifer. Rn̄dit Pamphylus exclamās: o Miti tu es dignus

crucis nec terra adhuc abſorſit te et uiuus adhuc certe terra deberet obſorbuiſſe te ego non miror amplius ſi pierūt oēs ſpes et oēs fructus te exiſtēte papa et oīa conuerſa retrorſum deduxerūt meā ſpem. Cui ph.i.dolēter ꝑfero cuſtodia eccleſiæ bñ cultæ erat cōmiſſa a me & ab aliis ſed a te nō ita. Cui. Si tibi fuit cōmiſſa cuſtodia oīum & certe male qa boni hoīes mortui ſūt añ tp̄s & uiri fortes fatigati non hūerūt locū:ſed hyrci ſupſūt.i.remāſerūt ſoli ſupbi & laſciui & porti īmūdi.quos.ſ.uos ocia tendūt. Hirci.Dico turba ꝑnitioſa ſatis blādis ſeminatis:illa dico turba q̄ ſpgit̄ īſultas in illa lege p cā-

Spem luſere:meam:cui proh cuſtodia culti
Credita ruris erat?cui grex paſcēdus in herba?
Intempeſtiuis perierunt mortibus agni:
Defeſſi periere boues:hircíq; ſupetſunt:
Immundiq; ſues:quos luxus & ocia tendunt.
Turba nociua ſatis:nullaq; lege per agros
Spargitur inſultans:uirgultaq; dentibus urrit:
Iam montes infecit odor:noſtrā ue quietem?
Haud inopia quidem patior conuitia:dudum
Mi. Singula nam tacito tractans ſub pectore meeū
Vaticinatus eram:iam turbidus ille redibit
Nec ſerui tergo:nec amice parcere famæ
Doctus:nec rigida pietatem admittere fronte.
Pamphile q̄ facile eſt alienam carpere uitam:
Quā durum ſeruare ſuam?te forte magiſtro
Senior haud gregibꝰ mors ac lupꝰ igruat albis
Nequicq̄ baculoque minax uultuque ueníres
Nil tibi triſtis hyems.q̄q̄ ceſſura rigori
Illa tuo:nil uer dubium:nil morbidus auſter:
Nil tibi de proprio uiolenta remitteret æſtas.
Non uolucres ſegeti.nō mitibꝰ umbra racemis
Non caper arboribus.nō bucula pceret herbis.
Pam. Nōne ego paſtor eram dū trux turpiſſime rerū
Nereus aduerſo paſcens in uertice tauros
Trāſuerſū deiecit humi?& pecꝰ omne parabat
Vi rapuere?obluctor donec uiolentior ille
Exuit hirſutam tunicam.nudūque reliquit?
Mi. Quid potius tractare uelim?quot tpe paruo
Tunc noſtri cecidere greges:eſt ſanguie uallis
Pinguis adhuc.cecis raptū congeſta cauernis
Oſſa iacent horrore ferit locus ille tuentes.
Non tibi non aliis licuit mandare macello
Pam. Membra boum.ſparſere lupi.ſparſere leones:
Dii tibi ſint hoſtes.at non iacuere magiſtri.
Non rauci ſiluere canes.quod ſeua ſinebat
Extremum fortuna fuit.ſpoliare cadentes.
Et niueas urbi dominoq; remittere pelles.
Tu mihi qd ſeruas niſi cornua dempta iuuēcis

pos.ſ.uos ꝓlati oīa deſtruitis & iſta turba hyrcoꝝ urit dentibus ſuis oīa uirgulta:iā malus odor.i.īfamia iā uenit ad deos & ad me petrū & ad alios celeſtes. Haud. Rñdit mitio ego non bñ cogitauerā ꝙ tu uolebas dicere iſtas cōtumelias uñ ego excogitās oīa iſta ꝓpēſauerā ut dcm̄ eſt ſupra ꝙ ipſe excogitauit ego tractās ſingula q̄ tu dixiſti erā uaticinatꝰ ego dicebā īter me uenit iſte petrus turbidus contra me nec ꝑ non doctus.i. neſcius parcere. Ego ſerui nec amico h̄ ē qa aliqñ dn̄s ſolet pcere ſeruo & ita amicus amico ſed ego imaginabar ꝙ ipſe Petrus nolebat mihi pcere aliquo mō tāq̄ ſuo nec tanq̄ amico:nec ipſe petrus doctus recipe pietatē ī fronte ſua rigida & dicit Mitio o pāphile q̄ ꝑ q̄tū eſt leue dānare & īfamar̄. ALienā uitā.Et q̄ duꝝ ē ſuare ſuā uitā ī ueritate.ſi tu eēs hodie papa tu nō poſſes ſuare & cuſtodire ſcā eccleſiæ ſicut tp̄e tuo dū eras pp̄:tu ñ poſſes facere ita ꝙ mors tardior ueniret q̄ nō dū ego ſū pp̄. & mors uiolēta nō igrueret populis ſicut nūc & tuus baculus miat̄ & tua frōs rigida nō ſufficeret & h̄ honus uāni qd fac pcōribꝰ mala & aīalibꝰ facere te exñte auctore & hyemps nihil remitteret qa pp rigiditatē tuā nō dimittet hoīes gndaret niues & frigora.licet.tu ſis rigidior ip̄a niue & tp̄s primi ueris nil remittet̄ tibi & dic uere dubiū qa ē tp̄s īconſtās & auſter morbidus uiolētus & īductius nebulaꝝ & īfirmitatū ferret tibi dāna ſua & tēpeſtates nihil remitterēt tibi & h̄ licet tu eēs papa credis tu ꝙ hoīes rapaces & fugaces nō rapent ſegetē & alia: & tūc umbra nō pceret bonis uiris & cap nō pceret arboribus & boues non pcerēt herbis. Non nego. Rñdit Pāphilus nō erā ego paſtor & papa o uicioſiſſime hoīum dum nero truculētus paſcēs potētes romanos in capitolio cōtra eccleſiā & iſte nero deiecit me petrū ad terrā qa poſuit ip̄m in patibulo uel ī cruce & pabat deſtruere tūc oēs ſcōs & cōtra eū ego luctator et ꝓliator fui uſq; ad mortē meam.i. quouſq; ille occidit me reliqt me nudatum. QVid potius. Rñdit Mitius et dic tu optime dicis. Et uis tu ꝙ ego ueniā ī manus tyrānoꝝ tu dicis ꝑ me nō ne te oderīt īfiniti popl̄i et ualis romana adhuc ē piguis ſanguie martyꝝ et ſola oſſa ſūt cōgregata ī ocultis ſepulchris:certe nolo ego hoc.et adhuc ipſe locus eſt plenus oſſibus qđ ē mirabile et nō licuit tibi petro nec aliis fuit licitū mādare ſepulturæ oſſa alioꝝ martyꝝ. DII tibi. Rñdit Pāphy.et imꝓcat̄ ſibi mala et dicit tu bñ dicis ꝙ hoc ita fuit:ſed dicas mihi?deſiſterūt a fide illi martyres?certe nō:iō dii ſicut tibi inimici: ſed ꝑdicatores fidei noſi tacuerūt ob hoc et rauci canes latrātes et īfideles non ſciuerunt non ꝑdicare et

tunc tēporis id quod pōteramus facere nos faciebamus qa hortabamur aīas non timere martyria ita ꝙ irent ad ipm̄ deū et capiebamus aīas cadentes et remittebamus aīas albas et puras deo et aſſignabamus ipſi deo et celeſti ciuitati ꝙ ſic facere fortuna ſic ſinebat ſed tu miti qd ſerues diis et mihi: tu nihil reportas ad deos niſi cornu.i.capillos cardinalis q redūt ipſos cornutos. SERuo: Reſpondit mitio in ueritate ego ſeruo et luctor magis q̄ tu qa ſuo auꝝ qđ nos accumulamus iuuenibus cardinalibus: quos nos intēdimus facere ſeruo aureo et argētea uaſa et ego non dignor ponere labia mea ruſtica in no uaſe ſicut tu facto ex ligno.i.ſuber: et me miſeret rudiū parentū aliud bonū qđ feci eſt qa feci cardinales multos & multa dedi bn̄ficia: nōne uides ꝙ fero ſotulares & coturneos aureos & nobiles & hn̄tes multos colores ſicut faciunt illi de tuſcia & tympora ſufflata lapidibus precioſis & feci mihi ueſtes purpureas tinctas ſanguine illius piſcis qui in Sidonia ut plurimū capitur & ego acquiſiui mihi magnos amicos pro dono pecuniæ & diuitiarum: & eccleſia tota nitet gemmis: & circundat collū ſuū iocalibus & ipa eccleſia requeſcit mecū in loco obſcuro qa ſto in ocio & ſecum gaudeo & iſta eccleſia nō rigens niuibus nec exuſta caloribus ſolaribus & non ē ita nūc ſicut erat eccleſia tua turpis: qn̄ fuit tua uxor dū tu pſidebas & dū tu bn̄ pſpicis non uidebit uxor ſacerdotis ſed uidebitur una regia & tunc iſti cardinales laſciui ludūt ubiq͡ꝫ i herboſis locis qa ipſi ſtant in locis bonis & naturalibus & delectatio noluit iſtos pigros i cœno qa ſunt pleni diuitiis & fotio ita ꝙ paſtor non pōt itrare ſpeluncā nr̄am.i.nullus alter dominus ut imperator uel alius rex & ego ſedeo & iaceo ſupinus & canēs multa nec curo de tpe futuro & ſtādo cū amaſia mea ego pro ſpitio q faciūt ibi paſtores.i. cardinales ſicut prælianť ſed tu petrus ſp querulus ſtas triſtis & ſemp pr̄ mordaciter rephēdere alios & carpere qua rabies tulerit te. Ergo pōit auctor qūo Pāphylus reſpōdit Mitioni ſic dicēs inflāmatus tot⁹ o imūde pp̄. ergo tu eqpas tuū aīum auꝝ nr̄is tribulationibus ſed uis tu facere cōparationē auri tui ad nr̄os labores Vt: ideſt q̄uis eccleſia pferat tibi digniſſimos habitus.i.q̄cūcq͡ꝫ eccleſia dei ſit magis ornata illa ornata ſuis iocalibus.i. ornamētis nō ppterea cedit ad honorē: ſed ad pōdus & infamia: & q̄uis tu loces mēbra et q̄uis tu dormias in meliori thoro: et q̄uis recipias flentē ſonum cū oculis clauſis aio tamē uigilāte et q̄uis teribilia ſomnia fatigēt te et q̄uis uaſa argentea pcurēt ſitim extinctā: et q̄uis pulchritudo et pcioſa domus et maſſaritia dant tibi cām cuſtodiēdi et timēdi nō ppterea cedit tibi ad honoré preciū qa agere auꝝ eſt periculum qa per ipſum moriunť multi: ideo ſtultum eſt accumulare auꝝ. Heu iſanus enī furor ſubiacens et obedi iſti eccleſiæ tu mitti nullō mō potes negare totū uitupiū cameræ dedecoroſæ et uitupatæ et tu dicis ꝙ acqſiuiſti multos amicos certe tu deciperis: qa iſti quos tu dicis eē tuos amicos rapuerūt honeſtatē eccleſiæ uxoris non caſtæ: et ipſi parāt inſidias tibi: iō uides modicū lumē cū dico pſſus multo et itempato uino iſidiator: ſed rex Frāciæ conſtat et fures inimicos uocas amicos multū uigilāt ut pdanť ter et circūſtēt tua palatia. FVribus. Hic Reſpōdit Mitio ad Pāphylū ſic dicēs ego feci conſiderationē et ligam cū iſtis talibus furibus et ita ꝙ non ipſos timeo et hoc ē contractū ſanguine porti hoc eſt imūditia mea cū omni turpitudine quia cū largitionibus imundis et iſtud fœdus eſt ſcriptū in altari regis iferni.i.dya. ſacrificiū dico ualde odioſum diis ſupioribus licet ſit acceptabile dyabolo deo iſernali et deis iſernalibus qbus eſt ſacrificiū cum

Seruo aurū teneris quod compēſauimus agnis Mi.
Seruo: habiles cyathos & agreſti urgeř labellū
Subere non dignor: rudium miſeretq͡ꝫ parentū
Adde ꝙ ars duce me multum paſtoria creuit:
Diſcolor en talos tyrrheno ex more cothurn⁹
Circumit: effulgens obnubit tempora iaſpis.
Candida ſidonio ter murice uellera tinxi
Et magnos peperi pro munere lactis amicos:
Sponſa nitet gēmis: collūq͡ꝫ monilibus ambit.
Et mecum fuſca ſecura recumbit in umbra.
Non glacie niuibuſque rigens: nec ſolibus uſta
Qualis erat tua turpis anus: dum rura teneres.
Regia ſi ſpectes: non noſtra uidebitur uxor
Tum paſſim herboſis ludunt in uallibus hedi:
Inq͡ꝫ uolutabris ſegnes innata uoluptas
Conglomerat uerſatq͡ꝫ ſues: non humida paſtor
Fortior antra ſubit: ſedeo iaceoque ſupinus:
Multa canēs q̄ dictat amor: nec craſtina curās:
Commiſſique gregis ludos & prælia cerno:
Tu querulus triſtiſque mane: tu dente camino
Qua rabies tulerit ſemper mordere paratus.
Ergo impure tuum noſtris cum ſentibus ātrū Pam:
Iūgis: ut indignos habitus tibi præferat uxor
Rebus onuſta ſuis, ut tu meliore cubili
Membra loces: ſomnūque aio uigilāte fugacē
Excipias oculis: & turbida uiſa fatigent:
Concilient ut uaſa ſitim: cauſaſque timendi
Inueniant: & forma domus & chara ſupellex:
Heu labor inſanus precio cumulare periclum.
Heu furor extremus nupte parere furenti
Turpis adulteria: & thalami tot probra pudēdi
Diſſimulare potes: nempe hi q̄s fingis amicos
Coniugis inceſte facilem rapuere pudorem:

auro & nõ cũ thure ſicut condecens eſt: ſic ego ita bene prouidi mihi ꝙ non põt nihil aliqd piculi accidere ſiue ſit fames ſiue bellum &c. Vnde ego non ero pauper licet ſerpens uenenoſa frãgat pinguia ſecta. ſ. ſtabula quæ claudunt pecora & licet ipſi dñi faciãt ſimul bellũ & ipſa clauſtra eccleſiæ frangant ego habeo tantum auꝝ ꝙ non timeo & q̃uis tẽpeſtas uenerit quæ deſtruat ſegetes non ero paup & licet annus ſterrilis ſine fructu aducat mortẽ populis & ipſis ſegetibus non ero pauper tãtũ pecuniæ in fodimus & ſepeliuimus. q. dicat ego abſcondi magnam quantitatẽ auri in inſcrobibus ꝙ non timeo.

Inſidiaſq; parant etiam tibi: lumina tolle
Immodico depreſſa mero: lupus inſtat ouili
Mi. Antraq; peruigiles circunſtãt ditia fures:
Furibus eſt mecum contractum ſanguine pòrci
Fœdus: & inferni deſcriptum regis in ara
Inuiſum ſuperis ſacrum fortaſſe profundis
Acceptum ſed iure deis: quibus ere litatum eſt.
Non ego: ieiune conſringant pinguia tigres
Septa licet: totoq; fremens ruat æthere grando:
Armentiſq; ſatiſq; necem ferat acrior annus
Pauper ero: tãtum ſcrobibus cõmiſſimus atris.
Pam. Tolle ferum ſcelerate ſacrũ quod iuppiter & ſol
Erubuit: potuitq; iubar ſed acerba relatu
Præterea qui paſtor eras: per littora gazas
Conuehis: & neutrum perages fœliciter: aude
Linquere iam ſiluas. urbeſq; uidere remotas.
Pandere uela nothis. timidas temptare ꝑcellas
Vxor enim ignotis iam pridem in collibus errat
Et patrium limen thalamumq; egreſſa pudicũ
Illa ſequetur ouans. meretrix famoſa procoſq;
Secum aget ardentes. & olentes turpiter hircos
Herba peregrinæ quibus ẽ iam grata paludis?
Mi. Quid pater obſcuris animos ambagibus iples?
Longaq; nunc ſeris. quid litibus ocia frangis?
Deſine iam mẽſtis alacres inceſſere uerbis
Dic age. dic breuiter quicqd fert impet⁹ & mẽs.
Pam. Es meritus poſt uicla crucẽ. poſt uerbera ferrũ
Supplicium breue. quin potius ſine ſine dolores
Carceris æterni. uel ſi quid triſtius uſquam eſt:
Mi. Serue infide fugax dominoq; ingrate benigno
Surde ſenex geſtare crucem. tolerare catenas
Si neſcis ſors ipſa tua eſt. uulgata per omnes
Fabula iam ſaltus. nerei terrore ſuperbi
Deſtituiſſe gregem: medio niſi triſtis apollo
Siſterere calle gradũ non uertere terga iuberet.
Cetera nam ſileo. domino q̃ fidus in arctis
Caſibus. ut poſſint deſerte ignoſcere caule.
Pam. Et fugi & redeam: timui paſtoris iniqui
Verbera nulla: metum facilem dãnauerat ætas
Flumine mox laui maculas. pallorq; receſſit.

TOLle. Reſpondit Pamphylus & dicit remouẽ ab oculis meis ſacrificiũ ifernale quod deus oĩpotens & xp̃s erubuit. i. ad erubeſcentiam habuit & ſplẽdor ſolis debuit erubre p tale ſacrificium ſed non dicamus de iſtis ego præterea acribi ubi tu dicebas eẽ paſtor es factus mercator & raptor oĩum gazarum & tñ nec iſtud nec illd̕ cõplebis ꝓſpere qa nõ eris paſtor fœliciter nec raptor fœliciter ſic faciẽdo & non eris ſaluus & non habebis uictoriã ideo relinque ſiluas & audeas relinquere ꝓprias terras & uidere ciuitates longinquas & aude ꝑcurrere totũ mundũ ad ponendum uectigalia: & aude auidas tẽptare ꝑcellas ac tumidas: tu potes bene trãſportare eccleſiã romanam quia iam eſt diu ꝙ ipſa reliquit proprias ſedes & erat in ignotis collib⁹ qa in auinione eſt egreſſa ptes & camerã honeſtã illa gaudẽs ſequeẽ te & ipſa meritrix famoſa ducet procos ſecũ & amatores. ſ. cardinales uicioſos & ſic hircos fœtentes qbus placet iam manſio auinionis. QVID pater. Reſpõdit Mitio ſic dicens et uocans ipm patrem. O pater qd reples aĩum uerbis et cur defringis quietẽ meam deſine nos prouocare dic audacter et dicas quid impetus tuus cupit. ES meritus. Reſpondit Pamphylus tu es meritus poſt carcerem furchas ferrum poſt uerbera et iſtud eſſet ſupplicium nõ cougruum quia meruiſti penas inferni æterni. i. ꝑpetui uel ſi quid triſti⁹ eſt. O ſerue neq̃ infidelis fugax ꝓpriæ ſedis. et o ſerue ingrate benigno dño. CRVde. Rñdit Mitio qd dicis tu de carceribus et de crucibus tu es dignus geſtare cathenas ẽ tua fama uel fortuna ſi nõ oblit⁹ et iſta ẽ res diuulgata p oĩa loca ſi ego male tracto eccleſiam dei. tu peius certe qa negaſti eum ter et uoluiſti eã relinquere pp Neronem ſupbum niſi xp̃s teſtis de hoc ꝑcipet tibi firmare iſtã fugã in uia et faceret te reuerti ego dimitto reliqua q̃tũ fuiſti tu fidelis deo i reb⁹ afflictus ita fuiſti fidus ut iſta pctã tua poſſint ꝑcere deſertæ eccleſiæ. q. d. mala tua ſũt tanta ꝙ non ẽ miꝝ ſi ego facio h. ET Fugi Reſpondit Pamphylus. ſi ego fui ego reuerſus fui et ſubſtinui flagella iniq neronis: nulla ætas erit ita barbara ꝙ dãnauerit meum timorem et ſtatim laui lachrymas et tymor ſubito receſſit et tu quam cãm habes fugiẽdi et cur relinqs clauſtra romæ tu ſeqris longinqua cur deſeris loca italica ubi tui anteceſſores ſp ſteterũt et tui aui et tu o demẽs ad quẽ locũ trahis claues eccliæ: dimitte iſtas claues: et depone iſtam ſolicitudinem: grauat te frõte: tũc nos habebimus aliũ papã: q coget popl'os uagãtes p diuerſa loca reuerti ſub tecta.

NAM mihi. Reſpōdit mitio ego elegi mihi magnifica & non ero ſemp ſeruus pauperis ædis ſicut tu fuiſti ego q acqſiui amicā dulcem uoluptando ego ſtudeo fieri pulcher pp̄ter amicam ego timeo ſolem & collo antra umbroſa & uolo mihi lauare faciem & frontē & manū aqua recenti ego habeo unū ſpeculum quod dedit mihi Conſtātinus imperator amator meus.ſ.eccleſiæ. Conden.i. Conſtātinus bizantius.i. conſtantinopolitanus: ideo dr̄ bizantius: unde eccleſia ſcit iſta: & ſubſtinet iſta quia patimur multa cogitamina & aduerſa propter ipſam uos.ſ. petro iactando gloriemini de amicis ignoti ſcilicet de gloria æterna & btitudine q̄ ſunt nobis ignotæ: mea epicurea.ſ. eccleſia ſic epicurus qui poſuit uoluptatē & fœlicitatem in gaudendo gaudeat mecū. INfamis mulier. Hic oñdit quo Pamphilus indignatus rñdit dicens. O demēs o ſtulte in eccleſia iſamiata infœlix multis p̄deceſſoribus male tractauerunt ipſam deuenerūt ſicut tu Miti: ideo glo riare cū iſta eccleſia qm̄ male cōtinget tibi uide ne lōge extra petanť: unde Bonifacius q uoluit uiuere magnanimiter ideo uide q̄ male ceſſit ſibi dimiſit uitā pudicā: ideo dicit ille prior epicurus.i. bonifacius lapſus in amplexus iniquos iſtius eccleſiæ et pphanos: i. nō ſacros ille p̄dicauit p urbē quā ſpōſa eccleſiæ eſſet nobilis ſponſa eſſet ſibi: Ille dico Bonifacius adeptus eccleſiā dolo & fraude ipſam cōduxerat ad loca delectabilia & amena quia nobiliter & amene uiuebat ſed contingit ſibi ꝙ fuit ridiculū populi & fabula uulgi dū uixit & dū mortuus fuit: uñ fuit carcerat⁹ in carceribus & illū mortuū canes comederūt & pmiſerunt ip̄m ſepultū bonifaciū.ſ. illi populi deprauerūt c̄te eꝙ iſeliciter ſuccedit tibi ſic illi & dicit Pamphy. forſa eccleſia adulta erit fœda tibi: & hēto tibi dotē cōſtantini quā ipſe dedit tibi: hoc dicto Pamphylus exclamat cōtra cōſtantinū q primo dedit dotē eccleſie iō dicit ille miſer cōſtātinus ploret & crucieť ppetualiter in abyſſo iferni: qa primus dedit mala dona p̄latis eccleſiæ: dū tu petis hr̄i formoſus & dū tu coronas circūdas albo tuo capiti pp canitiē: ꝑta ignota tuis p̄deceſſoribus & q ſunt pondus tibi & ſui añceſſores nō ferebāt iſtas coronas. Vltio oia pueniāt ad malū finē: hoc ē dū tu delirās & deuiās auia recta & ornās palatiū floribus & dū ornās uirgā paſtoralē gattis & diuitiis aliūde portatis: pmittas oia mala cedere: qa mala fata & infœlices cōſtellationes nūc regnāt in cœlo: ēt iproba fortuna uiget in terris & ex pte terræ uidetur eſſe: ergo circa populi itermittať & nō cures aliquo mō & labor regni & ſtudiū peculii.ſ. patrimonii petri. SVCcedet. Rñdit mitio ad obiecta p petrū ſic dicēs excuſans ſe triſti & turpi mō. Ego credo ꝙ poſt me ueniet ali⁹ papa: et cōſtat lōge ab hoc tpe ſequeť alius q reddet me laudabilē et nō erit multū tpis niſi ego fallor ex pnoſtico aſtrologoꝝ et deſcribit ip̄m ſucceſſuꝝ q papa triſtis et ihers et piger excuſabit ſe a largitionibus et oibus dabit repulſum et q papa foret et iducať in mūditias uiuēdi i eccleſia romana. Quem. Rñdit Pāphy. et dicit quæ excuſatio ē iſta tibi iō quē minaris talē ſcm̄ ſit tu niſi oēs filius tuus iſta eſt bonitas et ſumma tuarum laudum: ſi

Quæ tibi cauſa fuge? cur clauſtra qeta relinqs? Mi.
Cur lōgiqua ſequēs quercus cōtemnis auitas?
Quo claues ueſane rapis? quin obice rerum
Tantarum ſi cura præmit: per mœnia ſaltu
Errantes cogentur oues ſub tecta reuerti:
Iā mihi magna placēt: inopis non ſemper ouilis
Seruus ero? dulcem cantando nactus amicam
Formoſus fieri ſtudeo: ſolemꝗ peroſus
Antra umbroſa colo: frontēꝗ manuſꝗ recenti
Fonte lauans: ſpeculū corydon bizantius iſtud
Quo mihi complaceo dono dedit: omnia nouit
Et patitur coniunx quoniam ſua multa uiciſſim
Dura fero: uos ignotas iactetis amicas
Ne mea perpetuus foueat complexibus epy.
Infamis mulier multiſꝗ infauſta maritis
Te foueat demens: prior epycus ille prophāos Pam.
Lapſus in amplexus cecinit per rura per urbes
Quam coniunx generoſa ſibi: prior ipſe puellā
Nactus ad irrigos ſecum traduxerat ortus:
Ludibrioꝗ habitus: uiuens morienſꝗ iacentem
Excedere canes: & perminxere ſepulchrum.
Letior aut aliis poſt hunc: ſed adultera forſan
Fida tibi fruere: & ſpeculum corydonis habeto
Eternum gemat ille miſer: paſtoribus aulæ
Qui primus mala dona dedit: formoſus haberi
Dum petis: & capiti circūdas ſerta niuoſo
Ignotum tot pondus auis: dum floribus antrū
Dumꝗ pedes debite roſis ſiluestribus ornas:
Omnia depereant: quando impia ſydera cœlo
Impia fors terris ſuperant: intercidat una
Cura gregis ruriſꝗ labor ſtudiumꝗ peculi:
Succedet mihi forte aliquis: nec longius hinc iā Mi.
(Augurio niſi fallor) abeſt: qui triſtis inerſque
Mitia præduris excuſat facta repulſis
Aluernaſꝗ ferat romana in paſcua ſordes
Quem talem niſi te genitum fortaſſe minaris? Pam.
En tua tota fides: en laudum ſumma tuarum
Peiorem ſi terra parit: tunc optimus ipſe:
Inque nocens mitio ſic crimen crimine purgas:
Viue late; gaude uitii maioris ad umbram.

terra parturiuerit

terra parturiuerit alium peiorem te tu tunc uideberis tibi optimus et innocẽs ergo ſic excuſas peccatum tuũ crimine et uiue latæ et extenſe et letare ſub uitio alterius futuri. LETus agam. Reſpondit Mitio: ego uiuã latæ et moriar triſtitere ſed tu feciſti contrariũ et feciſti utrũq; quia.ſ.tu uixiſti triſte et mortuus fuiſti triſte: et ego neſcio q̃ ſit gloria tua in alio mundo. PAR Fuerat. Reſpondit pamphilus equũ et iuſtũ erat melius fuiſſet tibi reuocare ad menté tuam quot pericula et mala xp̃s paſſus eſt pp eccleſiã eece nos uidimus ip̃m xp̃m laniatũ et incoronatũ aſperis ſpinis martyrizatũ paſſum et crucifixum. heu quãti p̃cii ille hñs miſericordiã redemit humanũ genus perditũ ille xp̃s papa & rector q̃tũ ſeruit humilis & non ſup bus q̃ non debet hr̃e dñs eccleſiæ tu uero nõ ſtudes in aruis eccleſiæ: ſed ille xp̃s fuit ſitiẽs & ſobrius in ſancta eccleſia. IMMemor: Reſpondit mitio ille xp̃s non fuit bene memor ſui & fuit nimis auarus fecit recte ſicut auarus quia ipſe timuit perdere hoĩes oẽs: ſed ipſe ĩpoſuit tot & tãta q̃ paucos habet et q̃ plures amiſit dicit mitio ille xp̃s non piger ĩplet p̃latos horriſonis iocis: & mandat ſemp q̃ p̃lati intendant ad curas animarũ & frequẽter iubet ĩmerget infirmos & paruulos.i. peccatores in uirtutibus: & ipſe xp̃s iubet tõdere ipſos peccatores ne lappe ĩplicent ſe uelleribꝰ ipſarũ pecudum: & ipſe xp̃s p̃hibens laſciuos hyrcos & repellens a clauſtris eccleſiæ: & ip̃e xp̃s oſtentat herbas uiles.ſ. geneſtas.ſ. mandat nos p̃latos uti cibariis uulgaribꝰ.ſ. rubis & miricis & cõmeſtionibus uilibus quæ paſcua ſunt dura feris & aĩalibus brutis: & ipſe xp̃s continuo macerat famulos ſuos macritudine & gelu & docet nos tollerare famẽ & ſõnum & ipſe ſuperadit minas & intonat et exclamat doctrina ſua et ipſe uetat cuncta amenia nobis et iubet aſpera: quid dicit doctrina xp̃i: dicit q̃ nos nõ habitemus ciuitates et q̃ uadamus ad nemora et ad montes iniquos et aſperos: et q̃ calcemus tribulatiões iſtius mundi nudis pedibus: et dicit mitio erit aliquis qui dicat q̃ fuerit ortus de carne hũana: certe nõ et nõ uidetur pp iſtos mores: et erit aliquis qui dicat ip̃m hr̃e multos amicos: certe non: ſed ego mitio dico per cõtrariũ faciã et recordor me ſeruire dyabolo potẽti et mihi pondere ſoluere lucra aprehendere eſt magnificũ profligare et dare opes oĩbus et uidetur mihi pulchrũ ſcire cõplacere in quo actu complacendi nullũ p̃ceptum uetat. q.d. liber intendo uiuere: ad quid deus fecit iſta bona: ſi uolebat q̃ nos abſtineremus ab ipſis iõ qs conſumet tot bona quot data ſunt nobis: et quæ pecora poterũt unq̃ conſumere tot herbas quot naſcunt̃ ĩ pratis: ego permittas populos uagaris et equos laſciuos.i. proteruos ad rapiendũ: et p̃mittamꝰ cardinales hr̃e uxores et ego ipſe papa uoluptuabo dum ipſa eccleſia mea epycura fouet me: uos ſancti ſeruate uobis ueſtros mores. INFœlix: Reſpondit pãphilus: o infœlix ſic recognoſcis xp̃m: ſed dum credis te eſſe fœlicem tum ueniet xp̃s iudicio ſuo per uertens tua gaudia. MEN. Rñdit mitio dicẽs paras tu ne me terrere uerbis. Viri fortes certe ſpernunt p̃ſerẽtia mala: ſed longinqua mala terrẽt puſillanimes hoĩes.

Mi. Lætus agam moriarq; dolens: tu triſtis utrũque
Neſcio quid confuſa tibi tua ſomnia ſeruent.
Pam. Par fuerat meminiſſe quibus bonus ille periclis
Iſta parauit herus: laniatum uepribus aſpris
Vidimus: heu quanti miſerãs armenta redemit
Perdita ſublími ueniens mercator olimpo.
Quam tenuis uictus: q̃ nulla ſuperbia uerum
Ruris habet dominum: tu luxurias in aruis
Illius: ipſe ſuã ſitiens ac ſobrius aula eſt.
Mi. Immemor ille ſui: & uerum fateamur auarus
Perdere pauca timet: cum poſſit perdere multa
Impiger horrendis paſtores uocibus implet:
Hinc didiciſſe potes ſemperq; ĩ fontibus egras
Merſat oues: tondere iubens ne uellera lappe
Intricent: prohibens ipſis a ſæpibus hyrcos
Oſtentatq; rubos itidem ſterileſq; miricas
Paſcua dura feris famulos macieq; geluque
Conficit ac tolerare famem ſomnumq; ſitimque
Edocet: adiungitq; minas atque intonat ore.
Dulcia cuncta uetat: iubet aſpera: culta cauebis
Auia luſtrabris: montes ſuperabis iniquos:
Et pedibus nudis tribulos calcabis acutos.
Moribus his hominũ quiſq̃ de ſanguine natum
Vixerit: aut raros illi miretur amicos:
Cõtra ego ne me memini domio ſeruire potẽti:
Perdere magnificum multis placuiſſe decorũ:
Vis ubi nulla præmit: quis tot cõſumet ariſtas
Quod pecus aſſiduo peraget tot gramia morſu
Laſciuos errare greges hyrcoſque procaces
Coniugio gaudere ſinas: ſimul ipſe iocabor
Dum mea me coniũx: dũ me mea ſuſcipit epy.
Vos ueſtros ſeruate: meos mihi linquite mores.
Pam. Infœlix ſic noſcis herum: dum tutus in umbra
Stare putas: aderit præuertens gaudia luctu:
Mi. En uerbis terrere paras: præſentia fortes
Deſpiciunt: timidos etiam diſtantia terrent:

¶ Explicit. vi. egloga quæ paſtorum pathos intitulatur.

Eglogæ ſeptimæ. Titulus grex intinctus. Collocutores Mitio & Epy.

VLCIOR Hiis ſiluis &c. Nota ꝙ iſta ſeptima egloga erat una cum præcedēti: ſed uidebatur nimis longior auctor fecit ex ipſa duas: & in ipſa præſenti auctor ītroducit duos paſtores quorum unus eſt Mitio alius uel alia eſt Epy amica & uxor ipſius clementis modo ipſe clemens a loquitur amicam ſuam dicens o mea nobilis Epy adſis pſens dum ego ſum ſolus tu dico hiis terris & dulcior herba campi. i. q̄ iſti cibi corporales tu dico gratior iſtis palatiis & gratior flumine ſonāti & omni genere delitiarū adſis hic dum ego ſum ſolus poſtq̄ receſſit pāphilus. NVLla. Reſpondit Epy & dicit. O mitti nulla dies abrūpat nr̄os amores ut ſemp uiuā tetum: & nulla dies diſſotiet caput tuū ab amato gremio meo ego ſpōte ſum pn̄s & ſemp adero: & ſi a caſu diſiungar a te hoc non erit mea culpa ſpōte. O Mea. Reſpondit Mitio & dicit o mea Epy qd opinaris ſtomacationis & amaritudinis atq̄ idignationis ſupple eē mihi & q̄ amaritudinis habēt ītrinſeca cordis mei pp uerba uicioſa q̄ dixit mihi pāphilus: qa uidet̄ hoī dulce loquēdo & cōfitēdo dāna ſua cū amico ſuo & ē parētesis nūc mordax petrus uerbis ſuis me pcuſſit īprouidū & pcuſſit aium meū aſpera exprobatione ille dico minās multa & obtulit mihi intrepido ipm̄ dei iudiciū niſi emendarē me ab iſta uita delicioſa: tn̄ h frons ſtetit fortiter: & ideo o dulcis amica q̄ tāto tpe fuiſti mecū & comes meaꝝ delitiaꝝ nūc uelis participare illud qđ ſequit̄. & iō nō grauet te faciamus rōnem de ſubditis nr̄is qui ſunt plati & numeremus hyrcos. i. cardiales ut tutius peſſim⁹ defendere nos ſi reuerteret̄ Pāphilus ſeu ſi ueniret xp̄s & licitū ē uelare crimina nr̄a fictis uerbis dūmō eadem cuſtodia uultus & concepta forma loquēdi. LAnigerū. Reſpondit Epy & dicit ſi ego cōſidero tota cura nr̄a eſt inouata: qa alii ſupueñerunt noui: & antiq ſubditi ſunt mortui & uenerunt noui ſubditi plati nil morbū ſenectutis hēt: & quicqd fortuna euaſit paſcit̄ ī alio loco: qa cura romana mutata eſt in alia loca & febris ſine arte & ſcabies contagioſa: & tu ſcis uiolenta oēs iſti morbi abſtulerunt iſtos platos & oēs ciuitates uacuatas: & mucor & ſucor mucidoſus horrida tergora & ſperme aſpere lacerāt horidas pelles qa de facili moriuntur & ſcoriant̄ pp ipſos rubos dicit ipſa amica permittas ipſos ire ego multū letor ꝙ abierūt quia faciemus alios & hoc ne triſtis morbus peſtilentialis attingat iocunde uiuētes latenter & furtim. ſ. ne iſti poſſent nobis accipere dn̄ium: & peſtilentia ſerpēs latet̄ p ouilia: qa poſſet petere nos & datur cognoſcere illos qui remāſerunt hic: & tu m iti uerte oculos tuos. PER ge. Reſpōdit mitio & dicit o amica mea: ſublimitas mea incipe numerare. ILle. R̄ndit Epy incipiēs nūerare numeꝝ magnatū & dicit. O Miti uides tu illū q eſt nāliter robuſtus & fortis & tn̄ eſt ita antiquo q hēt barbā mixtā qa ptē canā & partē nigrā iſte talis eſt ita effrenate luxuriæ: ꝙ nō ſolū uirgies timēt ipm̄: ſed etiā uidue & nupte: Et uides illū q uadit ſic capite eleuato: & cui barba diuerſoꝝ colorum tegit fauces & capillis albis ipſe cognoſcitur crudelis per omnia regna: quoniā ipſe luxurioſus oīa deſtruit: & capelle. ſ. aliæ meretrices timent ſubſtinere eum ita inepte præmit & ille ſic toto pondere incūbens inſilit in illas miſeras & non recuſat aliquam libidinem & nunq̄ efficitur tot dierum ꝙ nō eat ad amicam ſuam uxorem: q̄ amica ſua eſt ſignita eq̄ libet ſignis hoc eſt tota cōformis ipſi: quia ita robuſta & rubea ſicut ipſe cardinalis ipſe

Incipit. vii. egloga cui titulus ē Grex īfectus & ſuffectus.

Collocutores Mitio & Epy:

Vlcior his ſiluis & gramine dulcior arui:
Gratior his ātris: & gratior amne ſonoro
Huc mō dū ſū ſol⁹ ades mea nobilis epy
Nulla dies mitio noſtros abrumpat amores:
Nulla dies gremio caput hoc diſiungat amato:
Vltro aſſum: ſemperq̄ adero: nec ſpōte reuellar Mitio
O mea (nam dulce ē aium exonerare loquēdo)
Quid mihi nunc ſtomachi reris: pcordia quātū
Fœlix habet ſparſi: mordax mō paphilus acri
Ferculit incautū penitus pupugit ue querela
Multa minax ab ſentis heri: ſub fine fauorem
Obtulit intrepido: forté fortiſſima cōtra
Frōs ſtetit hæc: nūc chara cōes tot dulcia mecū
Tot lætos partita dies: partire quod inſtat:
Ne pigeat numerem⁹ oues: nūerem⁹ & hircos
Seu grauis iſte redit: ſeu forſitan ille tremēdus:
Vera licet fictis prætexere crimina uerbis:
Stet modo frons eadē cōtēptaq̄ formula fandi.
Lanigerum quodcunq̄ pecus ſeruare ſolebas Epy.
Mors rapuit: uel morb⁹ habet: p gramina ripe
Paſcitur alterius quicquid ſupereſſe dedit ſors.
Febris iners. ſcabieſq̄ tenax: uiolentaq̄ tuſſis
Iā uacuos populant̄ agros: pmit horrida ſudor
Mucidus: & rigidi configunt tergora dumi.
Tutius abfuerint ne furtim læta pererret
Meſta lues capita. & ſerpens per ouilia peſtis.
Cetera noſſe datur. refer huc tua lumina tantū. Mi.
Perge meū culmē. mea ſpes. mea tota uoluptas Epy.
Ille procul fuluo quem cernis ludere tergo

Vertice conſpicuum: ſetis cui diſcolor albis
Barba genas mentumque tegit: per paſcua latæ
Noſcitur immitis: frondiſq; petulcus & herbe.
Hunc etiam cupide metuunt perferre capelle.
Sic duras teneraſque tegit: ſic pondere toto
Irruit: incumbens miſeris: ueneremq; nec ullã
Reſpuit: haud proprie fit ſegnior inde maritæ.
Quæ paribus ſignata notis: & concolor illi eſt.
Ipſe quidem luxu immodico laſſatus: & annis
Iam ſenuit: ſed dura fero recalenſq; ſenectus.
Ille procax parili totus licet ardeat æſtu:
Viribus aut parib9 fruitur. tamẽ omnia turbat
Septa furens: nullaſq; ſinit dormire quietas:
Somnifera ſub nocte capras: ſed ouilia circum
Huc animus non ſanguis agit: dũq; aſpa preſſat
Colla: parum ſtabiles fregiſſe per oſcula dentes
Cernitur: & uocis paulatim perdidit uſum.
Quem quotiens uideo: ſubitus quatit ilia riſus
Vt fragilis dumeta petit: crebroſq; hymeneos:
Et uenerem geminis ardentem naribus omni
Tempore ſuſpirans. inamenũ ſpargit odorem.
Tertius ille autem diſtortis cornibus atra
Luxuria efferuens: teneris male temperat hedis
His multum debere memor grex ipſe fatetur.
Horum nanque licet circum præſepia natos
Enumerare leues: atq; agmia multa nepotam
Ille piger ſenio torpet: tamen integer olim
Ludere clam ſolitaſq; uides nec ſpernere frõdes.
Nũc iacet & cœlum ſpectat: fremit arduus ille
Proceris gaudens per ſluã inſiſtere ramis:
Permeat hic ualles: longinquaq; rura peragrat.
Eſurit ille rubos: fulgentibus imminet undis:
Nec tota ſatianda tago ſitis arida feruet.
Ille ferox animi eſt: & torua fronte minatur.
Ecce duo obnixis qui ſeſe cornibus urgent:
Sæpe graues ſiluis olim exciuere tumultus.
Nunc multo grauiora parãt: atq; omnia turbãt
Ecce duo: morbo implicit: niger iſte quieſcit:
Candidus ille ſilet: ſcabiem fricat ille uetuſtam.
Ille quidem toto quem cernis ab agmine ſolum
Natura generoſus erat: ſed non ſua tondens
Gramina: ſollicito tacitus terit auia greſſu.
Huic hoſtis generoſus item: ſed fractior æuo
Contigerat: mors alterius certamen utrinq;

nalis ipſe preuectus fatigatus intẽperata luxuria tum pp antiquitatẽ tum quia male tẽptauit naturã ſuã non põt plus ſed ſenectus dura reuiuiſcẽs adhuc eſt illi uiua. ILle. Deſcribit aliũ & dicit uides tu illũ aliũ: licet non ſit par iſti ꝑdicto non ẽ equalis in uiribus tñ cõturbat paſcua oĩa & diſcurrit ꝑ oẽs domos & ipſe non ſinit aliq̃s dormire qetas ſed aĩus artus ouilia nõ ſanguis & duꝫ ipſe appræhẽdit colla tenera reliquit tibi dentiũ ſigna ita fortiter oſculatᷣ & paulatim totus eſt ꝑditus & dicit amica omiti quotiẽs uideo eũ & ideo tñ ꝙ uideor q̃ſi fatua. Et tãgit unũ aliũ q eſt antiquus & petit mulieres & ſæpe petit nuptius & eſt ita ſenex ꝙ exalat fœtorẽ ex ore pp magnã luxuriã quã hẽt efficitᷣ calidus: & ideo ſpergit triſtẽ fœtorẽ. ILle tertius. Deſcribit aliũ. & dicit ille tertius diſtortis cornibus pp ſupbiã & feruẽtẽ obſcurã luxuriam male tẽperat ſe a teneris & ipſa curia romana multũ tenetᷣ ipſis qa ipe fecerunt multos filios & fatetur ſe multo debere eis: qa leue ẽ enumerare magnas acies puerulorum & infantium. ILle. Deſcribit aliũ & dicit uides illũ quartũ ipſe tpe ſuo deditus fuit libidini & ẽ ita antiquus ꝙ iacet et ſpectat mortẽ. ſed ſolebat optare uirides puelas: ſed nũc iacet. Vides illũ aliũ ille tanq̃ bonus hyrcus tẽdit per cacumina montiũ: et q̃rit recentes puellas et ſpecioſas et nobiles et ille alter nõ diſcurrit per ciuitatem auiniõis: ſed uadit per alia loca et alias ꝓuincias et illi facit facta ſua et uides tu illum alium ille multum curat de luxuria. et eſt auarus ita ꝙ ſitit et libenter appetit florenos et ipſe inſtat ſplendidis undis quaſi dicat ſitit aurum et eſt ita ardens ſitis iſtius ꝙ non poſſet extingui ſi haberet tagũ qđ eſt fl. hyſpanum in quo iacent arene aureæ: et ille alter eſt ferox et oĩbus minatᷣ. et h̄ eſt ꝙ adhuc non utitur crudelitate. Et uides tu illos duos qui unus ĩpellit alterũ iſti duo ſæpe exagitauerunt magnos tumultus in ciuitatibus nunc accingunt ſe acriora bella et turbant omnia. Et uides alios duos qui nũc ſunt grauati infirmitate ille niger non immiſcet ſe in iſtis: & ille alter candidus quieſcit: & tamẽ iſte fricat morbum antiquum. ideſt quærit ſi põt facere aliquid. Et uides tu alios duos: ille quẽ cernis ſeparatum ab aliis: ipſe erat nobilis quantum ad generoſitatem nõ paſcit ſua paſcua ſed aliena paſcua caſtrat ſolicite: huic prædicto erat alius nobis hoſtis ſed iſte erat antiquus euo: & mors bellum finiuit iſtorum ꝓpter mortem unius q mortuus eſt & ille fuit magnanimus q ẽt timuiſſet carpere uadũ aquarum & iuga mõtium: & ille fuit dux ciuitatis rõanæ qñ nos dimiſſim9 italiã: & ipam romã. ſ. iſte de urſinis cardialis & ille primus flexit iter ut cardinales trãſirẽt ultra montes mox tota curia ſecuta eſt ipm: at nos uacui & uacuati curis duximus bonũ tẽpus.

QVID. Reſpondit initio & dicit confirmãdo dicta Epy: qd non poteſt longa ætas: q.d. oĩa rapit longa ætas: ecce curia romana diminuta eſt: nos non ſumus in culpa. deus eſſe hoc & etiã nos cito moriemur: & ideo cõſilium meũ eſt ut q̃diu eſt ludere non pdere horã tpis recedẽtis pigritiæ & cõſiliũ eſt repelle curas inanes niſi forte tibi mee amice aliud uideret̃. PRORſus. Reſpõdit Epy. & dicit nihil uidet̃ idem: nos ignoramus finem noſtrũ: & ideo q̃uis ille freq̃ter inducat ꝓmiſſa & minas tu tamen qd ſcimus nos ergo melius ludere eſt: & ſubducere primã partem mortis q̃ partẽ mortẽ mortis: & ego ſapiens ſileo: ego ſcio ꝙ ſemp ſum ſecura te & ſemper fui tua & ortatrix una fui uti & gaudere ꝓſentibus bonis & pmittã illa mala & reuocare iuuentutẽ blanditiis & retinere iſtã iuuentutem qui ratione noſtra & obſtans ſenectuti: ſed ſi tu nõ reputares tibi ad uerecũdiam ego uellem ꝙ applices tuam aurem ad me. DIC. Reſpõdit mitio & dicit o amica mea requies ĩ qua reqeſco o gloria mei dic.

HOS. Reſpondit amica & dicit: tu cognoſcis oẽs iſtos ſupradictos ꝙ ſunt nati ex conſanguineis noſtris ideo non cures de ptis & nõ cures facere cardinales italicos quia poſſent accipere nobis dominiũ & nos ornabimus noua capita ſupbo capello antiquo ex noſtris ornamentis: nos dabimus capellos de partibus noſtris: ipſe petrus non cognoſcet iſtam fraudã & dicit iſti iuuenes nõ ſunt degeneres & iſti nõ ſeruãt ueſtigia humilis gregis: ſed ſuperbi & denumerat alios & deſcribit cardinales faciẽdos & dicit uis ꝙ oſtẽdam tibi iſte reſoluitur totus luxuria dũmodo bene cõmedat & bibat & dummõ habeat cõiuges: ipſe ſolus replebit ſtabulum: & ille alter ſtudet tranſcẽdere & excellere ſenes errantes curſu: quia ipſe uidet ſenex in ſapientia & facit. Ille alter reliquit gregem a longe poſt terga factus ſenex tu potes aſpicere illũ ſuperbum: iſte meditando præſummit mordere oĩa et ipſe iam uerberat cũ capite ad arcẽ: et poſt iſtũ ſequit̃ alius ualde humilis q̃tum ad aſpectũ ſed intus eſt iniquus in mẽte eſt multũ crudelior aſpero apro et ꝓbat per effectũ: ego uidi quando rapuit uxorẽ uni ſibi equali me uidente: et ille talis utitur naribus curuis et torto pede et expulit illum cui accepit uxorem et fecit ipſm explorari et baniri a ciuitate: et iſti alii qui uidẽtur ita deformes et nunq̃ debere aliquid ſcire ipſi erunt multũ potentes et ſcientes et de nihilo curare uidet̃: ſed permitte ꝙ ipſi aſueſcant diſcere poterũt multa tot magr̃is exiſtentibus: et uides tu illos duos in ueritate illi orti ſunt i iſto mundo ad deſtructionẽ uim et ſunt pingues et graues multo mero ſiue muſto: de iſtis nos faciemus ſacerdotes bachi et tu perſolues triaterica tibi facta ſacrificia inanno

Concluſit: non ille uadum torrentis aquoſi.
Nec iuga ſaxoſi timuiſſet carpere montis.
Dux gregis ille fuit. dũ noſtra reliquimꝰ ultro
Paſcua. primus iter rapidum perlubrica flexit.
Hortatus ſocios. mox cetera turba ſecuta eſt.
Vnde diu lætos uacui deduximus annos:
Quid non longa rapit ſcelis fugientibus ætas. Mi.
Decreuit grex ecce ſitu. quæ culpa quis error
Immortale homini nihil eſt. moriemur & ipſi.
Ludere conſilium. nec cunctis temporis horam
Perdere ſegnitiæ. curaſque repellere inanes.
Ni forſan tibi nunc aliud dilecta uidetur.
Prorſus idẽ. quid enĩ reſtet. quæ metha malorũ Epy.
Ambiguum licet ille grauis promiſſa minaſque
Iudicis inculcet. res pendet ludere præſtat
Interea & primã morti ſubduere partem.
Quam ſapiens (ſileo ſemper tibi fida profecto)
Hortatrix. atque una fui. preſentibus uti
Et gaudere bonis. fato mandare futura.
Blanditiis profugam aſſiduis reuocare iuuentã
Et retinere manu. properante obſtare ſenecte
Sed ſi tangit amor pecoris mulieribus aurem
Conſiliis aduerte tuam. niſi forte pudori eſt. Mi.
Dic mea. dic requies thalami. dic gloria noſtri Epy.
Hos tibi fecundæ matres peperere. quid heres
Sanguine in externo: ueteri noua cornua ſerto
Floribus ex noſtris ornabimus: ipſe latentem
Pamphilꝰ haud noſcat fraudẽ nec degener iſtis
Sanguis ineſt. humiliſq; gregis ueſtigia ſeruant
Linquitur hic luxu. non pingua pabula deſint
Coniugiũq; frequens. implebit ouilia ſolus
Errantes ſtudet ille ſenes tranſcendere curſu
Et facit ille gregem longe poſt terga reliquit.
Aſpicis hunc timidũ. meditat̃ prendere trũcos
Mordicus. & uacuas cornu iam uerberat auras
Mitior hunc uultu ſequitur. mihi crede ſed ille ẽ
Seuus & hirſuto multum truculentior apro.
Me ſpectante parem. ſpoliauit coniuge nuper
Et potitur camuris nunc naribus. ac pede torto
Illum inopẽ pauidũq; ꝓcul per ſaxa fugauit
Hi turpes rerum indocti latitare uidẽtur.
Sed ſine conſueſcant. diſcẽt tot multa magiſtris
Hi duo. quid reris fatales dulcibus uuis.
Iam pingues muſtoq; graues. hos pelle reuulſa
deo uini

deo uini offenſo: hoc eſt quãdo bachus deus uini erit offenſus a malis nos ſacrificabimus illos duõs re uulſa pelle q̃do ueniet illa feſta bachi. ſ. triaterica: ecce alios duos; certe ſi ſubiciat̃ rõ paſſioni ħ ſi con ſideramus affectionẽ tu uidebis aliud par cardinaliũ dignũ laude illud par humilius in blãdis ãnis ipi ſunt uiliores & humiliores aliis qa non ſunt boni pro rege nr̃o: ecce & uide aliud diuiſum ab aliis qa alter iſtorꝫ rãpit aliena prudẽter alter e frenate & ĩpetuoſæ & aperto ore: & iſte erit ita audax ꝙ ſæpe q̃ ret repellere me. ſ. retrahere curiã romanã in Italiã & fatigabit te papã & q̃ iracũdus poſſet fugare me de illis locis gallicis: & ſemp quærendo mur murando frendẽs: & ſimilemus tonſo. i. pcuſ ſo urſo. ſ. illi de urſinis & herbe paſcui rõani miſerunt tibi illos duos: ſed oẽs alii ſunt de partibus nr̃is & ſiluis & de regnis nr̃is & pau latim tu replebis gregem: & fortuna fauebit nobis. O PEcudũ. Reſpondit Mitio & di cit o pecudũ ornamẽtũ noſtrarꝫ uade & inci pe coniũgere iſtos reos circũda rubeo capel lo nã conſiliũ tuũ bonũ ẽ certe oẽs erũt uniꝰ uoluntatis: & uidebit̃ una familia tamẽ tu di miſiſti unũ quẽ uelem facere cardinalẽ & bo num erit ꝙ faciamus aſcribe illũ in numero.

INVIſa. Reſpõdit Epy. & dicit uis tu face re iſtum italicũ quẽ florentiſſima regio pe perit & uis facere iſtũ quẽ miſerit deſpecturꝫ noſtrarꝫ ciuitatũ & regnorꝫ et præmimur ĩ perio pelicis: ego timeo ne Italia iterũ uẽdi ce curiã romanã ultra intret iſte oribũdus in mala hora et ipſe non expleat ſpaciũ anni.

IRAM. Reſpondit Mitio et dicit noli ira ſci nunq̃ faciã aliũ ideo foue mihi qa nos fe cimus oẽs cardinales amicos noſtros et q̃uis petrus redeat et q̃uis reportet iuſtas q̃rellas nos abſtulimus: et ideo ſi ĩdignabit̃ habeat ſibi dãnũ. MVLta etc̃. Reſpõdit Epy. et di cit nos dedimus multa curis iã hora eſt quie tis q̃ uocat nos hiſpida alias facies et aſpera ꝑmat colles et nos nexi brachia quieſcamus in molli ulua. i. illa herba paluſtria.

❡ Eglogæ octauæ. Titulus eſt diuortius. Collocutores Ganymedes et Amiclas.

q

VO FVGis expecta etc̃. In iſta octaua egloga auctor intendit de ſcribere receſſum ſuum a gallia et acceſſum in Italia. Et ad hoc faciẽ dum introducit duos paſtores quorꝫ unũ. ſ. iſtorꝫ uocat Ganymedẽ alterũ Amiclatem: ꝑ Ganymedẽ itelligit̃ unus cardinalis de cõ lonia Ioãnes noie ſub quo fuit moratus ap pellat ipm Ganymedẽ qa ipſe fuit ꝓmotꝰ ad cardinalatũ ſublatus de ꝑnoſte q̃ ẽ ciuitas po ſita ĩ medio ſiluarꝫ ſicut Ganymedes fuit ra ptus in ſiluis a Ioue et ħ pp mœtũ bauari q̃ fuit frater cardinalis. per Amiclatem intelli gitur Petrarcha: quia ipſe Amiclas fuit pau per et ſecurus quẽ uocauit ſecũ Cæſar ut pa tet in Lucano ibi. Rectorẽ dominũ q̃ ratis etc. et ſic erat Petrarcha. Primo ganymedes loquitur dicens. Quo fugis expecta: liceat mihi ſcire et diſcere cãs tui receſſus: et ſtanti Ganymedes aſſignat rationẽ q̃re non debet recedere et dicit O Petrarcha uſq; a pueritia tua amabas nr̃am curiã niſi falor. et iõ tu Petrarcha ĩgrate et oblite mei et rerũ mearꝫ an quẽ locũ abicis uetera bona et beneficiata data a me tibi. PARce. Re ſpondit amiclas et dicit o reuerẽdiſſime pr̃ deſine dãnare me Petrarchã tuũ: et qa obicerat ille cardi/

Perſolues: leſo uenient triaterica baccho
En tibi par aliud ratio famuletur amori:
Dignum laude licet blandis prope lenius agnis
En quoque par longe uariũ: pratũ ille modeſto
Dente metit: ramos patulo uorat alter hiatu:
Teque tuũq; gregem rauca qui uoce fatiget:
Meque fugare locis informi murmure poſſit.
Spumens ac frendens: tunſoque ſimillimꝰ urſo
Hos tibi romulei miſerunt gramina ſaltus:
Cætera de noſtris ueniunt tibi gaudia lucis.
Hinc alii atque accreſcent: ſors bona fauebit

Mi. O pecudum decus eximium reginaque ſilue
Perge age iunge greges: & cornua flore rubenti
His quoq; circunda: grex eſſe uidebitur unus.
Hunc tamen oblita es: numeris aſcribe merentẽ

Epy. Inuiſa regione ſatum quem florea uallis
Pauerit: & noſtri ſpretorem miſerit arui
Pellicis imperio præmimur: moribũdus & unus
Introeat: ſpaciumq; breuis non explicat anni:

Mi. Iram frange præcor: nil unq̃ tale iubebo.
Iam trãquilla redi: quoniã res magna pacta eſt:
Pamphilus ut redeat: iuſtas licet arte querelas
Abſtulimus: tacitam mœſtus ſibi ſorbeat iram:

Epy. Multa quidẽ curis dedimus: iamq; hora quietis
Nos uocat: accelera: glacies ꝑmat hiſpida colles
Brachia nos nexi: molli iaceamus in ulua.

❡ Explicit. vii. egloga quæ Grex infectus & ſuf fectus intitulatur.

❡ Incipit. viii. egloga cui titulus ẽ Diuortium.
❡ Collocutores: Ganymedes & amyclas.

Gãy. Vo fugis? expecta: liceat cõdiſcer̃ cauſas
q Diſcidii: tu nr̃a puer (niſi fallor) amabas
Paſcua quo paſtos abigi cũ mr̃ibꝰ agnos
Ingrate atq; oblite mei rerumq; mearum?

Amy Parce parens damnare tuum: puer ipſe, fateris

nalis ꝙ fuit nutrſtus in domo ſua dicit ego nō fruſtra manducaui panem quia ego educaui familiā tuā in Auinione ſicut tu dicis & ſcis quare fuerā cetum tunc qa animus tuus tūc fuerā letior & ego poterā eſſe tecū: ſed nūc tu es factus ſenex & q̄rulus & ideo nō poſſum eſſe tecū tu es aſper: & prima patiētia reliquit me q̄ hr̄e ſolebam. CONſilium. Ganymedes r̄ndit: & dicit quoddā nāle notabile ſicut prudentia & conſiliū debet aſcribi ſenibus: & ideo dicit tu nūc factus es ſenex & uis recedere ame & uis bona tēpora dum es ſenex & tu uideris fatuatus alio tp̄e pueritiæ tu amator ualis clauſæ fuiſti contētus ſtare mecū: ſed nūc dū es ſenex uis uagari p diuerſa loca ſiluaꝝ. PROpeſitum. R̄ndit petrarcha & dicit quoddā naturale: ſic ſapiēs ſemp mutat ꝑpoſitū: ſed ſtultus non: imō pſiſtat tenaciter oīa illa diſpoſitio tp̄is fortūa ſiue q̄litas rei: & uiciſſitudo fortūæ: diuerſitas loci ſemp & frequēter mutāt conſilia deliberata. iō dicit Petrarcha: pecus meū gerit terga afflicta macredīe antiq̄to uitio me oportet recedere: qa mee oues ſunt paupes inueterato morbo. q. d. ego ſum paupior q̄ tuæ. Et pure anxietates pūginte dilacerāt putreſcētes lanas. q. d. fructus meus nihil eſt ergo aq̄ iſtius ꝓuinciæ non ē mihi ꝓficuū: & morſus herbaꝝ non ſunt mihi ꝓficui: & hūores nō ſunt mihi ſalutares ille aer reddit mihi ſuſpirationē. q. d. neq̄ aq̄ neq̄ aer placet mihi: iō tu potius debes mihi concedere fugā & miſere re mei coacti ad recedēdū: qa tu potes concedere hic labores meos ecce ueni ad panē tuū & ſteti adomo p. xx. ānos & tn̄ nihil hēo dū reuertor in italiā ego non magis ampliatus lacte. neq̄ pecudibus. i. neq̄ pecūia neq̄ ueſtibus & dicit iuidia ſum dictior qa hēo plus inuidiæ & plus anneꝝ: ſed dinūeramꝰ iſta q̄ dicta ſunt: iō adde grauitatē ſupbiæ qa non poſſum pati ſupbiā nr̄am qđ pōdus ſupbiæ non aſſolet iugis ethne. i. illi monti ſiciliæ q emittit globos ardētes: mō illa ſupbia nunc erat ita ſupba ſicut nr̄a & nō oſſa rigēs. i. ille mons theſaliæ non equet iſtud pondus ſupbiæ non altus olīpus antonomaſice dr̄ altus uel ad dr̄am alioꝝ olimpoꝝ q mons ē ī græcia: ego patiēs tulerā eq̄liter hoc a pricipio i iuuētute: ſed etas ſenii uel ſenū ē idignatior q̄ iuuenū: q̄do ueniūt criprepe i facie tūc ipſe fieri icipit moleſtus & q̄rulus: ſeruus ſenex ē res triſtis. q. d. uides ꝙ ſenecto i ſeruitute: iō concede me eē in libertate: ſed mors libera finiat uitā meā ſeruiliter ex quo ſeruiſr uixi tecū: & tu memor mei ſtes cū deo & ꝑmitte tēptare fortunā meā circa regna: forte inueniā melius. EN Animi. R̄ndit ganymedes & dicit yronice: ecce ſuus aī memorioſi ego ꝑdidi ita oēm ſpē de illo ego mereor iſtas grātes: & tu reddis mihi illa ꝓmia: ꝓſuppoſitoq̄ nunq̄ ego contulerim tibi beneficiū tamē tu ſemper fuiſti a me dilectus & iſtud debet tibi ſufficere: quia īter ſeruū & dominū non pōt eſſe amicitia & peritas quia eſt īter utrūq̄ diſperitas tamē ſemper amaui te: & ideo dicit quāuis ſit magna diſperitas inter me & te. VERba quidē. Reſpondit amiclas & dicit: ſolent dari uerba pro uerbis: tu dicis ꝙ ſemp dilexiſti me & ego te. quaſi dicat ſi tu nihil dediſti mihi præter dilectionem: ego idem tibi: ideo non oportet reddere aliā uicē amori: ego ſum gratus huius amoris qa ſemp dilexi te: & donec ego uiuā ſemp te diligā qa bene potes credere. QVO. R̄ndit Ganymedes & dicit quo ꝑperā ter uadis: quē cōtrata magis allicit te q̄ cā diſſotiat amicos unanimes. i. unius animi. ſ. te & me: & dicit iſte licet ego uocauerim te ſeruum tamen nullus uirtuoſus debet mereri notandum ſerui ſicut tu es.

Hac paui regionē gregem. tibi letior annis
Tunc animus fuerat: nunc intractabilis aſper:
Me quoq̄ uiuendo patientia prima reliquit:
Conſiliū ſolet eſſe ſenum: iuuenūque uoluptas: Gan.
Tu mihi deliras ſenior: tum uallis amator
Vnius deſerta uagus nunc auia tentas.
Propoſitum mutat ſapiens: at ſtultus inheret: Ami.
Res: tempus: fortuna: locus: firmata ſequētur.
Conſilia alternant: macie turpiq̄ ueterno
Terga pecus confectu gerit: ſqualentia ſentes
Vellera dilacerant: qd agam? nec pocula fontis
Tuta: nec herbaꝝ morſus. ſucciq̄ ſalubres:
Ipſe aer ſuſpecta mihi ſuſpiria reddit.
Quin iuſtam permitte fugā: & miſerere coacti:
Nā potes: ecce eteni ueni ad tua gramia paup.
Pauperiorq̄ domum redeo: non lacte nec hedis
Auctior: inuidia & ſolis iam ditior annis.
Adde ſupercilii pondus: quod non grauis equet
Etna iugis: non oſſa rigens: non altus olimpus.
Id prius equanimis tuleram: indignantior ætas
Eſt ſenium: rugeq̄: animos in uerba miniſtrant
Triſte ſenex ſeruus: ſit libera noſtra ſenectus:
Serua iuuenta retro eſt: ſeruilem libera uitam
Mors claudit: memor uſq̄ mei ſubſiſte ualeque:
Me fatum tentare meum ſine paſcua circum.
En animi ſeruum memoria. ſic omnia uentus
Abſtulit: has mereor grates: hæc ꝓmia reddis? Gan.
Vt nil præſtiterim: multum licet impar: amaui.
Verba quidem uerbis: res rebus: purus amori
Sed ſolus debetur amor. gratuſq̄ memorq̄ Ami.
Sum. quia te ſemp poſtq̄ mihi notus amaui.
Et dum uita comes ſi quid mihi credis amabo:
Quo properas igitur? quæ te magis allicit ora? Gan.

ASpice

Vnanimes quæ cauſa repens diſiungit amicos?
Perdit enim ſerui nomen cui libera mens eſt:
Ami. Aſpice fatigero tangntem uertice montem:
Nubila tum grauida fontes tellure crepantes:
Vnde ruens pelagis confunditur unda q̄ternis:
Aſpice præruptum ſcopulis extantibus alte
Ire ſub aſtra iugum: lapis ille imperuius olim:
Punicus aſperſo donec ſibi paſtor aceto
Fecit & igne uiam: noſtris paſtoribus ingens
Diluuium ſtragemq; ferens: hoc forte per æſtū
Solus ego ac ſitiens nuper ſub colle uagabar.
Gallias erranti ſeſe comitemq; ducemq;
Obtulit: & uiuas digito direxit ad undas:
Prægredior uallesq; nouas & pinguia late
Rura noto: ſed ſæpe oculos in terga reflectens:
Iam latus hoc ſordere mihi: iam turbidus æther
Cepit ad occaſum: iam ſydera meſta uideri:
Agnoſco ualidum patriæ reuocantis amorem:
Illic & uiole melius per roſcida pallent:
Per dumeta roſæ melius redolentq; rubentq;.
Purior ac patrius illic mihi prata pererrat
Riuus: & auſoniæ ſapor eſt iam dulcior herbe.
Spreta fides igitur comicum tam certa piorum
Gan. Cum quibus & niueas laqueis: uiſcoq; colūbas
Gaudebas dāmasq; plagis temptare fugaces
Cum quibns & capreæ ſoles: umbrasq; leonis:
Et tauri flores: & adulte uirginis uuas
Carpere: uel fando cunctantē impellere noctem
Vel longum breuiare diem ſermonc iociſq;:
Et requie molli durum condire laborem.
Ami. Nil ſpretum niſi ſilua ferox paſtorq; proteruus:
Et gigneus aconita ſolū: & meſtiſſimus auſter:
Et plumbo infecto latices: & turbine tortus
Puluis: & umbra nocēs: & grandinis ira ſonore.
Gan. An prius iſta tibi tam longum ignota per euū?
Ami. Hora prius fateor: tenuit me peſtifer uſus
Luctantem: me ueſter amor: me forma puelle
Blandior illecebris: ſed iam cum tēpore ſenſim
Omnia mutantur: ſtudium iuuenile ſenecte
Diſplicet: & uariant cure uariante capillo.
Gan. Sic uulgo iam notus eras: nec charior alter
Vel mihi uel ſociis: ſiluis errabis in illis?
Et mecum manſiſſe uoles: cupiēsq; reuerti:
Nil penitus non eſſe poteſt, fortuna gubetnat

ASPICE. Reſpondit Amidas & exorditur modicū longe & deſcribit alpem diuidentem galliā ab Italia & deſcribit a quodā actu memorabili. ſ. ꝙ dū Hānibal ueniret in Italiam ipſe recepit maximū conflictū ita ꝙ ipſe ſtetit ꝑ q̄ndecim dies añq̄ poſſet trāſire & nō poterat ulterius uenire. uñ Hānibal excogitauit & mandauit oībus ſuis ut iciderent iam ligna & ferrent ad ſaxū iſtud & ita factū fuit: deinde iuſſit ligna īcendi & lignis combuſtis ſaxum totū iuſſit aſpergi aceto: & poſtea fecit ipſum ſaxum erui & fecit fieri uiam & trāſierunt & ideo dicit ſibi Amidas: ꝙ dn̄s Azo de corigio inuitauit ipſum ad ueniendum ad Italiæ partes & ſimiliter Cæſar intrauit mare amiclate comitante & dicit: o Ganimedes aſpice iſtum montē qui tangere uidetur ſydera ſūmitate ſua & hērc fagos & tunc aſpice fontes ſonantes ex quibus aqua funditur & miſcet̄ quatuor maribus. q. dicat ex iſto mōte naſcūtur quatuor flumina ex una parte. ſ. galliæ naſcuntur duo: ex alia parte. ſ. Italiæ naſcuntur alia duo: & uocantur dura: ideo dicit ex qua alpe aqua cadens miſcetur quatuor maribus: & aſpice iugū ualde aſperum ire ſub ſtellas eminētibus ſcopulis ille ſcopulus inacceſſibilis fuit donec Hānibal affricanus fecit ſibi uiam cum igne & cum aceto. Ille paſtor magnus magnā portans ſtragem Italicis: ego a cāu tpe caloris uagabar ſub h colle quid accidit mihi gallias aczo de corigia obtulit ſe mihi comitem & ducem & direxit me ad aquas italicas ipſe duxit me ī italiam ego ſequor iſtum anoto ualles nos & impinguia rura italie ſed ego retro flectēs reſpexi & uidi: iſta pars galliæ uenit mihi ad faſtidium & uiſus fuit mihi aer galliæ turbulentus & iam ſtellæ triſtes uidebantur mihi ad occaſum ſtatim ego cognoſco ſtatum italiæ & aliæ ſūt in gallia uiolæ q̄ in Italia. quia italice melius redolent q̄ gallicæ: & riuus eſt magis purus. ſ. padus q̄ rodanus uidebat̄ mihi: & ſapor herbæ italicæ ē dulcior iam mihi. SPRETA. Reſpondit Ganimedes & dicit eſt iſta cauſa quare uis recedere? non ne ſolebas tu carpere eloquētia tua homines albos: & bonos & tenaci ſermone gaudebas remouere iuuenes uerbis aliciosis: & cum quibus ſociis tu gaudebas & ſolebas carpere ardores capilorum: ideſt uires a tute ingenio & umbras leonum: ideſt delitias cardinalium & cū quibus gaudebas florenti ætate: & cum quibus ſolebas carpere dulces amores uirginis. ſ. amorem maturum: uel gaudebas impellere noctem magnam cū tua eloquentia uel breuiare lōgum diem ſermōe tuō iocūdo & tu gaudebas omnem laborem uideri humilem. NIL. Reſpōdit Amidas & dicit: o ganimedes nil ego ſpreui niſi auinionis ciuitatem ferocē & papa Clementē & terrā uenena peſſima generantem & triſtiſſimū uentum qui regnat iſti

Res hominum:ualet illa piis obſiſtere ceptis. Ami.
Illa fauere malis:at ſi præſagia quicꝙ
Noſtra ferunt certi:leuis eſt ad prima recurſus
Principia:huc genitor profugus me ruris auiti
Finibus infantem rapuit:ripaꝗ paluſtri
Expoſuit miſerū:atque abiit:per quatuor inde
Sermo luſtra tibi:nulla eſt iniuria:iuſtus
Libertatis amor:patrii quoꝗ cura ſepulchri eſt
Tempeſtiua ſeni:iam tandem abſiſte præcari
Atque iterum pater alme uale:dextrāque relaxa
Ah miſer:& merita quis te cū laude canentem
Audiet?aut leui deſcribet carmina lauro? Gan.
Expectando quidem ſeſſus raucuſque canendo
Attuleram:uereor:uocis faſtidia noſtræ. Ami.
Fors aliis placiturus eo:non una per omnes
Eſt hominis fortuna dies:nunc mane quietum?
Turbida lux ſequitur:nunc matutina ſerenus
Nubila ueſper agit:ſic tempeſtatibus atris
Tutus adeſt portus:ſic littora puppe tenentes
Tempeſtas inopina ferit:ſpes:terror ubique
Iuxta habitant:fortūa uaga eſt:& protinus iter
Quāuis preſſa māus:ceu lubric9 effluit anguis
Nil habet iſta magis tua nunc opulentia certi:
Quam mea paupertas:ubi pluris ſigna fauoris
Et minus eſt fidei:ſed iam me gallias audi.
Sollicitat damnatꝗ moras:& phebus hyberū
Vergit ad oceanum.montem uix occupat altū
Balatu moueor pecoris:nec candida dulci
Mugitu ingeminas ceſſat reuocare iuuenca.
Ire libet:liceat:nuſꝗ ſunt carmina tanti.
Men iuuenem pauiſſe domi.& finxiſſe docēdo Gan.
Vt doctū noua ſilua ſenē nouus hoſpes haberet
Sit labor agricolis lōgus:breuis inde uoluptas.
Arua domant aliis:ſic ſeſſus nauta quietis
Inuehit ancipiti delatas equore merces.
Noſco meum ſydus:aliis utenda paraui.
Fatū agnoſco tuū:primis nam pauper ab annis
Pauper eris ſenior:pauper morieris amicla.
I:tamen:ipſe meis(quādo hoc imobile uotū ē)
Te ſine(quod nollem)iam ſolus paſcar aceruis

et aquam turbulentam propter plumbum: et puluerē ductū dico puluerē per aerē et umbrā nocētem et ifirmā et ſæpe tempeſtatem.

ANte.Rn̄dit Ganimedes et dicit an diſcis tu nunc nōne ſtetiſti per tam longū tempus.

NOTA.Rn̄dit Amiclas& dicit bene noui ſed tanto tpe fui ꝙ tenuit me luctantē uſus & amor uidet̄ ꝙ tenuit me et pulcritudo laurecte tenuit me in delectationibus ſuis:ſed oīa mutant̄ cum tempore:ſtudium iuuenum diſplicet ſenibus & animi hoīum uariantur capillo uariante ſe. HIC:Rn̄dit Ganimedes & dicit tu eras iam hic notus & anteq̄ feceris id ideȝ in alia parte:erit alius tempus nec nō eras ita charus mihi& antequam adheras alii erit multum tempus & ita tu cupies iterū reuerti. NIhil.Reſpondit Amiclas & dicit nihil eſt ꝙ eſſe nō poſſit fortuna gubernat res hominum & poteſt obuiare bonis principiis & malis:tamen ſi ego non fallor unaquaque recurrit ad principia ſi noſtra præſagia portant aliquid certitudinis hic pater meus portauit perducere ad priorē partē et ipſe mortuus eſt & ego ſeruio tibi.xx.annis nulla eſt iniuria iuſta cauſa mouet me:et circa patri ſepulchri eſt mihi in Italia et cura eſt mihi petita tu prodis uerba et opera romane cum do.

HA miſer.Reſpondit Ganimedes et dicit o miſer ubi eſſent qui faueāt tibi ita:ſicut hic aut quis deſcribet carmina leui auro.q.dicat nullns. EXPEctando.Reſpondit Amiclas et dicit ego timeo ꝙ ſteti tantum hic et ꝙ ſcripſi tot ꝙ aportaui uobis faſtidia et forte ego ero placiturus aliis:fortuna hominis nō ſtat in una forma:nō ne uides tu ꝙ poſt diem ſequitur nox et ita per contrarium ſerenus ueſper portat nubes:et ſic nos ſæpe uidemus ꝙ ſæpe maius qui nauigauit p duos annos frangitur et diſiungitur tum iam tenebat littora. et in omni loco ſpes et amor habitat.fortuna eſt res ualde lubrica:et quanuis compreſſa pœnitus inter manus labitur ſicut ſerpens et certe paupertas mea non habet maiorē ſtatum q̄ tua opulētia quia quilibet poteſt mori et quia ubi ſunt plura ſigna fauoris iſti eſt minus fidei ſed audi iam Azo uocat me et dānat moras meas et ſol declinatus ad occaſum hiſpanum quia fit nox et nix occupat altum montem rogo te ut dimittas me recedere ante q̄ ueniat nix ego ſollicitor illis qui expectāt me:et uaca mea.i.patria mea reuocat me dulci uoce mihi libet ire ideo ſit licitum mihi carmina ſunt precii. MEN.Reſpondit: Ganimedes et dicit tu uis ꝙ liceat tibi recedere me ne:ideſt liceat tibi ſecedere ut te noua terra habeat ualētē factū et ut dn̄s nouus habeat te et recte euenit mihi ſicut ruſticis qa toto anno laborāt agros et non hn̄t bonum pro eis ſed pro aliis et ita accidit mihi ſicut nauigantibus quia ipſi ferunt mercimonia ad alios q ſtant in ciuitatibus et nihil habent et ſemper ſunt triſtes ego cognoſco conſtellationem meam:ego paraui utenda aliis et cognoſco tuum fatum quia paup ueniſti et paup et miſer morieris:ergo uade finaliter:et ego ipſe ganimedes ſolus uiuam ſine te ꝙ ego tamen nolem ꝙ iſtum tuum propoſitum eſt īmutabile tibi.

Ipſe per æſtatem mediam uel colle uirenti:
Valle uel umbroſa: nitidiq; in margine fontis
Solus apollinea modulans ſub fronde ſedebo:
Lanigerumq; gregē paſcam: & loca florea circū
Mellificas imitabor apes: te diues habebit
Silua: ſed urentes turbabunt ocia curæ.

Explicit. viii. egloga quæ diuortium intitulatur.

Incipi. ix. egloga cui titulus eſt querulus:

Collocutores: philogeus & theophilus
Eu lacē fragmēta dom⁹: heu ſydus agello
b Triſte meo: qd nociui nūc ſtirpibus ībres:
Quid pecori ſtudiū: ſegeti qd lenior aura?
Aut ſoles ualuere pii? ſors aſpera ruris
Semper & immenſo tenuis fortuna paratu.
Agricola infœlix: ubi primum cornua tollens
Floriger annus adeſt. circum ſua gaudia fertur
Raſtra manu uerſans rigida: ſcabroſq; ligones.
Vrget in arua boues: ſulcoque annixus inheret
Inſerit hic ramos: herbas hinc ungue uocētes
Vellit & utilibus lolium ſecernit auenis.
Hic fodit: & ripam bellis brumalibus armat:
Inde leues prono diuertit tramite riuos.
Nil uel inexpertum linquens: uel ſegniter idem
Expertus: ſed cuncta nimis. tū nubila ab auſtro
Suſpicit. & ſecum pluuias incuſat inhertes
Tranquilloſque dies operi. uentoſq; fauentes
Inuocat. ac cœlum precibus uotiſq; fatigat
Heu miſero. poſtq̄ ſudore exhauſtus anhelo
Spes cernit florere ſuas. iamque horrea laxat
Ecce furens ſata culta truci uertigine nimbus
Obruit. & longos anni breuis hora labores
Vna necat pereuntque ſeni ſua ſomnia feſſo.
Adde repentinam rabiem torrentis iniqui.
Adde peregrinas uolucres. populantia campū
Agmina. tectorum lapſus. incendia fures.
Adde grauē morbos nebulam. morteſq; pulētē
Innumeroſque gregis caſus. hominūque ruinas
Qualia nūc flemus meſti. & uix flere relictum ē
Hora metus mortis quoniā trepidātia claudit:
Heu heu quo. me cura tulit? quo cecus habēdi
Traxit amor? poteram uulgo quot tutius artes

IPSE per æſtatem. Reſpondit Amiclas et dicit ego ipſe ſedebo p æſtatē mediā uel in monte uiridi uel in ualle umbroſa cantās iuxta fontē ſub foliis arboris lauri: & ſic cantādo paſcam et complacebo iſtis italicis diuitibus & paſcar prata florea: & mirabor uiros eloquētes & circa Italiam te habebit Auinionis ciuitas: ſed cogitamina ſemper pectora tua uexabūt.

Eglogæ nonæ. Titulus querulus Philogeus & Theophilus.

h EV Licere fragmenta &c̄. In iſta nona egloga auctor intendit deſcriber̄ cladem quæ fuit tpe ſuo uidelicet. Mccclxxx. & ad hoc introducit duos paſtores quorum unū uocat Philogeū & alterum uocat Theophilū. Per Philogeum intelligit̄ amator terræ et terrenoꝝ Per Theophilū intelligit̄ amator cœli & diuinoꝝ: & primo itroducit Philogeū q dolet de clade ſiue peſte tyrenoꝝ & dolēter dicit refero fragmina. i. fruſtra dom⁹ laceratæ. q. d. nō remanſerunt niſi reliqæ de domo mea.

HEV. i. dolēter refero cōſtilationē meam īfœlicē meæ domus. q. d. oīa acciderūt male mihi itus & extra: qa in ciuitate amiſi filios & uxorē &c̄. & extra. ſ. in agro amiſi diuitias ymbres. i. pluuiæ ipetratis & uotis & uocib⁹ qd ualuer̄t mihi & ſegetibus ſicis & c̄a & ſocilitudo qd ualuit pecori & uētus ſuauis qd ualuit bladis nr̄is & calores ſolis qd ualuer̄t. q. dicat nihil: & ex hoc iſte Philogeus multum dānat uitā ruſticanā & dicit dura ē uita ruſticoꝝ et ſemper ē aſpera et fortuna ſubtilis. i. pauperis reditus et ex imenſo labore et dicit ad ħ infortunate ruſtice. Vnde ipſe uadit ad laboreria: et lætatur poſtq̄ uenit uer qa ipſe uadit ad laboreria eius poſtq̄ annus florigere colit cornua ſua et uadit ruſticus ad cāpum portans inſtrumentū et ſua et ferēs raſtrum et ſcabroſos ligones et impellit boues in campū et ille firmatus infœlix inſerit hic ramos hinc ipſe euellit herbas inutiles cum manu et diſpartit herbā nocentem a furmētis bonis: et hic fodit terram et armat ripam ipſa terra quā ipe inde fodit et hoc contra p̄lia hyemalia. ſ. quando uenit aqua nix grādines etc̄. et fac riuulos et ſulcos ut aqua poſſit elabi ne ipſam terram ſuffocet ſiue ſegetem et ipſe dico frendens bibulcus ſiue ruſticus nihil relinquit inexpertū negligenter: ſed poti⁹ ecōuerſo ipſe facit oīa oīa nimis uigilāter et diligēter ac feruēter et ipe. ſ. ruſtic⁹ ſuſpicit nubes portātes aqs a uēto meridionali et toruo oculo et ipe icuſat ſecū pluuias inutiles: et ipſe rogat et inuocat uentos contrarios illi uento et iuocat dies habiles ad laborandum et deos cœleſtes fatigat precibus heu miſero quia breuis hora aſportat omnia et quia certe tempeſtas furens crudeliter bine opprimit iſta ſeminata cun tanto labo-

re et hoc poſtq̄ ruſticus euacuatus ſudore anelāti uidet ſuas ſegetes uireſcere & poſtq̄ ſua ampliat orea ſiue granaria cū uolūtate & dicit me oportebit facerē maiora granaria & una ſola hora ſuffocat lōgos anni labores & ſua uana peunt cogitamina ipſi agricolæ facto ſeni: & dicit Philogeus ego poſſem cō tentari iudiciis dei: ſed adde ſubitos īpetus alluuionis iniquæ & adde ꝙ ferunt uolucres extraneæ quæ uaſtāt campū: qd plus qn̄ꝗ domus cadit ſup ipm̄ & qn̄ꝗ domus incendit̄: & qn̄ꝗ p furtū rapiunt̄ ſibi boues & adde nebulā effundentē mortē & morbos ipſis beluis & adde enumerabilia q̄ ueniūt ipſis pecudibus & adde ruinas & mortē hoīum q̄lia nos flemus triſtes.ſ.ipſam mortē: & ꝙ ē peius nō remanēt illi q plorēt de nobis: qa qn̄ nos uolumus plorare alios: ecce mors uenit & cadet hora timētia: ergo maledicta fortūa qa fui cultor & agricola: & cecus amor hn̄di ad qd traxit me & quot artes poterā tutius tēptare & quot uias & iſta uia ultima cur ē electa a me qa ſemp laboro & ſemp ſum pauper & ſemp debeo ſcalpe terrā & optare ultimas cicadas querulas hoc ē ego præſtolor ꝙ canant cicadæ. QVID Genus. Reſpondit Theophilus.i.amator dei q nō curat de terrenis: & dicit o ruſtice de quo quereris aut q̄ nā fortuna in tm̄ eſt moleſta tibi. QVID. Rn̄dit Theophi. & dicit qd petis heu nō ne uides mea rura: ecce ad qd deuenerunt mihi meos labores & dicit uiuere p lōgū tp̄s qd p deſt hoī.q.d.nihil: & tamē nos ſemp petimꝰ nocitura nobis ecce nōne uides ꝙ antea quæ ſolebant eſſe capatia pecudū & bouū nihil iacet & modo uacua ſunt & non remanent niſi reliqæ armenti languētis & uagant̄: quas reliquias: mors uiolenta diſpgit per mundum & ſequit̄ ubiꝗ & ſequit̄ mors iſta hoīes et nihil prodeſt fuga: dico iſta mors non expellēda magni obſtaculo maris et iugis caucaſeis non arcenda et iſta meretrix ſic omnia pſternit: et iſta mors omnia paſcēdo corrodit regna illa mors dico caritura exemplis et non habitura edulitatē ſucceſſorum: tamē ſi ſucceſſores uiuunt: et hoc dico ſi fata non parāt deſtruere mundū. NOſce. Reſpōdit theophilus et dicit non poteſt medicus curare infirmū niſi prius noſcat radices īfirmitatis infirmi ſiue morbi: et diſcute quæ origo ē tantæ peſtis. et dicit. MVLta. Rn̄dit Philo. et dicit ꝙ deus celat multa hoī. quia ſeruus nō uidet oīa clauſa et ſecreta ſui dn̄i cum ipe hō ſit mortalis tn̄ ego dico tibi q̄ fabula huiꝰ peſtis crebro ꝓdicet̄ in ſiluis.i.ciuitatibꝰ: iō dicit cerne duo brachia maris. quæ magna fragmina frangunt illa duo flumina diuidenda diuerſo mari. quoniam glaties irſuta præmūt hūc.ſ. ipetū ſeptētrionalē et ppetua ingens aſpirat & tigres īfeſtēt iſtū locum et illū locū.ſ.orientalē et dicit ꝙ tēpeſtas tempata tempat iſtū roſis nō exſicatis ꝙ eſt iſta ppetua fertilitas et aues uirides: ſcilicet itaci ſiue papagalli: loquuntur per plana: iſta tempeſtas innata infecerat has partes: iſta dico luces tranſlata ab iſtis ptibus regni .ſ.nr̄is partibus. QVO Mare. Rn̄dit Theophi. et dicit quō tranſiuit iſta peſtis in Italiā. ILluc. Rn̄dit Theophi. et dicit ꝙ aliq de partibus iſtis uenerūt illuc et poſtmodū reportauerūt illuc iſtam peſtē et iſta pars chriſtianoꝝ guſtauit crudeles aqs et uina

Quot rerum temptare uias? cur ultima lecta eſt
Paupertate labor mixtus: ſemperꝗ malignam
Scalpere tellurem querulaſꝗ audire cicadas?
Quid gēis? aut q̄ nā uſꝗ adeo fortūa moleſta ē — The.
Qui gemis? heu mea rura uides? ſōs ecce laboꝝ — Phi.
Atꝗ operum ſpes ecce meæ: quid uiuere lōgū
Fert homini? nec deſinimus nocitura præcari.
Quæ modo dumiuagis fuerāt anguſta capellis
Antra uacant: rareꝗ procul languentis oberrāt
Reliquiæ armenti: quas mors uiolenta per orbē
Spargit: & inſequitur: non equoris obice uaſti:
Non cœli terreꝗ ſitu: non deniꝗ totis
Caucaſeis arcenda iugis: ſic omnia uictrix
Proterit: & latos depaſcitur ordine ſaltus:
Exemplis caritura quidem tenuere nepotum
Vix habitura fidem: ſuperant ſi forte nepotes:
Nec fidem modo fata parant imponere rebus?
Noſſe mali cauſas ingens ſolet eſſe leuamen — The.
Diſcere: ſi noſti quē tante peſtis origo?
Multa dei cœlant hominem: non omnia ſeruus — Phi.
Clauſa uidet domini: cum ſit mortalis uterꝗ:
Quæ tamen in ſiluis crebreſcat fabula dicam.
Cerne ſinus pelagi geminos quos maxia frāgūt
Flumina & aduerſo dirimentia gurgite terras.
Hunc hirſuta premit glacies: & bruma perēnis
Aſperat: horrificoꝗ infeſtant murmure tigres.
Illum blanda roſis non areſcentibus æſtas
Temperat: & uirides fantur per plana uolucres
Hos alio prius orta ſinus afflauerat orbe:
Hinc noſtris tranſlata lues: nūc regnat in aruis — The.
Quo mare tam facili tranſiuit & æthera ſaltu? — Phi.
Illuc heu cupidi: ſtimulat ſua queꝗ libido:
Peruenit pars una gregis: ſucoſꝗ ueneni
Et diras guſtauit aquas: atꝗ inde reuertens
Mox peritura cohors late contagia fudit
Paſtorem paſtor: pecudem pecus inficit egra.
Spirat enim ſaniem incluſam pulmonis aduſti

uenenoſa & iſta pars chriſtianoruū ruit inde peritura effundit cōtagium peſtis: ergo paſtor inficit paſtorem: & pecus pecudem: & ipſa reſpiratio infecti pulmonis: expirat & illi uenti eurias ſpirant: & omnes ruſtici moriunt̄ dum ipſi ſecant fruges: & iſte qui morit̄ componit uacuū cumulum nec ē menſura tota mors uolat: & nos fruſtra glomeramus odores & aromata: qa mors ineſt ēt iſtis quid ſto plus & maneo in uerbis omnes morimur niſi fata remanent a nobis illam peſtē & quid ſupereſt. q. d. parum nam iſta fata ultima metuūt regna recurua falce: & iam peſtis peruenit conſtātinopolim & dicit ea parte qua paſtor. i. Conſtantinus poſuit ualde glorioſa nomina iſte paſtor uectus. i. portatus ad partem græciæ: deſignans ciuitatem nouam marmoreis mœnibus & altis muris. FALLEris. Reſpondit Theophilus & dicit tu ſtultus falleris qa nihil ē aliud niſi iuſta ira dei & tarda ferit nos benemeritos & iſta percutit populū peccatorem: ideo o peccatores fugite a peccatis ad regna cœleſtia. NEC mora. Reſpōdit Philogeus credens ꝙ Theophilus diceret ꝙ fugerent peccatore in illas partes ſed non ē ita: ideo dicit iſtud ꝙ fuga nuſquam eſt tuta & mors præuenit nos & ſequitur nos & ponit mille retia in media uia & cætera. ACCIpe. Reſpondit Theophilus & dicit o ruſtice. Accipe conſiliū quia ſemper cūctatio fuit inimica ſubitis periculis: hūc huc erige oculos: hæc ē uia uirtutis: & tamen iſta uia ē ualde dura & pauci per ipſam gradiuntur: ſed tamen ē uia quæ ducat nos ſuper cœlos qui ſunt ſuper aerem anguſto calle & quæ uia firmet hominem fatigatū in cœli regione. Illic uita habitat: ſed a ſiniſtra ē uia ampla quæ ducit ad ſtagnandis fontibus. ſ. īfernalibus: ibi tu uides ſigna mortis & paludis & aerem nigrum obſcuro fumo: ergo uade iſtos lacus: & conſilio meo utere ſed prænde uiam dexteram. ENItar Reſpondit Philogeus & dicit ego conabor & ideo incipe & ego ſequar & attolles me & porrige dextram. VLTImus. Reſpondit Theophilus & dicit ego fauebo tibi & impellam te. & tu modo commenda te tibi nec labor grauet te.

Ad latus infauſtis aſpirant flatibus euri.
Intereunt iumenta boues durique bubulci:
Gramiuaqꝫ & ſegetes: uacuis moribūdus ariſtis
Imminet: & culmum componit meſſor inanem
Nec morbi modus ullus adeſt: uelocibus alis
Mors uolat: externos fruſtra glōeramꝰ odores
His etiā ſua peſtis ineſt: quid demoror? omnes
Occidimus: niſi fata minas placata remittunt.
Quanꝙ qd reliqui eſt miſeris? iam falce recurua
Vltima rura metunt: graia qua uectus ab ora
The. Marmoreoqꝫ nouam deſignans limite ſiluam:
Inclita magnificus poſuit confinia paſtor.
Falleris ah demens: nam iuſta & ſera merentes
Phi. Paſtores ferit ira dei: populumqꝫ rebellem
Effugite o ceci: ſecuraqꝫ poſcite regna.
Nec mora tuta quidē: nec iam fuga tutior uſqꝫ:
Obuia mors peruertit enī: & quocunqꝫ mouerē
The. Mille parat medio laqueos: & rētia calle.
Accipe conſilium propere: cunctatio nanqꝫ
Lenta fuit ſemper ſubitis inimica periclis
Huc huc uolue oculos: hæc ē uia recta: ſine ullis
Inſidiis: prædura quidem calcataqꝫ paucis
Sed ſuper aeorios arctoqꝫ tramite colles
Perferat: & ſiſtat feſſum in regione quieta.
Ilic uita habitat: leua ſed olentis auerni
Sulphureis ſtant ſtagna uadis: ibi lurida mortis
Signa uides: atroqꝫ polum ingreſcere fumo.
Phi. Hos euade lacus: dextrum mihi prēde cacumē:
Enitar: tu me ſequere: & miſerere iuuando:
Quin prior: i tardum attollens & porrige dextrā
Vltimus ac primus adero: pellamqꝫ trahamqꝫ:
Tu modo: nec labor officiat: tibi ſolus adeſto.

¶ Eplicit. ix. egloga quæ querulus intitulatur.

¶ Incipit. x. egloga: cui titulus eſt Laurea occidens

So. ¶ Collocutores: Socrates & Syluanus:

Syl. Quid ſiluane doles? tāte quæ cauſa qrele?
Heu ſocrates quē uix reliquū fortūa ruīe
Dura ſinit noſtre: neſcis dulciſſime neſcis

¶ Eglogæ decimæ: Titulus Laurea occidēs. Collocutores Socrates & Syluanus.

QVID Syluane doles. In iſta decima egloga auctor intendit oſtendere poeticam artem: & extinctā & ex ipſa tantum fuiſſe ſuſcitatam et ad hæc introducit duos paſtores: quoruꝫ unum uocat Socratem: & alterum Syluanū Per Socratem intelligit quendam muſicum nomine Lodouicum quem uocat Socratem & ex eo ꝙ erat uir modeſtus & moralis ſicut fuit ſocrates. Per Syluanum intelligitur Petrarcha. et primo introducit Socratem ſibi amicū inquirentem cauſam doloris ipſius petrarchæ: et ideo dicit: O Petrarcha quare doles: quæ ē cauſa tāte querelæ: HEV. Reſpōdit Syluanus et dicit: o Socrates amice cariſſime dolenter refero: neſcis tu de quo conquerar tu Socrates quem fortuna aduerſa uix permittit uiuere noſtræ infœlicitati

quaſi dicat non remanſit aliqd ergo tu neſcis ſecreta mea:ergo tu neſcis quō queris de cauſa doloris: & neſcis tu q̄tum eſt iuſta cā dolēdi. Auguror. R̄ndit Socrates & dicit ego imaginor ſed ego expecto ſcire rē de qua abundantiā & melius ſcire a te ideo tu miſer loquere miſero qa doleo ſicut tu & tu non ſpenres me participē luctus & plāctus quē tu habebas letus ſocium reti. Neſcis. Reſpondit Syluanus excuſans ſe non poſſe narrare ſui doloris cauſam:& dicit neſcis tu qualiter dolores magni interrumpunt uerba:ergo o care amice quid præcipis me loqui & reddit cauſam & rationem quia non poſſit loqui dicens nūquid homo paſtor. ſ. ego ignarus peto:nunqd poſſum deſcribere deas mortuas:certe non poeta poſſet hoc. Per deam ītelligit̄ laurus iſta dea quā dilexit Petrarca & dicit q̄uis hoc ſit mihi durū quantū dolor permittet:ego dicam quantum potero & incipit a principio ſui maioris quomō & qn̄ dilexit iſtam Lauretā:& deſcribit locū ubi primo captus eſt amore laureæ:locus eſt Auinio: ideo dicit de Auinione ſilua alta in longinqs partibus & alta qa ædificata in alto loco:ea parte qua Sorgia ille fluuius perſpicuus & clarus:& ruentia palles:ſcilicet ille fluuius qui appellatur durentia qui habet aquam palidam qui duo fluuii intrant mare & ſunt multū diuerſa flumina unum ab alio et ideo miſcent ſe unus cum alio. et ideo dicit. PEtrarus. Ideſt paup fuit mihi hic ad quem locum fueram tranſlatus a fluuio Arno qui uadit per mediam tuſciam:et ſic uadunt res hoīum et conſtellationes ſic girant fata hominum:dum ergo circa iſtam poſſeſſionem intēdiet pauptas ē ſecuta meū opus ex hoc fui motus ad derelinquendū ciuitatē pœnitus:et ſtare in ſiluis ubi oritur orgia et dare me ſtudio:et ego ſolatia in nemoribus uirentibus quia ego deſpitio locum iſtum et me piger cepit laborum et me perteſum fuit pauperis laboris et hoc feci ꝙ me perteſum fuit laboris et ſtudii:ſed laurus pulcherrima ſcilicet iſta domina creuerat ad rhodani ripā et erat formoſiſſima itet ſaxa et petras et q̄rcus quæ ſunt robora nodoſa.i.inter prælatos et illos ignaros ego capior ī amore et totus conuertor in illam lauretam: et hoc poſt q̄ umbra illius dulcis amoris attigit me ſemel dilectio mea inceſſit in totum: et amor meus erat ruſticus: ſed etiam nouus milex amoris:ſed tamē iſte amor erat gratiſſimus mihi non conſueto amore: qui amor iubebat me oblitum omnia humana & oblitus mei recordari hāc ſolam lauretam: ergo ornamentum mei campi reliqui et lucri cupiditas fuit derelicta quæ præcipitat homines ad arma. pars animi eſt acqſita a me. et curæ ciuitatis ſunt relictæ a me et hoc feci qa putaui has ſolas eē delitias ciuitates et regna.

PERge. R̄ndit Socrates et dicit dū tu habeas hunc amorem apparēda tui cāpi qualit̄ ſtabat. NEC noui. R̄ndit Petrarcha. ego nō noui et uolebam noſcere quia de iſta ſola ego curabam:ſed ō Socrate parce mihi qa eſt pro plorandū de ipſa Laureta. IMMO. Reſpondit Socrates et dicit:ideo audacter incipe dicere ego et tu lachrymabimus et pietas:et dolor erit communis. LAVrea. Reſpondit Syluanus et dicit de cultu ipſius laureæ. Ego tantum curaui de ipſa

Quid querar? & q̄ iuſta mihi ſit cauſa querele. So.
Auguror. expecto ſed rem cumulatius ex te:
Farē miſer miſero:non aſpernabere luctus: i Syl.
Participem comitemq; ioci quē lætus habebas: Syl
Neſcis præualidi rumpunt ut uerba dolores:
Quid me chare iubes fari? paſtoria nunquid
Materia eſt lugere deas? tamen accipe quatis
Singaltus lachrymæq; ſinunt: fuit alta remoõut
Silua locis: qua ſe diuerſis montibus acti
Sorga nitēs rhodano :'pallenſq; ruentia miſcēt.
Hic mihi quo fueram tuſco tranſlatus ab arno:
Sic hominum res fata rotant: fuit aridulum rus
Dum colui indigni: atq; operi ſuceſſit ægeſtas.
Id reputans: auertor enim piguitq; laborum
Perteſumq; inopis ſtudii. tandemq; relinquens
Arua inarata. uagus ſiluis ſpaciabar apricis.
Verum īter ſcopulos nodoſaq; robora quercus
Creuerat ad ripam fluuii pulcherrima laurus.
Huc rapior. dulciſq; ſemel poſtq̄ attigit umbra
Omnis in hāc uertor ceſſit mea prima uoluptas
Ruſticus ardor erat ſed erat gratiſſimus ardor.
Ille mihi inſueto. qui me mortalia prorſus
Oblitū immemorēque mei meminiſſe iubebat
Hāc unam. curaſque & totum huc uoluere tp̄s.
Sic ruris deſertus honos. & quicquid in enſes
Præcipitat. pars parta animi. pulſiq; tumultus
Has ego delitias & opes hæc regna putaui.
Perge quis interea neglecti uultus agelli? So.
Nec noui. nec noſſe uelim. mihi laurea curæ Syl.
Sola fuit. ſed iam ſocrates ignoſce gemendū eſt
Immo age pge p̄cor. pariter lachrymabim̄ ābo So.
Et pietas communis enim & iactura dolorque:
Laurea culta mihi nec me ſitus aſper & horrens Syl.
Arcuit incepto. propriis nec uiribus auſus
Externos uolui conſultor adire colonos:
Nec longe tenuere uiæ nec tempus iniquum
Ac durum tardauit opus. uulgata tenebam

Aſerei conſulta ſenis: tamen altius ire
Mens erat: ac uariis artem ſolidare magiſtris.
Dux mihi nullus erat: niſi amor feruorq; uidēdi
Primum iter in latiū qua pulcher mincius irda
Formoſo de patre oriens: interluit arua:
Hic uenetum celſis extantem manilibus unum
Paſtorem agricolam: bellatoremque uiciſſim
Conſpiciens: dextre modulantem in uertice ripe
Accedo: & breuibus percontor plurima uerbis
Iuſſus ab hoc aſiam: graiaſque inuiſere terras:
Vix atheſim attigeram patrii qua limina mōtis
Deſerit & lætos fugiens amplectitur agros.
Ecce ueronei per prata uirentia martis
Ire duos uideo: canit hic: legit ille ſalubre
Herbarū genus. & pecori bonus applicat egro:
Progredior: calidusq; aponus: gelidusq; timaus
Iam ſpatiis equis aberant: dum peruigil alas
Intempeſtiuum quatiens dominoq; moleſtum:
Perſtrepuit leuo uille de culmine gallus:
Mox baculo excuſſus meſtum cātoribus omen
Præbuit. hinc nullo reſonantia littora cantu
Procuruoſq; ſinus tacitus ſequor: obuia tādem
Rura ſonora animum uocemq; & uerba dedere
Letior illa lego ſmyrnam ſub fine uiarum
Peruentum cecumq; ſenem. ſed multa uidētem
Cōuenio. iſq; italo miſſum ut cognouit ab orbe
Proſiluit dextramq; dedit. nemorūq; profundo
Accubitu & fuſca feſſum ſtatione recepit.
Attonitumq; manu penetralibus itulit umbris.
Figo oculos: & cuncta libens & ſingula circum
Viſa noto: cupiduſque fruor ſermone ſenili
Inſolitus. dii qualem hominē quid diuite cœlo
Subtrahitis terre rarum breue munus egenti:
Hunc magni circum comites letiſſima turba
Stabant: iuxta autem cunctis ſublimior unus
Cui grege de toto ſupremus ceſſerat hircus
Fortunas caſuſque ducum regumque canebat.
Nec caſum tamen ille ſuum ſortemque repoſtā
Nec triſtes in terga canes inſtare uidebat
Regibus attonſo flendus poſt fata capillo.
Iuxta alter ſenio infractus iuueniliter alta
Voce canens furere hinc dictus ſed uoce furorē
Diluit & falſo queſiuit crimine laudem.
Sacra ſacerdotes canit hic ille arma tubaſque.

ui de ip̄a iuxta poſſe meū pſcrutatus ſu3 oēs
poetas mūdi: ut ego ſcirem bene poetare: &
quiuis eſſem in triſti loco & inter ignorātes
nihilominus ego nō fui remotus a pricipio
& nō ego auſus ſum ppriis uiribus ſciæ peti
turus cōſiliū nolui poetas hr̄c extrāeos nec
illa cā ipediuit me: qa q̄uis lōgiqui eēnt illi
poetæ: nō tn̄ ipediuerūt me: nec tp̄s iniquū
retardauit me: nec durū opus ipſius ſciæ gra
uauit me: & ego prīo recepi: & eſodū poetā
qui p tractauit de cultu terrarꝝ ut Virgilius
imitat̄ ip̄m & ego tenebā conſilium eſodi de
aſcreo iſula: tū uolui ſeq alios ſed nullus erat
magr̄ mihi niſi amor nālis uidēdi poetas &
ego breuiter ueni in ſiciliā cū ſpeculationē p
uiā rectā recepi uirgiliū ea pte q̄ pulcher Mi
tius de pulchro benato itulit moles cāpos &
ego reſpiciēs i iſto loco apud idē fluuiū uidi
unū paſtorē. ſ. Virgiliū: q̄tum ad greorgicā
buccolicā & æneida: & uidi ip̄m ſtantē i altis
ædificiis uenetorꝝ. i. mātuanorꝝ qa olim mā
tua Feraria & multæ aliæ ciuitates uocabant̄
Venetiæ & ille cātabāt in ſūmitate iſtius flu
uii mītii & didici ab eo multa breuibus uer
bis & ille Virgilius miſit me uidere græcorꝝ
terras & Aſiā: ego cœpi uix icedere & uix p
ueni ad illud flumē athēſi ea pte q̄ atheſis de
ſerit ptes tridētinas. ſ. tridēti mōtis oñ orit̄
ea pte qua ipſe fugiēs amplectit̄ letos uerōe
agros: dum puenirē ueronā ego reperi catu
lum & macrū poeta q̄ ueronēſes ibant p pra
ta uirida cāpi martii ueronēſis hic. ſ. catulus
canit: & iſte. ſ. macro colligit & docet ſalutes
& uires herbarū: & iſte macer applicat iſtas
herbas hoi iſirmo & dū ulterius trāſirē ego
ueni in foro Iulii et iueni Gallū poetā et p
gredior calidus. i. fluui⁹ apud Paduā et geli
dus timanus q fluuius i foro iulis itrat mare
apud tergeſtū: mō iſta erāt lōga eq̄libus ſpa
ciis: et dum ego erā i foro iulii gallus puigil
quotiēs allas tractauit rem moleſtā octauiāo
de ſiniſtro uilla culmie: et ſtatim ipſe gallus
fuit eiectus ab arbore. ſ. ipſe mortuus fuit et
ipſe fecit malū auguriū aliis poetis. hinc taci
tus ego ſequor litora reſonātia cātu et finali
ter rura ſonora dederūt uocē & uerba: h̄ ē tā
dē pueni i græciā cecū homerū q̄ ad oculos:
ſed i aīo eius clarū. & ipſe homerus poſtq̄ co
gnouit me miſſū ab Italiā cœpit me p manū
& recepit i medio ſiluarꝝ me feſſum in obſcu
ro ſitu qa ipſe oīa rimatus ē: & itroduxit me
ſecretis uerbis & multa didici & ego figo ocu
los & libēter circūſpicio iā in gn̄ali & ſingula
in ſpāli & nō cōſueto fruor ſmone ipſius ho
meri ſenis: & dicit Petrarcha. O dei cū uos
hētis tot milia ſapientū in cœlo: quare non
dimittitis unū ſingularē in terra: & cur ſub
trahitis terræ egenti: hūc ſapientem ſicut fu
it Homerus cœlo ente diuite omniū ſapien
tum: & deīde reperi Euripidē qui ſcripſit in
ſtillo tragico. Et ē ſciendū qa iſte fuit amicus

Archilay regis perſiæ & cũ ſero ueniret in palatiũ canes occiderũt iꝑm: & tũc rex pp triſtitiã tonderi & abradi fecit ſibi barbã & dicit ꝙ corã Homero prio' ſtabat. ſ. Euripides cui dandus fuit hyrcus i munus & donũ ad deſſignandũ crudelẽ materiã & ſtrages hoīum p h tãgit ꝙ fuit tragedus optimus ipſe Euripides & canebat caſus hoīum & regũ tñ iꝑe aliena fata non tñ uidebat' ſuũ caſum occultũ: nec uidebat canes inſtare ꝓpe iꝑm: ipſe dico deplorandus a rege Archylao: rege pſaꝝ depoſitis capilis poſt mortem. Iuxta iꝑm ſtabat Sophocles. Vnde nota iſte fuit maximus poeta & ſemp ſtudebat pp qd filii ſui accuſauerũt iꝑm ꝙ erat fatuus pp nolebãt ꝙ ipſe deponeret a iudicio honoꝝ ſuoꝝ pp qd conuocatus ad iudiciũ recitauit facta q̃ deſcribebat unde hũit maximũ honorẽ: & iõ dixit iuxta Euripidẽ: Sophocles ſenex q̃tũ ad tꝑs & ipſe accuſatus purgauit ĩfamiã honore. Et tãgit alios poetas. ſ. Terſicorẽ primus tractauit de ſacrificiis: ſed ſs tractauit bella & iſtra bellica inde fauorẽ dictoꝝ acqſiuit. ſ. primus pp diuinoꝝ deſcriptionẽ ſed alter acqſiuit fauorẽ hoīum. LESBina. Deſcribit aliũ poetã. ſ. alceũ & iſte fuit potẽs lingua & enſe qa fuit magnus poeta & fortis hõ: iſte fuit tãte bonitatis ꝙ audiẽs ꝙ leſbo inſula erat oppſſa a quodã tyrãno: iſte iuit & trucidauit eũ & tyranidẽ expulit: & iõ dicit bene alius. ſ. Alceus gloſus quodã ad arma & quodã ad ſciaꝫ poeticã uſus ẽ enſe & ſua eloquẽtia cãit. ſuple tyrãnũ captũ p terrã leſbos. ALTera. Et deſcribit et noīatim explicat alios poetas quos fingit ſe fuiſſe a locutum. et dicit deſcribendo aliũ poetã ſeu potẽtiſſimã deã. Saffo mulierẽ græcã q̃ nã amoris deſcripſit: iõ dicit altera. ſ. poetiſſa ſaffo cantabat. i. poeticæ deſcribebat inſidias reddẽtes hoīem ſollitũ: et iſta erat puella docta lr̃aꝝ imixta et adiũcta turbis poetaꝝ peritoꝝ. Cui ꝑdicte Cynnameus calamus. i. dulcis pœna pendens ab ore ei' erat et q̃rele dulces amoris mulcebãt ſtellas. HAnc. Hic auctor oſtẽdit quõ multi poetæ conati ſunt mutare ſtillũ eius numerando poetas. et dicit ꝙ hãc mulierẽ Couus poeta. i. filides de inſula couo inſecutus ẽ ipſam famoſus ubiq; deſcripta amica ſua. ſ. filide. qa ipſe tractauit de amore amicæ ſuæ. et ipſe ſtupet hãc. i. mirat̃ ipſam ſaffonẽ et hãc clarus poeta de inſula claro uocatus clarus. Calimacus ſuſpirãs amicã ſuã lidẽ dictã. i. ſiſr qa tractauit de amore amicæ ſuæ mirant̃ hãc ſupradictã. Anacremo q fuit africanus fuit maximus ad regendum ægyptũ miſſus p quã tranſit nillus fluuius etiã mirat̃ hãc: et unus alius poeta. ſ. ꝓculus ſiſr equefactus amore ſamio. i. illius mulieris de ſamo NEC minus. Subanectit poeticas lationes et dicit ſimiliter nr̃i poetæ latini a longe mirant̃ iſtã mulierẽ et fuerũt q̃tuor. ſ. Relus: Amphius: Seruius: Anſer emulus Virgilii iſtã ita mirabiliter ſcripſiſſe ſtillo baſſo et lamẽtabili uoce de amore diſpari ſtillo ilius mulieris. PONe &c̃: deſcribit aliũ poetã. ſ. pindaꝝ græcũ qui tpe ſenectutis dum iret cũ ſuo filio illi dũ meditaret̃ tanq̃ ſenex poſuit caput in gremio filii ſui: cũ puere uellet iꝑm excitare reperit iꝑm mortuum: et hoc poſt ipſos poetas ꝑdictos: ſed ſtatim uictus a monte ceſſit et carmina ceſſerũt. tunc palus dircea. i. ualis thebana ꝑdidit canoꝝ cygnũ. VIDit. Deſcribit aliũ poetã. ſ. Antipatrũ oriũdum de ſydonia ciuitate: et hũit iſte mirabilẽ ꝓprietatẽ ita ꝙ omni anno in q̃li die natus fuerat hẽbat febre et in die natiuitatis ſuæ ẽ mortuus. VNum. Tãgit aliũ poetã qui fuit poeta athenienſis et fuit claudus ſemel lacedemonienſes miſerũt ad atheniẽſes ut mitterẽt ſibi unũ ducẽ pp bellũ faciendũ: tũc atheniẽſes miſerũt ſibi irceũ deriſiue: et ipſe factus dux fecit ꝙ habuerũt maximã uictoriã de inimicis eoꝝ. iõ dicit ego uidi illũ poetã deſpectũ in cãpo atheniẽſi qui erat rectus ingenio ſed claudus pede: ego uidi accedere adiutũ ciues lacedemonienſes in bello. VNum. Deſcribit aliũ poetã. ſ. Solonẽ q fuit lator legum et iuris peritus qui dimiſſo ſtudio artis ſe tradidit totum ſcientiæ poeticæ et conquerebatur ꝙ nõ incepiſſet prius ideo dicit ego uidi Solonem equalem aliis poetis qui dederat legem iura populis Athenæ per athenarum litus: et ipſe iam ſenex dabat iam operam muſis legibus relictis.

Inde deum fauor: inde uirum: per leſbia captũ
Rura lupum ſaluumq; gregem: iacuoq; lyraq;
Fretus: & hinc clarus factis: hinc cantibus alter
Altera ſollicití laqueos cantabat amoris.
Docta puella: choris doctorum immixta uiroꝝ
Cynnameus roſeo calamus cui ſemper ab ore
Pendulus: & dulces mulcebant aſtra querele.
Hanc choris late cantata bacchide notus:
Hanc clarius charam ſuſpirans carmine lyden
Et quem cirenis genitum dedit africa nilo:
Hanc thenis ſamio paſtor ſtupet igne liqueſcẽs
Nec minus hãc noſtriq; procul mirant̃ amãtes
Voce omnes humili & querula ſimul ĩpare catu
Pone ſenex pueri in gremio: uix mole ſoporis
Lumina preſſa mouens: lenibat cantibus auras
Mox ſiluit uictus: ceſſerunt carmina ſomno.
Argutum dircea palus amiſit holorem.
Vidi ſidonio paſtorem rure profectum:
Annua quem morbi uis extinctura diebus
Angeret alternum natalibus ultima donec
Vna animã: doctoſq; modos abrumperet hora
Vnum ibi cecropii contẽptum ĩ gramine ſaltus
Ingenio rectum: claudũ pede: uoce calenti:
Spartanos in bella canes accendere uidi.
Vnum uoce parem: ſummis per litora longe

VIdi. deſcribit

VIDI. Deſcribit aliũ poetam. ſ. Eſchilum qui tanq̃ peritiſſimus uiderat mortẽ ſuam caſu lapidis cadentis ab alto ex quo ipſe ſemper ferebat unam cerueleriam in capite & ibat ſic armatus modo dum ipſe uellet aliquid meditari dum ſederet in quodã prato pp magnũ calorem depoſuit capitis armaturam & ſubito tranſuolauit una aquila quæ ferrebat unam teſtudinem et ut cibum interiorem haberet dimiſit eadem ſuper caput ipſius caluum unde iſte mortuus eſt qui ſtabat ante ualde atẽtus ad meditandũ aliquid ſiue carmina nõ mota fronte. VIDI. Hic tangit alium poetã. ſ. phylomenẽ qui nobiliter mortuus eſt nã dum eſſet recitaturus unam pulchram materiam dum ipſe ſtaret i pulpito ſiue cathedra mortuus eſt in ipſa cathedra & cum ipſi uocarẽt ipſum inuenerũt ipſum mortuum; & ideo dicit uidi etiã poetam ſenem rigidum eſſe illum ſpectatum ut caneret multa dilucide: & uidi uocem præfocatã in faucibus: & tu letor puta rapuiſſe animam eius: illic ſic ſtans in pulpito: uidebatẽ ſimilis recitanti & ſilla lingua muta uidebatur pendere pallentibus labris. HVNC. Deſcribit alium qui dictus eſt menãder qui unum alium emulum habuit: qui licet eſſet inferior: eo tamẽ habebat maiorem famam ipſo Menandro: & hoc falſo fauore: ſed Menander non curabat de hoc; imo deridebat eum: & fecit librum de hoc ꝙ falax eſſet ipſa fama: & ideo dicit. Ego uidi hunc qui magis amicus ſacris muſis: ſed minus gratus ciuitatibus quantũ ad famam & ſicut erat uictor in arte poetica ita erat iſte uictus iudicio ignorantis uulgi ſcilicet populi. Ille Menander uictorem ſuum ſolebat ridere in fama: quia carmen erat inops equi iudicis & ꝙ fama minus certa eſſet uagis uentis. VIDI. Deſcribit alium ſcilicet Archylocum de mea obſcena qui ubi debebat acquirere gloriã ſiue bonam famam adeptus eſt infamiam in tãtum ꝙ Lacedemonienſes fecerũt cremari libros ſuos: quia quidam ciuis ſcilicet Ipomenas promiſerat ſibi filiam in uxorem deinde tradiderat alteri. unde Archilocus fecerat carmina infamatoria ita ꝙ illius puelle pater ſe interfecit. & ideo multum infamatus eſt: & ideo dicit uidi ego iſtum qui infamati uerſus caperet alios ad mortem. VIDI alium. Dicit ꝙ uidit alium ſcilicet Tuchilidem qui dum eſſet expulſus Athenis fecit carmina de expuiſione ſua ita dulcia: ꝙ reuocatus eſt in patria ideo dicit ego uidi illum extinxiſſe locum odium dulci cantu & ſubdit dicendo quæ nam res adequat ſcientiam poeticam. TENere. Deſcribit alios tres poetas atheniẽſes qui ſpretis ſuis diuitiis fecerũt carmina de laudibus bonarum artium in Eriopago loco illo athenienſi. Erant ſapientes phi qui cognoſcebant uitam uniuſcuiuſq; & quærebant omnes ex quo uiuebant & ſi reperiebat aliquos uiuentes de nihilo uel de furto: tunc ſubito expellebantur: modo illi tres poetæ deſcripſerunt de iſto negotio: modõ Alexis pocta tertius fecit hanc legem ꝙ filius tenebatur iuuare patrem in caſu neceſſitatis & ho ita ſit ſi patres edocuerũt eos bonas artes: ideo dicit ego uidi alios poetas contẽnere diuitias: opes dico præcium tanti laboris & ipſos celebrare bonas artes & inter iſtos fuit unus Alexis qui cum leges ſacrorum parentum corrigeret hac lege prædicta ſi doceret ipſos bonas artes. Alii duo uocati ſunt Socrates & cchioniuns. VIDI. Deſcribit alium ſcilicet Alceſtem: qui habebat hoc ꝙ faciebat in numeros uerſus: & ideo dicit uidi illum qui continuo ellicebat lac ſcilicet qui continuo faciebat uerſus & ſuperbus & glorioſus numero uerſuum: qui rumperet flagelẽ fiſtellã ſtrumentũ i quo coagulatẽ lac: qui ita faciebat ꝙ rũpebat uas uel fas ſcilicet ꝙ liber nihil ualebat & hoc triſti materia & amara. QVI. Deſcribit alium qui uocatus eſt Theſpis qui faciebat tot carmina ꝙ honorabat currus mattatis iuuencis ideſt ita honorabat currum ꝙ iuuenci non poterant ferre. QVI. Deſcribit alium poetam. ſ. Piõ qui non intendebat

Solum: qui populo leges & iura dediſſet:
Iamq; ſenex muſis operam daret urbe relicta:
Vidi aquilam calui circum uolitare ſedentis
Ore caput: pleno ſimul illum lumina campo
Defixum: immota meditantem carmina fronte.
Vidi expectatum ut caneret dulcedine multa:
Obriguiſſe ſenem: uocemq; in faucibus imis
Arctutam: muſas animam rapuiſſe putares.
Sic cubito incumbens ſimiliſq; erat ore canenti:
Fiſtula pallenti pendebat muta labello:
Hunc alius muſis qui paſtor amicior almis
Sed minus acceptus ſiluis: & uictor ut arte
Iudicio ſic uictus erat: de more ſolebat
Victorem ridere ſuum ꝙ iudicis equi
Carmen inops: ꝙ fama uagis incertior auris:
Vidi qui fixas raperet ſpes adderet iras:
Cogeret ad certam flammanti carmine mortẽ
Vidi alium ſiluis pulſum: mox carmine dulci
Extinxiſſe odium: qd enĩ uim carminis equet:
Temnere opes tanti cauſam preciumq; laboris.
Vidi aliquos arteſq; bonas celebrare: ſed inter
Hos fuit ampla ſacri lege hac qui iura parentis
Stringeret: hoc merito doctas laudaret athenas
Vidi qui multe aſſiduus numeroq; ſuperbus
Lacte præmẽs fragilem fiſcellam rumperet acri:
Qui noua mactatis oneraret plauſtra iuuencis:
Qui ſole terga boum tereret laniata rigenti:

niſi uituperare alios poetas & ideo dicit uidi aliū poetā qui rigido ſermone terret.i.fricat terga bouū uerbis increpātibus.Et uidi aliū.ſ.Ariſtophonē qui ſcribebat furta alioꝝ poetaꝝ de libris alioꝝ. Et uidi Ariſtoridē qui deſcribit biblidā mulierē furentē amore in debito & in legiptimo.Et uidi aratū q fuit maximus phus & aſtrologus & poeta qui deſcribit aſtrologiā metaphicæ & ſolē & lunā:& q araret arua ſtellantia & cœlos ſtellatos:& qui araret cœlū uolucri aratro.i.ueloci ingenio:& uidi aliū.ſ. Amphionē qui pulſatione ſuæ cytharæ ciuitatē thebaꝝ condidit:ſed ſua eloquētia hoīes rudes reducebat ad habitū cū lingua & hoc fuit ſub mō te thebano & ad paſcua peſtifere ripe:qa thebis facta ſunt mala maxīa.Et uidi aliū.ſ.platonē qui fuit orator & poeta & q fuit magis carus:& q fuit curſor ingenio ſuo & Auceps dictoꝝ alienoꝝ.Et uidi Sophion q fuit commētator Platonis:qa Plato multa deſcripſerat uelatū:& qui ſtrauit lectū amenū leuibus plumis.i.uerbis Platonis illi Plathoni feſſo.i.appropīquāti ad mortē.Et uidi orpheū Et Linū.& Muſcū: Orpheus fuit mirabilis eloquentiæ:iſte habuit fratrē & filiū.Muſcus fuit eius filius Linus uero frater: qui fuerūt mirabiles poetæ:iō dicit ego uidi illū poetā qui conſuetus placare feroces hac glorioſus & uita & eloquētia & uenerabilis ætate īcola ciuitatis qui primus quē turchia regio uidit dum mouet rodopē tratiā.i.illū montē altiſſimū tratiæ ſua eloquētia:& dum firmaret ebrum fluuiū īpetuoſum tratiæ & hoc leuib⁹ cordis: huic poetæ.i.orpheo fuerūt duo poetæ comites adherētes huic orpheo recedenti p montes & p rura habentia aures qa mouebanī ad cātum ipſius:frater eius uero inheret iſti a dextra & alius a ſiniſtra & illū tegit ueſtis linea.ſ.linū.Iſte muſcus filius in ſenectute ſua auxiliū pr̄i ſuo porrigebat ei craterem plenā de fonte poetico pr̄i anelo.Et uidi Eſopū q fuit de frigia regione ubi fuit troya qui ītroduxit feras ad loquendū. ideo dicit cōceſſum inde uidere turbā canū uolucrū & pecudum arguti poetæ eſopi. DENIq;. Hic auctor enumerat alios poetas hmōi laurus cultores & uult oſtēdere poetas latios iō finaliter pcurſis oībus partibus græciæ rediui p Ieroſolimā tandē perueni ī ſiciliā: ideo dicit finaliter ego pcurrens cunabula græcorū poetaꝝ pp inſulas multas:& luſtrās arua uirentia Aſiæ minoris:in q olim fuit magna troya ego luſtrans iudeos graues ſicut Dauid & alios poetas q grauiter locuti ſunt:& luſtrās gramina.i.herbas attritas ueraci cauſæ qa Dauid ſcripſit pſalmos metrice:& luſtrans noīa pegrina ipſoꝝ hebreoꝝ ſicut ſatiſbē.Et ego luſtrās loca diuitioſa illoꝝ de calabria:in qua naſcitur thus & luſtrās loca pinguia illoꝝ de arabia indigentia ſale:ſed habentia mel:& ego intentus animo & oculis uidi quæ prætermitto:ego non proſequor oīa quæ uidi ubiq;. VIDI. Hic reuertitur uerſus in Italiā et deſcribit poetas italicos:& primo theotricum poetam & alios qui deſcripſerunt de materia paſtorali ſicut Muſcus:quibus omnibus aliis poetis ſupraſcriptis fuit ad delectationem cantare paruum gregem paſtoralem:& quibus fuit uoluntas uitare minas ſcribere leonum in latebris et conuitia ratione magnorum duorum obſcuris umbris.& ille poeta Epitarmus qui tenet notandum acārine.Et uidi alium poetam ſcilicet Empedoclem qui uolens uidere montē ethnæ mortuus eſt cadens ibi & cōbuſtus fuit:ideo dicit ego uidi illum poetam qui gelidus pauit populum carmine ſuo in calido monte ethnæ infœliciter.Et ego uidi duos alios poetas ſcilicet Menetiadem & magonem qui primo tractauit de cultu terrarum tyriorum populorum & ego flector ad alium poetam ſcilicet cherilum ridiculoſum qui ſumpſit ad ſcribendum geſta magni Alexandri & ab eo habuit multū auri & tñ non fecit niſi quinq; bona carmina:iō dicit uidi ſeparatū a turba alioꝝ pitoꝝ finalr flector ad unū locū ubi oēs deridebāt illū poetā & paſcua & h̄ tenui uiſu quē unū turpis angulus nemoris hēbat:& ridebāt q̄liter ille nudus oī ſcia & oībus diuitiis redidit īdigne receptū aurū magni Alexandri &

Et qui ſparſa ſedens paſtorum furta notaret
Biblida qui uetito cantaret amore furentem:
Qui caneret ſolem ac lunam: ſtellantiaq; arua
Scinderet & uolucri cœlum ſignaret aratro:
Qui uiuos plectro lapides aptaret ouili:
Colle ſub aonio funeſte ad pabula ripe:
Quique paleſtrita & pictor: primoq; ſub æuo
Cantor: ad extremū curſorq; aucepſq; fuiſſet.
Quique illi feſſo tandem & dormire paranti
Ex leuibus calamis puluinar ſtrauit amenum
Quique truces cantu ſolit⁹ mulcere leones.
Iuſtitia & cithara inſignis. uenerabilis annis.
Incola ſiluarum primus quem thracia uidit
Aeream dulci rhodopen dum uoce moueret.
Precipitem fidibus blandis dum ſiſteret hebrū.
Huic duo per montes auritaq; rura canenti
Perpetui comites. dextre germanus inheret.
Filius ac leue. tegit illum linea ueſtis.
Iſte ſacer muſis plenum de fonte repoſcit
Atq; pium cratera patri porgebat anhelo
Deniq; graiorum latebras. aſiæq; uireta.
Hebreoſque graues & carmine trita minaci
Gramina iordanis peregrinaq; nomina luſtrās.
Mollia rura arabum. ſalis indiga. dicia mellis.
Affixuſq; oculis animoq; intentus ubique
Vidi alios. atque inde alios. non omnia paſſim

Alexādri & illoꝝ de macedõia & ipſe ſcribebat multũ rauce:& dicit auctor ſed qd ultimi comoroꝝ hic uerſus quẽ loquor pegrinũ uado a cãpis italicis:ide a locis iſtis ego factus doctior pp iſtoꝝ doctrinã dum redire in italiã ego appuli ĩ unũ çornu Italiæ.ſ.brondusiũ ubi ſtabat unus iuuenis poeta q mul tum placide ſcripſit & recepit me & porrexit mihi manũ.ſ.pacuuius poeta:& hoc dico mihi reddeunti domũ:& egreſſo portu brundusii fatigato nauigatore & ille iuuenis cõmoſtrauit mihi aliũ poetã.ſ. Enium poetã:ideo dicit oſtẽdit mihi illic auum ſuũ.qa Emnius erat auus.ſ. Pacuuii:& ideo dicit uidi

Viſa ſequor.uidi ſicula regione creatum:
Ac ſocios quibus horridulum cãtare uoluptas
Prima gregem latebriſq; minas uitare leonum:
Quique alios ſupra tenet ortũ a carmine nomẽ:
Quique gregẽ calida gelidus male pauit ĩ ætna
Qui docet epheſios:tyrios qui rũpere campos:
Docto ac altiſono diuulſus ab agmine tandem
Flector:ibi unũ oẽs nemoꝝ quẽ turpis habebat
Angulus:& tenui ridebant paſcua nutu:
Nudus ut ille iugis macidum raucũq; canendo
Indignum magni predonis retulit aurum.
Sed qd ago?aut patriis quorſũ pegrior ab aruis
Doctior indè domum feſſo dum remige portu
Brundusii egreſſo iuuenis placidiſſimus alto
Occurrẽs.trepidam porrexit ab aggere dextrã
Maternũque oſtendit auum per rura iacentis
Apuliæ.calabrumq; nemus ſub ualle galeſi.
Ingenio agricolam nulla tamen arte colentem.
Pana uirum uideo.nec ſecum multa locutus
Eminus aruncẽq; ducem populumque ſaluto
Moris aratores ueteris.quaque aufidus.equor
Fertur in hadriacum.patrio ſub ſole peruſtum
Libertum.dominoq; lyra gregibuſq; placẽtem
Alloquor.inde alius gelidi ſulmonis alumnus
Multa iocãs.longamq; aciem per opaca latẽtũ
Oſtendens digito:fuſcos aperire receſſus
Tentauit fruſtra.uultus denſiſſima nubes
Texerat ãbiguos:dubiũ uix murmur ad aures
Aura tulit:quantum in nobis obliuia poſſunt?
Vnus in hoc numero gaudens ſe condere uiuo
Fonte:deus numerũ fluuiorum arſiſſe puellas:
Equoreoſq; alius memoraba carmine noſtro
Inſuetum ceciniſſe deos:aliuſq; uiciſſim
Montanũ imparibus carmen uariabat auenis:
Hinc procul & latio & muſis chariſſimus afris.
Fluctiuagoſq; alius numerãs ſub gurgite piſces.
Aurea plectra apio cinctus uiridante monebat.
Hinc alius rutilumq; crocũ & candentia carpẽs
Lilia:tum uarios iungebat in ordine flores.
Multa libens ſileo;ſed iam mihi nota tenenti

Emniũ colentẽ agrũ q̃tũ ad ingeniũ & tñ co lentẽ uilı artẽ.ſ.poetica:& dicit iudico ipm p rura plana iacẽtis apuliæ.ſ.de ciuitate rudia rum fuit & p nemus calabriæ & ſub ualle ca loſi fluminis & dicit auctor:ego non locutus cũ iſto multũ ſaluto a longe ducẽ.ſ.lucillum poetã & pħm Arũce ciuitatis:& ſubdit ꝙ iſti tres poetæ ſcripſerũt ſm ſtillum antiquũ:& ego alloquor libertũ.i.oratiũ libertũ:q fuit ſeruus ſed manumiſſus. PER uſtum.i.exu ſtum patrio ardore.i.patria ſua:& ħ ea parte qua amphidus fluuius intrat mare adriacum illum libertum placentẽ Octauiano & popu lo qui ſcripſit librum odarum & carminũ & hoc cantu ſuo ſed poſtea ſequit̃ Ouidius de ſulmone:Ouidius dico iocans.i.iocũdæ ſcri bens:& oſtendẽs digito longã turbã latentũ poetarũ.i.conatus eſt noiare poetas multos quoꝝ fama iam abſconſa erat:& oſtendẽs tũ pœna longam turbã poetaꝝ & iſte Ouidius fruſtra tẽptauit noiare & apire & ferre famã de multis poetis quoꝝ fama non potuit re periri pp tenebras.i.obliuiones quæ obſcu rauerant iſtos poetas:& ideo dicit fama uix tulit modicã elationem ad aures quia habet̃ modica fama:ideo dicit. Quantũ in nobis obliuia poſſunt:et deſcribit aliũ poetã.ſ.fon tanum:et ideo dicit unus ĩ hoc numero poe tarum gaudẽs ſe facere poetã in fonte.ſ.mu ſarum ſcripſit ſatyros ardẽtes amaſſe puelas fontium et deſcribit aliũ poetam.ſ.mõtanũ qui aſſumpſit ſibi debere amores deoꝝ mari norum et deoꝝ montanorũ:ideo dicit alius memorabat deos marinos cãtaſſe noſtro car mine.ſ.latino:et hoc ultra ſolitũ et alius poe ta.ſ.ipſe montanus qui uiciſſet aiebat carmẽ montanum diſparibus calamis ſcilicet pen tametro et exametro.Et deſcribit alium poe tam ſcilicet Apianum qui maximum habuit præmium:ideo dicit huic a longe poſſunt p̃x dictos qui deſcribit numeros piſcium et bel la et alia piſcium et factus ditiſſimus in Afri ca:ideo dicit alius cariſſimus africanus nume rans piſces et agẽs pœnam auream ideſt elo quentiam ſuam quæ monebam linguam au ream.ille cãtus herba uiridi ſcilicet denarius piſcium:et ſcribit alium poetã ſcilicet Actri ban qui deſcripſit de natione florum et ro ſarum ideo dicit olim ħ carnes rubeum za faranum et lilia alba:tunc uigebant multos flores ſimul:ego libẽter p̃tereo multa et trã ſeo ad alios poetas:et primo ad tybulũ q de plorat dolores amoris:iõ dicit illũ quẽ pau pertas ſecura delectat et quẽ ſibulũ delectat ſtudium poeticum ſtringens longa ſuſpiria longo cantu:et delectat me tenentem tuta

Longa breui ſtringens aderat ſuſpiria cantu:
Paupertas quem tuta iuuet: quem delius ardor:
Caluus amans alius reſtinctam carmine flāmā
Flens quaſi ſupplicīū: properataqꝫ tempora fati
Accenſamqꝫ alius dubium romanus an umber:
Vmber erat uariæqꝫ minax & blandus amicæ.
Notior inde alius fluuiali occurit aquino
Turbidus aſpectu. & ruralibus horridus armis
Arpinati alius ſilua cui pauper amictus
Victus inops ac difficilis ſed læta canenti
Frons erat & nullo uitæ turbata labore.
Protinus hinc geminæ tāgebāt ſydera quercus
Vnde ſalus pecori bis contigit: altera dextre:
Altera laus ligue: magnos breuis herba iuuēcos
Fecerat: una duos contexerat umbra gigantes:
Hinc quoqꝫ uidi alium campano carmina faſtu
Implentem: & multum gracili ſibi uoce placētē
Sic uenerabundus dominantis limina romæ
Ingredior: ſtupor hic tremulam ſuppſſit auenā
Pila inter triſteſqꝫ tubas: ſtrepitumqꝫ rotarum:
At ſtudio rerum latia dū demoror urbe:
Forte procul tenuem dubia uix aure ſuſurrum
Grandeui ſenis excipio: doceorqꝫ paternis
Hunc primum ceciniſſe modis: audentior alter
Poſteriorqꝫ humili quis de ſtirpe parentum
Ortus: & adriacum iuſſus migrare piſarum
Poſthabuit: quem tunc horrebant undiqꝫ colles
Agreſtem ſummo imperio præponere muſam.
Non ueritus facileqꝫ hedere ſummittere lauros
Hic alienigenam ſeruum quem carcer honeſtus
Fecerat ingenuum: multaqꝫ ornauerat arte:
Audiui cantare hominum moreſqꝫ doloſqꝫ:
Atqꝫ metus curaſqꝫ ſenum & iuuenilia furta:
Lenonumqꝫ artes: iam tempore murmuris afri
Oblitum: atqꝫ italo texentem pectine carmen.
Hic cui religio ſilueſtris & inclita rerum
Copia: & ignoti nihil uſqꝫ ut priſca ferebat

Et deſcribit alium. ſ. gallū ſiue Callum qui fuit ita diſſolutus ꝙ quærebat̄ de luxuria per dita & hoc in ſenectute & plorans flāmas amoris quaſi pœnā & tormentum & hoc carmine & ille deplorās tēpora fati properatis. Et deſcribit alium poetā. ſ. ꝓpertium qui de materia amoroſa ſcripſit & nūc q̄ritur de amica & nunc blanditur: & ideo dicit & alius. ſ. ꝓpertius minax & blādus amice ſue. dubiū eſt an eēt romanus umbra. i. de ualle ſpoletia: & ſubdit tamē umbra erat. Et deſcribit aliū poetā. ſ. Iuuenalē: iō dicit alius famoſior q fuit de aquo: iſte Iuuenalis dico famoſior aliis occurrit mihi a fluuiali aquo q ē turbidus aſpectu. i. ſtillo & aſper in ſtrīs rura libus. ſ. uerbis ipſius rep̄hēſoriis: & deſcribit aliū. ſ. Plautū q deſcripſit in comedia & fuit paup & tamē ingeniū eius erat pſpicax et di ues ꝙ cōpellebat ad aliqd deſcribendū iō di cit alius occurrit mihi cui paup erat ueſtis: q uiuebat inops et difficilime lucrabat̄ tn̄ ala criter canebat et iſte turbatus nullo labore.

PROtinus. Hic noīat duos alios. ſ. mariū et Tuliū et dicit ex iſta parua ciuitate due ma gne arbores tāgebant cœlū a qbus ſaluatus eſt populus rōanus. ſ. fuit Tulius tpe catelli næ et marius tpe cymbroꝝ et iō dicit altera quar̄ cās. ſ. Marius fuit laus de arte manus al tera quercus. ſ. Tullius cū eloquētia et cōſe quētiæ et dicit ꝙ paruula ciuitas fecerat du os poetas magnos fortes et bonos & umbra ciuitatis conceſſerat ſimul duos gigantes. et hoc q̄tū ad artes et uirtutes. Et deſcribit aliū poetā. ſ. Neuiū qui fecit librū de luxuria et ſupbia cāpanoꝝ ſiue capuanoꝝ et dicit ego uidi aliū in plentē carmie ſuo ſupbiā capua noꝝ et hoc ī ſtilo ſuaui: et dicit breuiter ego ueni romā et nō reperi multos poetas ſed intendētes armis et dicit ego uenerabundus igredior urbē romanā ſtupor oppreſſit me q̄do ueni ad tantā urbē qa pena fuit tremu la inter arma et inter triſtes tubas et ſtrepi tus rotaꝝ uictoriæ: et tandē dum ſic ſtarē au diui ꝙ erat unus poeta. ſ. Liuius: et ideo di cit dum ego moror in urbe romana tūc ego pcipio ſuſurrū uix dubia aure et hoc magni ſenis. ſ. Liuii: et ego docero hunc primū poe tice cantaſſe et deſcribit aliū. ſ. acrium & dicit ꝙ poſt Liuiū uenit acrius audētior et poſte rior q̄uis natus de ignobili parēte et ipſe iuſ ſus a Iulio Cæſare uenire ad patriā ſuā q̄ eſt ipm mare adriacū et iſte fuit ita audax ꝙ nū q̄ mouebat ſe aſcendēdo dum ueniret Cæſar qui erat etiā poeta. et dum ipſe rep̄hendebat̄ dicebat non curo. ideo dicit deinde uidi aliū qui non timebat Cæſarē quē oēs timebāt q poeta non ueritus præponere ſciam ſuā poe ticā lauribus Cæſaris q hēbat tot laurus pp triūphos habitos. Et deſcribit aliū. ſ. Taren tium q carthaginēſis fuit ductus de Cartha gine a Scipione Romā: qui deſcripſit amo res et hoīum uarietates: ideo dicit uidi hic ty renū ſeruū et ductū a Scipione quē hōeſtus carcer fecerat nobilē pp ingeniū et multa or nauerat arte ſua et ingenio ſuo et audiui iſtū cātare naturas hoīum et iuuēilia furta: et leo nes et artes: et ſupſit ſtillū italicū: ita ꝙ nō ui debat̄ loqui ſicut affricāi: ſed ordinat carmē poeticū italicō inſtrō. HIC ubi. Proſequit̄ deſcribēdo alios et primo deſcribit quædā noīe Varonē. Vnde ſciendū eſt ꝙ iſte Varo fuit illuſtriſſimus phs et poeta et claruit tpe Iulii Cæſaris et ordinauit bibliotecā ipſi' Cæſaris et fuit uiri acutiſſimus rōanoꝝ

& iſte tot & tanta ſcripſit ꝙ nō uideť aliqd legiſſe: & fecit. xl. libros: & ideo dicit uidi uarronē q̄ tractauit de diuinis rebus quæ ē aliena religio a nr̄a religiōe fuit gloria oīum reꝝ & cui nihil ignoranti fuit alicubi terraꝝ ſicut fama antiq̄ dicebat & ipſe ſcribſit in poetria de Iaſone q iuit ꝑ uellere aureo. & q̄liť duxit medeā & ideo dſcit: ſed carmē Iaſonis filii Eſonis: Et deſcribit aliū poetā. ſ. Titū q poetice deſcripſit fcā Herculis & dr̄ Hercules q̄ſi hereū coelos q̄ſi gloria dn̄oꝝ. Et deſcribit aliū poetā. ſ. Pedonem qui deſcripſit geſta Theſei regis Athenaꝝ. Et deſcribit aliū poetā. ſ. Ponticū q aſſumpſit deſcribere occiſionrm Thebanoꝝ & dū eēt ī medio geſtoꝝ thebanoꝝ coepit aliud opus. ſ. de amoř hoc occulte: et deſcripſit de turba amantiū et hoc aductis ethiocle et apollinice bellātibus fr̄ibus inſimul. Et deſcribit aliū poetā. ſ. Marcū q coepit ad ſcribēdū ea q̄ reliquerat ſenex Homerus de geſtis hectoris et fruſtra qa remāſeřt poſt mortē hectoris. et deſcribit aliū poetā: ſ. affricanū q ſūpſit ꝑ materia ꝙ uſus accepat uxorē. ſ. memoria et ex iſtis nata eſt una filia. ſ. ſapia pulchra: et deſcribit aliū poetā. ſ. Doſſeniū q ſumpſit ꝑ materia uitupare uulgus inſanū et crapulā uētris. Et deſcribit aliū poetā. ſ. Sepliū q uitupat romana geſta quæ erant ab oibus laudata. Et deſcribit aliū poetā. ſ. Cyreinā po. Ro. qui dicebat ꝙ nullus poeta debebat publicare opus ſuum niſi poſt nonū annū. ideo dic̄ caſtus ꝑtior paſcit hūc. ſ. Cyrmā et hoc paſtoraliter et dicit aliū. ſ. Pōponiū poetā romanū nobilē q deſcribiť a nobilitate cōſulari et naturali: iō dicit hūc tu uideas portare ſecum rigidā inſignū iuſtitiæ illū dico ornantē cōſulatū qa nunq̄ ructauit. Et deſcribit aliū. ſ. Ceciliū q ualde grauiter ſcripſit et ſentētioſe et ipa grauitas extollit ipſum. et deſcribit aliū. ſ. Furiū q deplorauit tpa labētia iō dicit hic Furius q nectere ſtuduit amores fugiēte ſubtili carmine ſuo ille conatus ne tpa fugerēt: arceř tēpora ipſa carmine poetico. Et deſcribit aliū. ſ. Liciniū q accepit deſcribere ſm punicū belliū iō dicit ille q traxit muſas pēnatas ad arma punica dū tu Hannibal es in Italia. Et deſcribit aliū. ſ. Gratiū q deſcripſit quō debeāt fieri uenationes & arma uenatilia & docuit uenatores fieri & qui miſcuit ſiluā tumultu uenatorū. & deſcribit aliū poetā. ſ. largū q deſcripſit receſſum Anthenoris de Troya & uenit ī Italiā & q duxit Anthenorem ad gētes Paduanas. & deſcribit aliū poetā. ſ. Lupū q deſcripſit quō Helena fuit bis rapta primo a Theſeo ſcđo a Priamide ideo dicit ille q̄ reddidit helenā bis raptā græcis fatigatis et hoc comitāte marito. Et deſcribit aliū poetā. ſ. Tuſcū q deſcripſit materiā philidis: quæ occidit ſe amore demophontis filii theſei. Et deſcribit aliū poetā. ſ. Tilticanū q deſcripſit luxuriā pheacū populoꝝ et ipſoꝝ mores. Et deſcribit aliū. ſ. Cameriū q deſcripſit excidiū Troyanū poſt mortē Hectoris et ylion euerſum et deſcribit aliū. ſ. Archiā q fuit ita optimꝰ ꝙ meruit hēre Tulliū in ſuū diſcipulū: iō dicit linquo ſenem. i. linq̄re nō intēdo qa ſenex conflauerat et fecerat ſibi Tulliū bn̄ ſonantē et tybrim italicū. ſ. ipſe Tullius. Et deſcribit aliū. ſ. Laberiū q fuit ſtrenuus armoꝝ: et iſte

Fama: ſed eſonides carmen cum uellere fuluo:
Qui canit alcidem: qui theſea: quiꝗ cruentis
Fratribus in campum adductis ad mollia caſtra
Trāſfugit ocultus: blandūque cupidinis agmē:
Reliquias qui troia tua & fruſtra legebat
Meonio neglecta ſeni: qui prole decori
Coniugio memori ſtudioſum ornauerat uſum:
Qui menſas uerſuque gregē laceraret edacem:
Et qui laudate caneret conuitia gentis.
Patior hunc nono paſcebat caſeus anno.
Hunc uideas dextre rigidam geſtare ſecurim
Ornantem officii generoſo gutture pompam.
Hunc grauitas: illum cenſura ſeuerior offert.
Hinc tenui uinclo profugos qui nexuit annos
Secula: pierio niſus cohibere furore:
Pennatas muſas qui martia traxit ad arma
Punica dum latio ferueret in orbe procella:
Indixit qui bella feris: ſiluaſque tumultu
Miſcuit: apta uagis cudens uenatibus arma.
Tramite qui largo troianum anthenora colles
Duxit ad euganeos: necnon comitante marito
Bis raptam feſſis helenam qui reddidit argis:
phyllida qui querula: pheacum qui uoce latina
Luxuriem moreſꝗ canit: quique hectora ſupra
Ilion euerſumque troiamque a ſtirpe reuulſam:
Quique nurū dotemque ioui conuexit opimā:
Linquo ſenem qui diſcipulum per prata ſonoꝝ
Heſperiamque tubam docto conflauerat ore.
Linquo uirum fortem poſita qui caſſide meſtus
Sed iuſſus plenuſque ire ſaliebat honoſte.
Vnde alium domini uidi meruiſſe fauorem.
Vidi qui totiens libuiſſet ferrea blando
Pectora molliret cantu: lachrymaſꝗ moueret
Hic quoꝗ (nam memini (miſerū ſolabar amātē
Amentemque magis: cui uis erat ampla canore
Vocis: & ingenii magnus ſub pectore torrens
Eſt amor exitio paſtorum publica peſtis.
Blandus ubi immitem peperit furor ille furorē:
Forte oculos auidūque animū ſeptena ꝑ antra
Nobilibus famoſa iugis: & opaca mouenti

fuit ualde ꝓbus milex tp̄e ceſaris: & dū ceſar faceret ludos ī ſuo palatio: uocauit laberiū ad ſalutandū ille reph̄edit ceſarē ſed ceſar cœpit idignari tūc ille iuit ad ſalutādū & dixit unū uerbū notabile.ſ. uno die nixi magis.ſ.nimiū ī iſto mūdo: tūc ceſar audiuit & nō dedit ei p̄miū qđ ei dare parauerat: ſed uni alii dedit. Et deſcribit unū aliū poetā.ſ.puppiū q ſcripſit ita bn̄ ꝙ nō erat aliqs hō q non moueret ad laudandū ꝓp carmina ſua & hoc dulci mō carmine. Et deſcribit aliū.ſ.lucretiū q mortuus ē eadē die ꝙ natus ē uirgilius ille ēt eloquētiſſimus erat ſed infœliciſſimus: & fuit captus amore unius mulieris: & erat ita fatuus faciebat qcūqꝫ uolebat de ipſo mō factus ipſe ſapiēs ꝓp iſtđ occidit ſe & ſubdit amētem qa magis.ſ.ſtultꝰ & oñdit amorē ipſius & dicit ꝙ amor fuit cā ipius mortis: & amor eſt cōis peſtilentia ipoꝝ poetaꝝ & hoc poſtq̄ ille amor furioſus amorē pepit furioſum. FORtes. Hic deſcribit alios maximos poetas & ex hoc ordit a lōge: & dicit: dū ego ſic luſtre artē iō dicit collis.ſ.capitolinus in quo nipha celeberrima Carmētis mater euādri q̄ erat de archadia & erat magna poetiſſa ipſa ſtudia patrū & ſenatoꝝ & hoc cū ſuis litteris & uerba figita cū arte ſua: iō collis moſtrat mihi mouēti oculos & aium meū p antra ſeptena & hoc eſt p vii.coles rome antra dico famoſa altis mōtibus: & obſcura & ī iſto colle capitolino uidi alterā lauꝝ & ipſa ī celſo mōte uirēs admouit nr̄e laurus & reſonauit īde dulce amorē & q̄rcus ſiue fagus a fagi qđ ē comedere frōdoſa fundebat umbrā populo romāo optatā & īpatoribꝰ et aliis et iſta arbor erat ſedes optīa uolucribꝰ.i.īgeniiſ fulgētibꝰ ſ.poetis & illa fagus ſonās aſſidue ꝓp poetas cātantes diuerſe. Et deſcribit paſtorē et poetā excellētiſſimū.ſ. Impatorē octauianū q fuit magnus paſtor q̄tū ad gubernationē et q̄tū ad doctrinā et ſcientiā. iō dicit ꝙ in iſto loco uñ formoſus paſtor: ſ.auguſtinꝰ q fuit unus gigas q̄tū ap ſtaturā itraſiuā.ſ.q̄tū ad potētiā et uirtutē et ipſe rubēs uultu ſedebat ī ſede acerna.ſ.ſtabili de acero: et ipſe regebat oēm populū amageſtate ipiali et hoc ſeptena frōte et ſi otia nō defeciſſent ſibi primus ipſe fuiſſet poeta in quolibet loco. ſed otia defecerūt et dulciter cātabat et quis ſcia poetica ſolet raueſcer̄ ſolitudinibꝰ ſed canēt raro et exordinās frotes canētiū cādidis ueſtibus et frondeꝑpetua: et dic quō Octauianus amauit poetas: et dicit de uirgilio q habuit magnū honorē ab ipſo: et ideo dicit ille octauianus poſtq̄ plorauit mortē mortē uirgilii acceleratā dilecti a ſe dicit̄ mandaſſe poetā īcompletū.ſ.duobus poetis uidelicet tucce et uarro et dediſſe lune correctionē ut non deberent aliquid addere et tu illos duos aſpiceres poetas ytalicos dare operā correctioni et illos dico oblitos operum ſuoꝝ et tractare aliena manu corectoria et uideres laudem uirgilio et ſibi laborem. TRES NEmorum. Hic auctor ordine continuato deſcribit tres alios maximos paſtores et multos alios poetas ſed primo tres magnos.ſ. Iulium ceſarem Titum: et ueſpaſianum et Adrianum: et ideo dicit mihi pulchrum reſpicerem tres dominos terrarū regnorum.ſ. Impeperatores intentos poeticis et populis regendis in eodem colle capitolino. QVOrum Proſequitur deſcribendo primū.ſ.ceſarē qui cantabat ſuum inter acuta uoce: qui dictabat cancellariis ſuis ſtans cū galea in capite & fecit multos libros & contra catonem & uocati ſunt contra catones & deſcripſit ſua geſta cuius liber uocatur Iulius celſus: et deſcribit ipſum q̄tum ad corpus: et dicit iſte oculis his nigris et nigroſis: et erat totus decorus et uenuſtus iſte dico timor et ſtimulus poetaꝝ quia erat tante eloquētie ꝙ poete timebant eum uelle cum eo diſputare et ipſe ſimulabat poetas deſcribere. CONTRA ILLE. Deſcribit alium ſcilicet Titum ceſarem filium ueſpeſiani qui euerti Ieroſolimam glorioſe: et fuit uirtuoſiſſimus ac liberaliſſimus et delitioſus: et fuit tante liberalitatis ꝙ dum una uice ſederet ad commedendum ipſe dixit. Hei mihi quid nil boni ego feci hodie et nihil ſciebat rigide facere ideo dicit contra ille ſuetus nihil negare placida fronte.

Collis: ubi arcadie celeberrima carmina nympha
Arte patrum curas fugitiuaqꝫ uerba ligarat:
Monſtratur: cœloſqꝫ uirens in uertice laurus
Admonuit noſtre: & dulcem renouauit amorē:
Tum frondoſa ingens ramis altiſſima fagus
Optatāqꝫ gregi gregis ac ductoribus umbram
Fundebat: uolucrum ſedes aptiſſima nidis:
Aſſiduumqꝫ ſonans uarioqꝫ exercita cantu:
Atqꝫ hic multa iubens e ſede uerendus acerua.
Formoſuſqꝫ gigas lucum omnem fronte ſerena
Et paſtorali uis maieſtate regebat.
Ocia ni deſint nulli uſquam uoce ſecundus:
Dulciter ille quidem q̄q̄ raueſcere curis
Muſa ſolet: ſed rara canens: fronteſqꝫ canentum
Exornans niueis uittis: & fronde perenni.
Ille ubi paſtoris properatum funus amati
Fleuit: inexplicitum carmen mandaſſe duobus
Fertur: & anguſta limam ſub lege dediſſe
Iuſſo alacres inſtare operi rerumqꝫ ſuarum
Immemores, aliena manu tractare magiſtra
Conſpiceres: laudemqꝫ alii ſibi uelle laborem.
Tres nemorū dominos: & eadem ceſpite muſis
Intentos: gregibuſqꝫ ſimul ſpectare decorum
Dulce fuit: quorum unus iter cantabat acuta
Voce ſuum: niger ille oculos geſtuqꝫ uenuſto
Paſtorum pauor at ſtimulus: contra ille ſecūdus
Totus amor placida doctus nil fronte negare:

Tertius impexis æſtus & frigora & imbres
Aſſuetus perferre comis: qui multa uidendo
Omnes ambierat ſiluas: cygnea qꝫ ſerum
Carmina iam properans uicina morte canebat.
Longe ibi tranſfluuiū regū inter buſta ſeorſum
Vnus erat rutilus diuini ruris arator:
Qui pinguem ſcabro ſulcabat uomere campū:
Huic comes hinc prudēs hic ſedulus alter arāti
Certabant rigido glebas conuellere raſtro.
Terra ferax: feſſique boues: & laurea nuſquam
Nuſq̄ hedere aut myrtus: uiridis nā gloria ſerti
Non ſtudium muſæ fragilis uox: area ſacro
Fonte recens: atque alta domus, tum pinea late
Silua uirens dulceſque oleæ gremioque decoꝝ
Clara fouens roſeo puerum ſtat limine uirgo.
Hic matrona fuit hortis quæ lecta remotis
Vimineis calathis templo aurea poma ſacrauit
Mira loquar ſupraqꝫ fidem: ſed carmina uidi:
Hic hominis: pariterqꝫ aquile: bouis atqꝫ leonis
Hiſpanum noſtra modulantem uoce iuuēcū:
Procedo iam ruris opes uiſurus hetruſci.
His mihi tunc terris iuuenis fuit obuius altis
Cultor agri rigidus: patriæqꝫ in mœnibus alter
Lænior ad ſterilem uerſando expertus arenam
Cuncta dehinc inculta iacent: aduerſa ſed inter
Imus ad hiſpanos cultus: eſt corduba teſtis
Ciuis & alta canens ad ſolem uertice nudo
Nil patrii ſermonis habens: nil frontis hybere:
Teſtis & emerita eſt & bilbilis: atqꝫ uadoſis
Gadibus ora tepens noctem quæ ſera diemqꝫ
Vltima ſurgentem ſolem uidet atqꝫ cadentem.
Hinc ego burdegalam repetens: in litrore cerno
Equor ubi ambiguū refluo ferit amnæ garūna
Multiloquum, magnumqꝫ ſenē: quē tēpla uaſati
Nominis auſonii dederant: urbanior inde
Vnus aquis ubi feſſus atax languentibus exit
Occupat eloquio: notus procul ille lariſſe:
Notus apud thebas: ſed enim tyberina latinæ
Docti omnes per rura loqui: tuqꝫ inclyta narbo
Carmina piſcoſo referens accepta benacho
Sum nimius ſed uiſa trahunt: ignoſce tenentqꝫ

TERtius. Deſcribit aliū. ſ. adrianū q fuit ſtrenuiſſimus in armis & poeta magnus qui inter alia habuit unū ꝙ nullus fuit q tm̄ uideret de mūdo & ibat ſp capite nudo & uenīēs ad mortē ītra ſemet cœpit uerba p metra & alloq̄bat̄ aīam ſuā. Qui nulla blādis ulla &c. ideo dicit ille tertius. ſ. Adrianus aſſuetus ſuſtinere calores & pluuias nō pexis capillis q. ſ. Adrianus circuibat oēs ſiluas uidēdo multa & iſte iā ꝑperā: ad mortē canēs carmīa dulciſſime ſicut auis cignus q dulcit̄ canit. Lōge. Deſcribit poetas moderiores q deſcripſerūt de rebus diuinis: & primus fuit arator: & iō dic̄ arator diuini ruris q fuit tuſcus & erat ultra tyberis īter ſepulturas regnū de p ſe ab aliis q aratō colebat cāpū fertilē. ſ. ſacræ ſcripturæ & h̄ ſubtili ſtilo. HVIC. Tāgit alios duos quoꝝ unus uocat̄ Prudētius alter uocat̄ Sedulius: iō dicit & Prudētius erat ſocius huic aratori & Sedulius erat poeta comes ex alia pte iſti ſtudebāt rūpere fruſtra terras rigido raſtro. i. ſubtili ſtilo terra ferox. i. materia aſpa erat iſtis: & iſti erāt feſſi & in iſto loco erat laurus & in nullo loco erat corona aliqua nec laurus nec mirtus nec edera herba q̄ arboribus adheret & muſæ ſtudiū erat iſtis: & uox ſed noua materia & dom⁹ iſta erat iſta erat iſtis publica ſilua uirēs alte & ample uires erāt iſtis: pin⁹ arbor & dulces oliuæ & nō ſolū pinus & oliua ē materia iſtis ſed ēt ipſa uirgo maria feruens xp̄m pulcrū & h̄ pulcro lumine ſtat iſtis p materia. Hic tāgit aliā poeticā ꝑbā mulierē quæ oīa Homeri dicta accepit & Virgilii q̄ potuit & adoptauit ad fidez xp̄ianā iō dicit hic fuit quedā matrona & ꝓba q̄ ſarcauit dicta florida collecta remotis ortis. ſ. Homeri: & hoc uerſibus latinis: & repoſuit in uerſibus ſuis. MIRA. Tangit aliū poetā. ſ. Iuuētū hiſpanū origine q deſcripſit oīa euangelia & alto & optime. & iō dicit eloquar mira ſed carmina uidi: qa uidi iſtū Iuuēcū hiſpanū cantantē nr̄a uoce latina iſtū dico ſcribentē geſta euāgeliſtaꝝ: & primo q pigitur cū facie Aqlæ & cū facie Bouis Leonis & Hois. ſ. q̄tuor euāgeliſtas: tandē ꝓcedo partes tuſciæ uiſurus. HVic. Deſcribit Perſiū iuuenē q uoluit deſcribere ita alte & obſcure q nullo mō poſſet ītelligi carmina ſua & nimis rigide deſcripſit & fuit de uulturis. Et deſcribit aliū: ſ. Claudianū q fuit florētinus: & fuit poſt omnes alios & ſcripſit ualde clare: eſt Claudian⁹ maior & minor: iō dicit alter exptus materiā uilē. ſ. de ruficio cōſule romano uitioſo hoie: deinde ego nō recepi alium poetā: ſed trāſiui de Italia in Hiſpaniā & trāſiui p mare galue: & tāgit unū poetā. ſ. Lucanū q fuit de Corduba & iſte Lucan⁹ erat cantans alte nudo uertice: & hoc qa nūq̄ fuit laureatus ille dico nihil de moribus barbaricis: nihil hn̄s frontis rigidæ & hiſpanæ. Et tāgit aliū. ſ. Donianum q fuit de Aragonia & fuit cōdita ab Octauiano: et iō uocat eā emeritā: qa data fuit militibus ſuis emeritis. Et Bilbilis ciuitas habuit unū aliū poetā. ſ. Valeriū maximū. Et tāgit aliū poetā. ſ. Camū q fuit de iſula gaudiū atqꝫ ora q̄ caleſcit in uadoſis gadibus in inſula illa q̄ eſt in extremis Hiſpaniæ quæ

contra ſicca &ultima uidet ſolē occidentem. HVIC. Tangit aliū po etā gallicū ad illam ꝓuinciā q̄ appellaē eqtania & ꝑuenit ad illā partē q̄ dicit̄ bordella unde ē unus poeta q̄ appellat̄ magus q̄ loquit̄ ſagaciſſime: iō dicit ego cerno burdigalā in littore curuo ſenē loquacē & magnū quē dederāt templa illius dei dederunt noīs Auſonii ita dicti: deīde fuit alter urbanus.ſ.ſtatius natus ī ꝓuīcia nerbonenſi de nerbona unus urbanus occupat me eloquētia ſua ubi fluuius fatigatus leuibus fluxib⁹.ſ. Athas hūilis fluuius notus ille ſtatius celebratus apud clariſſimā ciuitatem theſalie & notus aput thebas: & tū licet ego ſcripſerim oēs iſtos poetas diuerſis ptibus: tū doctis ī aruis romāis. Et tu glorioſa narbo ciuitas referes carmīa accepta piſcoſo benaco.ſ. uirgilio qa ſtatius imitatus fuit uirgiliū. SVM. Hic facit finē & dicit ego ſum nimis copioſus ſed alloquē ſocratē paſtorem ſum minus ultio ego rediui Auinionē & reuiſitaui dulcia hoſpitia parui mei hoſpitii & reuiſi laurꝫ eſt mea regna ꝑcurſo toto orbe terrarꝫ. VNDIq̄. Hic loqtur ſocrates et dicit laudās eū certe ego credo ꝙ tu ornas iſtā laurꝫ cōgregatis artib⁹ et ex oibus terrarꝫ ptibus tu nouiſti iſtā laurꝫ. LONgius Rn̄dit. Siluanus et dicit ſi uellē dicere oīa ego eēm lōgus: ſicut illa laurus erat bene dotata fauore nature et nr̄o: ut nulla terra fuerit unq̄ tā grata alicui deo pricipali et tā laudata q̄tum illa laurus ame: et ideo dicit neq̄ niphe ꝑferūt dodonā ſiluā nec cretā nec uenus ꝑferet ydaliā nec amazonū montē: nec diana illā iſulā: nec Apollo Delō et cyrrā. Ecce et ꝓbat ꝙ Appollo maxīe dilexit Cyrrā: qa Appollo ſeper iurauit optiner laurꝫ et cyrrā: iō dic ille Apollo ſolebat ferre ueloces ſagittas: et arcus: et pharetras: et ſolebat ferre illuc oia illa: et ſolebat appēder ī illa lauro: et h̄ dicit̄ de apollie: qa oſocrates ego fateor et neſcio qd diuinū eē ī illa arbore lauro uidere deas aq̄rꝫ etc. et oēs deas laudar̄ corā illa lauro: et ipſe Iupit̄ qn̄ flumiabat: nūq̄ fulmiauit ſup ipſa formoſa lauro. et ab alto ſolio uenerat̄ iſtā laurꝫ et ēt duces et alii hoīes ipēdūt ei honorē: iō dic ego romuleā ſobolē.i.ſtirpē romanā et iuuēcā nobilē ſupbā dico ipio et ueſtibus regū purpureis. et uidi illā gētē capere frōdes lauri et uidi ſeeptā poetarꝫ eloquētiū et argutos.ce. ſub hac laurro texere ſerta ſed raro iſe didici uariare uerſus qd nō pōt longus uerſus: qa oīa pōt: et ego cauēs p herbā multa ſed nō magna canēs: et finalit̄ ego exorno me frondibus lauri et celſos neqbā cōprehēder ramos lauri niſi rex. Rn̄dit auxilia tus fuiſſē mihi fuit hic mihi ꝓximus honor et occia cepūt eē leta: et dulcis honō et fauor poetarꝫ fuit mihi: et ſtāti incipio cognoſci a paſtorib⁹ et moſtrari digito: et lautea dedit mihi cognomē et diuitias et ꝺdit mihi famā et ego q̄ fuerā paup ī cāpis erā diues ī ciuita-

Dulcia poſtremo tuguri uix limina parui:
Orbe peragrato: & laurum mea regna reuiſi.
Vndique conuectis ornans reor artibus illam. Soc.
Longus ero ſi cūcta ſequar: ſic illa parentis Syl.
Naturæ: & noſtro fuerat ſufflata fauore:
Vt neque dodonam: nec cretam iuppiter illi:
Nec uēus idaliā aut amathū: eurotaq̄ꝫ diana
Nec delon cirrhamque ſuam preferret apollo.
Ille quidē aſſiduo repeto uolucreſque ſagittas
Atq̄ꝫ arcū pharetramq̄ꝫ agilē citharāq̄ꝫ ſolebat
Illuc ferre ſuā: ramoq̄ꝫ aptare uirenti.
Neſcio quid fateor: ſocrates tamen omnia noſti
Diuinum ramis inerat per gramina circum
Ludere amadryades paſſi: nymphaſq̄ꝫ uideres:
Hanc ſuperū rapido dū fulmīæ rex quatit orbē
Liquerat intactā ſolio ueneratus ab alto
Romuleam uidi ſobolem pubemq̄ꝫ ſuperbam
Imperio: & t abeis ſacras hinc carpere frondes.
Vidi homin m genus argutū doctūq̄ꝫ canendi
Eſſe ſub hac cupide & rariſſima texere ſerta.
Ipſe ego (quid lōgus qd nō ualet iprobus uſus)
Edidici uariare modos, ac multa per herbam
Sed non magna canēs: deinū me frōdib⁹ hiſdē
Exorno celſos poteram nec prendere ramos.
Ni ſublatum humeris tenuiſſet maximus argus
Hinc mihi primus honor dulcis labor ocia læta
Paſtorumq̄ꝫ fauor multus: colleſq̄ꝫ per omnes
Illicet ignoſci incipio: digitoq̄ꝫ notari.
Laurea cognomen tribuit mihi: laurea famam.
Laurea d uitias: fueram qui pauper in aruis
Diues eram in ſiluis: nec me fœlicior alter:
Sed lætum fortuna oculo conſpexit iniquo:
Forte aberam ſiluaſq̄ꝫ ieram ſpectare uetuſtas:
Peſtifer hinc eurus: hinc humidus irruit auſter:
Ac ſtratis late arboribus: mea gaudia laurum
Extirpant: franguntq̄ꝫ truces: terreq̄ꝫ cauernis
Brachia ramorum frondeſq̄ꝫ tulere comantes:
Hei mihi quo nūc feſſus eā? qbus āxius umbris
Recreer? aut ubi iam ſenior noua carmina cātē:
Illic notus eram: quo nunc uagus orbe reqrar?
Quæ me terra capit? potes ad tua dāna reuerti
Infœlix: ſparſaſq̄ꝫ ſolo conquirere frondes:
Et laceros ramos & iam ſine cortice truncum
Amplecti: lachrymiſq̄ꝫ arentia membra rigare.
Ibis; an ignotas fugies moriturus in oras?

tibus: nec altera erat felicior me ſed fortũa aſpexit ſurſum me & iniquo oculo. ſ. illã lauretã mulierẽ & iuerã ſpectare ſiluas uetuſtas ecce ſurrexit maxĩa tẽpeſtas: & prio Eurus uentus: & huic hauſter humidus male iunctus extirpauerũt meã lauretã q̃ erat mea gaudia: & illi oribiles frangũt ipſam & exportauerũt illã ĩ cauernis terre mẽbra illius: & frondes uirẽtes. Heu mihi quo nũc feſſus uadã? qbus umbris recreer ego: aut ubi cãtabo uota carmĩa: ego ibi notus erã & ego nũc uagus quo regrã? q̃ terra capiet me? o felix potes tu reuerti ad dãna tua: & ſimul agregare frõdes. & iã amplecti corpus ſine cortice: & potes tu rigare mẽbra mortua ibis tu ad illã regionẽ unde fugies alio tu dico caput ĩfœlix: & uiuẽs nimis diu: qa ſpes mea abiit & tu uita odioſa mihi qd ſtas metus & dolor qd turbas mea pectora. PERTIMVI. Reſpondit Socrates & dicit uade ego ptimui ne peius diceres & putaui te peius plorarẽ. HEV Reſpõdit ſiluanus et dicit uideẽ tibi illa parua cã? NVLla. Rñdit Socrates et dicit illa ẽ uana cã et pce potius q̃relis lacrimoſis. dolor facit ſemp hoiem loqcẽ: non eſt uerꝫ ꝙ aliqs uẽtus ꝓſtrauerit iſtã laurꝫ ſed dii rapuerũt ipſam: et fœlicibus iſeruerũt cãpis et ſola ps caduci corticis piit et caro tm̃ ẽ mortua: aĩa uero nõ: et ps uiuatior egit radices et cãpos eliſos fecũdat. ſ. celeſtes nouo flore o ſiluãe nos uidimus deos uenerãdos colligẽtes ĩ regno celeſti. VIDIſti. Rñdit ſiluanus et dicit uidiſti ne an uana fingis ad me conſolandũ. VIDI. Rñdit et dicit ego uidi et loquor uiſa a me tu hũilis quẽ cœlũ et aditũ ꝑcare celeſtẽ et caueto agregare inuidiã diis: ſed tu opta trãſire ĩ celis ubi tua laurus uiget ꝙẽ honeſtius diis. DII. Et dicit dii faciãt ut ꝑcor: et ego ſemper præcabor.

Infauſtum uiuaxqꝫ caput dulciſſima rerum
Spes abiit: quid uita manens inuiſa fruenti?
Quid fragilis lentuſqꝫ dolor præcordia uerſas?
Soc. Pertimui longeqꝫ aliud te flere putaui.
Syl. Heu heu parua igitur flendi tibi cauſa uidetur?
Soc. Nulla quidẽ potius: lachrymoſis parce querelis
Eſt dolor uſqꝫ loquax: laurũ nõ eurus & auſter
Sed ſuperi rapuere ſacram: & fœlicibus aruis
Inſeruere dei: pars corticis illa caduci
Oppetiit pars radices uiuacior egit.
Elyſioſque nouo fœcundat germine campos
Vidimus his oculis ſuperos ſyluanæ uerendos
Leniter auulſam meliori in parte locantes.
Syl. Vidiſti? an meſto ſolamen fingis amico?
Soc. Vidi eqdem & cõperta loquor: ueſtigia ſupplex
Conſequere ac præcare aditum: uerbiſqꝫ caueto
Inuidiam conflare deis. quod honeſtius: opta
Tranſire in terras ubi nunc tua gloria uiuit.
Syl. Dii faciãt ꝑcor ecce humilis ſempque ꝑcabor.

❡Explicit. x. egloga quæ Laurea occidens intitulatur.

❡Egloge undecime Titulus Galathea. Collocutores Niobe. fuſca. et fulgida.

VC SOROR. Ad tumulũ etce.

d In iſta undecĩa egloga auctor facit ploratũ laurete ſue alia ſic et ad huiuſmõi plorationẽ iduc tres ſapiẽtes mulieres: prima q̃ꝫ uocaẽ Nyobe ſa uocaẽ Fuſca: tertia uocaẽ Fulgida. Per iſtas tres mulieres autor itelligit tres uirtutes aĩe: per Niobe itelligiẽ ira q̃ niobe fuit uxor Tãtali q̃ cõuerſa fuit ĩ lapidẽ: p Fuſcã itelligiẽ aĩm' concupiſcibilis q̃ libido et concupiſcẽtia obfuſcãt mentẽ ipſam: per Fulgidã itelligiẽ ratio nitẽs q̃ cohercet dolorẽ: ideo prio itroducit dolorẽ. ſ. Niobẽ. i. mentẽ iraſcibilẽ q̃ alloqtur fuſcã et dicit. O ſoror duc me ad ſepulcrũ laurecte: et duc me ad petrã gelidã ſepulture. QVID. loqtur fuſca et dicit o ſoror q̃re petis tu cãm maioris doloris: qd optas tu uidere? EST. Rñdit Niobe dicẽs gemitus et luctus ẽ grãde ſolamen magni doloris et ſuſpiria et queſtus et q̃rele recreãt aĩam afflictã: et iõ econuerſo dolor artatus itus ſuffocat ipſam mentẽ et ideo plorare palam ẽ optimũ remediũ triſtis pectoris: et utinam deploraſſem hucuſqꝫ qa nũq̃ pigritia et torpor corporis contigiſſet me i ſcilice: et mihi nocuit tacuiſſe: et non ploraſſe ſed ego dimitto duc me ad ſepulcrũ laurete ubi ẽ copia flendi. CARPE. Reſpondit Fuſca et dicit ultra uadamus carpe uiam hac parte qua ducit nos ad locũ fratrũ minorũ qa uidebis ſepulcrũ laurete: ideo dicit carpe uiam ea parte qua tu uidebis. Colla bouũ nudata capiſtris. ſ. fratrũ minorꝫ q ferunt iugũ obediẽtie laboris et religionis: et ferunt capiſtra. ſ. zonas ipſas: et ea parte qua tu uidebis frequẽtes uigilias canũ ſcilice: ꝑdicatorꝫ: et hoc ſub paruo tecto: ubi tu uidebis canes fuſcos. ſ. fratres: et ille locus hẽt corpus tue laurete ergo aſpice contra hic ẽ laureta amica petrarche qua natura nil creauit pulcrius niſi amor nos fallit: ergo dicit Fuſca depone omne grauamẽ doloris: et complectere ſepulcꝛꝫ et oſculaberis ſaxũ

❡Incipit. xi. egloga: cui titulus eſt Galatea
❡Collocutores: niobe: Fuſca: & Fulgida

Vc ſoror ad tumulũ gelidiqꝫ ad ſaxa ſepulchri
Nio. d Qd lachrimis alĩmta pet[?] germana qd optas
Fuſ. Eſt gemitus magni ſolamen grãde doloris:
Nio. Afflictamqꝫ animã releuant ſuſpiria queſtus:
Enecat artatus mentem dolor: optima meſti
Pectoris eſt medicina: palam lugere fuiſſet
Idem animus ſemper: nunq̃ hæc ꝑcordia torpor
Verteret in ſilicem: nocuit tacuiſſe dolenti
Mitto autem: cupidã modo duc ubi copia flẽdi

& dic uerba umbre ipſius: HEV. Reſpon
dit Niobe & incipit quæri & dolere & dicit
heu domus nimis ſtricta tante pulchritudi-
ni. O galathea eſt iſta ſedes tibi qua quãdo
ſol uidebat eclypſatus eſt: & eſt confeſſus te
maiorem ſe: & ille ſol pauefactus fulgor tui
tarde uenit ad occaſum. Heccine an eſt h̃ ſe-
des tibi & dicit ſi illa muliere mortua eſt cre
ditis o ſtelle uiuere & ſtare: o boetæ ſtella lu
dis tu in occiduo te mone currus certe non
debes. & o Iuppiter illuminas tu cõueſſa cœ
li ſcilicet ipſos cœlos: certe non deberes lu-
ſtrare & tu Saturne gelide ſenex non debe-
res: & tu oriõ ſignum cœleſte armatum ſpa-
ta: & tu luna perficis ſolitas motiones. & tu
nuncius uelox interpres deorum: eo ꝙ Mer
curius eſt deus eloquentiæ. & Venus depo
ſitura notandum uiciſſim: quia aliquãdo di
citur Venus: aliquando Lucifer: aliquando
ueſper: ergo o galathea iaces hic tu iam ter-
ra. & iam cinis: & nihil es niſi uera forte ani-
ma ſit in cœlo & inde ex illa regiõe cœli ſpi
ritus tranquillus uidet nos plorantes eius
mortem: nihil mihi reſpondes pars animæ
meæ & optima pars: & uos o ſorores adhibe
te manus ꝑcanti ſi habeo ſpũs in uobis ſi ali-
qua ſpes eſt in mũdo & charitas. heu quã ar
te ego nũc reuellam ſepulchri lapidem: ego
irruam corpus: & portabo id corpus in tem
plis deorum: & addam perpetuos honores
quos mundus perpetuo celebret. & addam
uirgineas ſocietates & choros uirgineos: &
ſacra facienda tibi & inſtituam ſacra tibi dee
lumina accenſa non dederunt tibi & carmi-
na reſonantia a longe & late. Heu mihi præ
durum lapidem & graue põdus & inutile mi
hi ego deficio ſub onere ſaxi & conãs fatiſco
ideſt icipio aperiri & deficio. SVRge. Re
ſpondit Fuſca & dicit eſſet nimis abſurdum
cõmaculare ſacratum corpus cadauere mor
tuo: ea quæ ſunt præſentia placẽt tibi & fru-
ſtra expectes præterita obliuio eſt tuta amã
ti: & dies extrema nequit reuerti ulla arte:
mors eſt optimũ quid & finit dolores & aliã
& mors eſt illa quæ diſſoluit omnia uincula
iam ſatis eſt ploratum mors fregit noſtros
amores. FREGiſſet. Reſpondit Niobe &
dicit ego uellem ꝙ mors aſportauiſſet nos ſi
cut eam: ego ſperaui mortem nam mors ſte
tit prope & feſellit me miſeram: ego uiuo &
infœlix uiuo: & adonis luctus reſeruor.
PARTius. Reſpondit Fuſca & dicit tẽpe
ranti dolore: ecce illam ſororem. ſ. fulgidã:
quæ eſt ratio illuminans quæ conſolabitur
nos a tuas monebit querellas moderata frõ
te. QVID. Hic loquitur fulgida & dicit
quid. i. cur o Niobe ploras quin potius inci
pe ſubſtinere uitam quãcunꝙ fortuna dedit
tibi & dabit & me amor tormentat ſicut uos:
ſed ego refrenor & ego cõturbor deſiderio
meorum: ſed quid tu facias durum eſt cõtra
calces aduerſus ſtimulum: patientia eſt me-

Carpe iter hac qua nodoſis impexa capiſtris
Colla boum: crebraſq; canũ ſub limine paruo
Vidris excubias: giluoſq; ad clauſtra moloſſos Fuſ.
Ille locus tua dãna tegit: iamq; aſpice contra
Hic galatea ſita eſt: qua nil natura creauit
Pulchrius in terris: niſi nos amor uſq; feſellit:
Depone hic quodcũq; ꝑmit: cõplectere buſtũ:
Oſcula fer ſaxis: umbre dic uerba ſilenti
Heu nimis arcta dom⁹: tãto dom⁹ arcta dolori Nio.
Hæc ſedes galatea tibi eſt: quã fulgere cernens
Sol ſtupuit: faſſuſq; parem: faſſuſq; ſubinde
Maiorẽ attonitus ſerum ſeſe abdidit undis.
Hæc ſedes galatea tibi: uos ſydera cœlo
Statis in occiduo ludis themone boete:
Iuppiter ore poli luſtras conuexa ſereno.
Is gelidus cũ falce ſenex: armatus orion.
Luna uices peragis ſolitas: uolucerq; deorum
Interpres: nomenq; uenus poſitura uiciſſim.
Hic pallens galatea iaces iam terra ciniſque
Iam nihil etherea niſi forſan ſpiritus arce
Viuit: & inde uidet flẽtes trãquillus amicas.
Nil mihi reſpõdes anime pars altera noſtre:
Optima pars eadẽ: dextras adhibito præcanti
Si qua fides mũdo ẽ: pietas ſeu priſca ſuperſtes
Heu lapidẽ ifeſtũ qua nũc ſoror arte reuoluã
Irruã i amplexus: figã oſcula dulce cadauer.
Hoc referã moribũda ſinu: fotũque ſacellis
Inferã: & arcanis: durũ penetralibus addam.
Addã ꝑpetuos celebret quos mũdus honores:
Virgineos addã cetus: rituſque uerendos:
Et ſua ſacra dee: nec fax nec carmina deerunt:
Fœmineas longe lateque ſonantia laudes.
Heu mihi predurũ lapidẽ graue põdus iherſq;
Deficio ſub faſce ſoror: nitenſque fathiſco.
Surge ſoror ſurge: ſacrũque cadauere corpus Fuſ.
Cõmaculare caue: placeant preſentia fruſtra:
Preteritũ expectes: tuta eſt obliuio amanti.
Nempe heſterna dies ulla nequit arte reuerti:
Mors adimit curas: mors oĩa uincla reſoluit.
Iam ſatis eſt fletũ: noſtros mors fregit amores.
Fregiſſetque utinã noſtros mores equa labores Nio.
Speraui. ꝑpe nã ſteterat. miſerãque feſellit:
Viuo ſed infœlix. & luctus ſeruor in omnes.
Parcius en leuo triſtis tibi fulgida calle Fuſ.
Aduenit. & tacita caſtigat fronte querelas.

Hor præſſis

UPB

Ful. Quid miſere ceceque animi mortalia fletis
Tā grauiter? qd fles niobe? quin īcipe uitam
Scire pati: quācunqꝫ dedit ſors dura: dabitque:
Et me torquet amor: deſiderioqꝫ meorum
Permoueor: ſed quid facias? arma irrita calces
Aduerſus ſtimulum; melior patientia preſſis:
Multa tibi facit ipſe animus leuiora ferendo
Quid gemitus? moritura fuit galatea: deīceps
Immortalis erit: proprio tabeſcere damno
Non amor: alterius ſortem lugere ſecundam
Inuidia eſt: quantum nobis deceſſerit omnes
Scimus: & ingrato quantū deceſſerit orbi.
Sed ferimus: uos deſinite: ac meliora tenentem
Suſcipite: & cœlum terris optate relictis.
Fuſ. Fabula: quis alis cœlū terreſtria prendent?
Ful. Ethereis: ſic terra ſuum: ſic aſtra repoſcunt.
Fuſ. Credulitas uulgata quidē: nos certa probamꝰ
Ful. Fuſca locis imis habitas: nō ſūma tenemus.
Et cœli terreqꝫ ſitū ſpeculamur ab alto.
Nio. Ambages ueteres & inenodabile uerum
Mittite. & integram uenturis tradite litem.
Fulgida qn potius (muſas nā noſcis agreſtes)
Dic titulū buſto. relegat quem ſerior etas.
Sic liquit galatea ſuū pulcherrima corpus
Ful. Libera iamqꝫ polos & regia tecta tonantis.
Ipſa quidē ſupūqꝫ choros mēſaqꝫ frequentat:
Mors roſeos artus. mors cādida colla. genaſqꝫ.
Sydereoſqꝫ oculos tetigit. uultuſqꝫ ſerenos
Obſcura dimerſit humo mortalia quiſquam
Diligat. aut ſpet ſtabiles hic figer̄ plātas? (etas
Quid genꝰ aut ꝓbitas? qd opes? qd forma? qd
Quidue decēs cultus? qd gloria nōis ingens.
Omnia cōtigerā. manus abſtulit oīa mortis.
Nuda domū repetens e carcere fugit amato.
Nio. Nuda quidē minime quā gloria ueſtit amictꝰ
Clarior aſſidue longiſqꝫ recentior annis
Hāc quecunqꝫ ſibi uultuque aīoque per euum
Aut cātu aut ſermone placēs cupiēſque placar̄
Deferet ante oculos. hāc nos dū ſpiritus iſte
Artubus herebit miſeris. & uiuere coget.
Hāc uel apud manes nebuloſaqꝫ flumia lethes

lior præſſis ipſe animus patiens facit multa leuiora ſibi ferendo ergo cur ploratis laureta mortua eſt & mortalis erat amō erit īmortalis & intabeſcere dolore ex proprio dāno non eſt amor ſed iniquū: & ita deplorare ꝓſperam fortunam alterius eſt inuidia: ſi nos bene uidemus quantum dānum recepimus & quantum bonū perdiderimus et etiam ſcimus quantū deceſſerit ingrato mundo: ſed nos ſapientes tolleramus ergo uos dn̄e deſinite plorare: ac ſurſum aſpicite illam tenentem cœlum & uos optate cœlum. FABula. Reſpondit Fuſca et dicit. Iſtud eſt quid fabuloſum trana: quibus aliis apprehendent. quaſi dicat quomodo homo mortalis poteſt uincere cœlum quod eſt in corruptum uel incorruptibile. ETHEreis. Reſpondit fulgida et dicit omnia repoſcūt ſuos curſus ſicut terra repoſcit corpus et aſtra repoſcunt animam. CRVDelitas. Reſpondit fuſca et dicit bene uidetur ſed nos non ſentimus illa actualiter. FVSCA. Reſpondit fulgida et dicit o fuſca tu habitas in præſſis locis ideo non ſentis delectationē ſicut corpus ſed nos. ſ. ratio tenemus alta et ſpeculamur ab alto ſtatū cœli. AMBages. Reſpōdit Niobe et dicit dimittamꝰ iſtas ambages et illa ambigua quæ oībus ſunt diu diſcuſſa. ideo dimittite antiquas et dubias quæſtiōes et indiſſolubiles et dimittatis litem iſtis poſteris: et tu fulgida potius facias titulum ſepulture et fac epythaphiū: qa tu bene noſti ſcribere metrice. HIC. In illa particula fulgida ponit epythaphium et dicit illa laurecta reliquit ſuum corpus et ſtat ī cœlis et habitat tecta regia: et ipſa frequentat menſas deorum: et beata ſors ſiue mors nunc reſoluit ſolum corpus et ipſa membra pulchra et mors tetigit alba colla et oculos mirantes et uultus ſerenos: et iſta mors ſepeliuit iſtam: ergo terra tuus eſt qui diligit mortalia: aut ſperat figere plātas nobilitas quid uidelicet et probitas: quid opes: quid forma: qd ætas et decorus ornatus quid prodeſt? q. d. nihil: quæ oīa illi laurecte contingerant: mors rapit oīa illa nudata de corpore ſuo cœlū petit. NVDA. Rn̄dit Niobe dicens et uocās illā: Nuda certe nō qua gloria ueſtit adhuc et amictus continuo ueſtit eam et recentior iam longis annis: illa laureta erit tante gloriæ ꝙ quæcūqꝫ mulier placet ſibi. aut cantu aut uultu: per tempus futurum et cupies placere: referat iſtam ante oculos ſuos nos feremus hac mortuā uel apud mortuos et apud flāmam letheam nec eīt obliuio et nos feremus iſtam formam pulchritudinis ſub hoc corde memorablli tanq̄ pudicitiæ exemplo modo Apoſtrophat in ipſam defunctam et dicit O dea mortua tuum nomen tunc exibit de noſtro pectore: cum ſtelle fugient de ſuis ſedibus: et tunc ego relinquam nomen tuum cum apes deſinent fabricare mel: et cum aues derelinquent nidos et turtur coniugium et lupus prædam: et capre uirgulta: et quando mulier cuſtodita dimittet dolos et fraudes: et quando ſeruus dimittet mendatia.

¶Eglogæ duodecimæ. Titulus conflictatio. Collocutores Multiuolus & Volucer.

VAE NOua &c. In iſta duodecima & ultima egloga auctor intendit deſcribere bellū qđ
q fuit geſtum tépore ſuo inter duos magnos paſtores. ſ. R. franciæ &. R. Angliæ: & ad hoc ĩ
troducit duos paſtores. ſ. multiuolum & uolucrū: p multiuolū intelligit uulgus p uolucrū
feſtinū intelligit nunciū. Mō iſti duo narrāt unus alteri: & primo loquiẽ multiuolus uolu
cro dicens. Q uæ noua fers tu tecū o uolucer quis ſtupor eſt tibi qui cōpellit te & nuncium uehis te.

ARDVus. Rñdit uolucer & exordiẽ hi/
ſtoriā belli regis frāciæ & angliæ & prio uo
cat pan q ē deus ruſticoꝝ. ſ. regē regū: ut re/
gem frāciæ p articū intelligiẽ rex angliæ ab
arthos ſtella ſeptẽtrionali: ideo dicit pan ar
duus paſcebat magnos ꝓceres in ſuis cāpis:
& etiā paſcebat pingues populos. Pan. i. rex
olim erat rex regum & erat glorioſiſſimus ĩ
oēm terrā q̄ regē eccleſia romana fautrix ſi/
bi fouebat in ſinu ſuo: ſed artichus armipo/
tens. i. rex angliæ q ē potēs armoꝝ uiderat
illū ſtantē in pace & nō hñtē bella: & ſtātem
ſub arbore frōdoſa unde ipſe articus dixit q̄
ſequunẽ turbatus: nunqd ego ſemp uidebo
illū panē ſtātē in gaudio. q. d. nō: & pmittā
ſtertere ipm reſupinū in lecto & erigēs ma/
nū ait ſi bene cognoui hāc dextrā: ego expu
lam ſomnū de cerebro eius: & alte dixit iſta
uerba: & concitauit totū mare & aq̄s refluen
tes. ſ. maris & totā angliā: & aſpera eius uox
audita fuit ab angelicis hītātibus ĩ extremo
littore. AT SOnitu. Hic ponit excitatio/
nē regis frāciæ & dicit. Pan leuauerat caput
alte fugato ſōno magno ſonitu uocis artici
& innixus in gremio amice cū ſtridore dixit
multa & frequēter uoluēs ſecū & dixit ita ar
tico: o ſtulte paſtor q̄ fatuitas cœpit te: neſcio
uñ ſit tibi iſte furor. uñ eſt tibi o ſtulte neſcis
uires nr̄as ſpnis tumulos opus & nr̄os duos
& reges certes tu expieris & tedebit tēptaſſe
FIDus. Rñdit. R. angliæ & dicit: fidus ami
cus nunq̄ cōtinget auaritiæ: & nō ꝓderūt ti
bi iſte diuites & iſte diuitiæ ſunt q̄dā ĩcitamē
ta ad bellū. Et putas ne te tardare iſtis minis
ſed poti⁹ ſolicitas me ad hoc ergo te ſic ego
nō timeo uētos & ĩflationes ciboꝝ hēo aīuꝫ
meū ꝓbatū ĩ rebus afflictis & ſunt mihi ami
ci q feriāt tua terga me iubēte et circūcidant
te ab utroq; latere et non ſolū amici ſed ego
ipſe feriā faciē tuā enſe et lācea certe tibi nō
eſt eq̄lis aius nec manus ē apta ad bellū tuo
rum. PAN. Dicit uolucer ꝙ pan timuit et
aſpexit ex oī pte turbā ferocē ſtare cōtra: nō
tonſis paſtoribus. i. domitis anglicis ad iſtā
tiam regis. Ipſe pan eleuauit totā ſuā uocē et
frendendo eleuat uocem ea parte qua ſunt
agri et maria: et colles remoti. et breuiter
uox peruenit uſque ad alpem quæ diui/
dit Italiam a Gallia. VNDique. Tangit
auxilia eius et conueniunt illi qui abierunt
greges uagantes per loca frigida Galliæ et
illi qui aluerunt armenta grata deo belli ſci
licet ipſos bonos equos. Et illi conueniunt
qui aluerūt equos aptos ad bellū: et non ſo/
lum iſti qui hñt equos ſed etiam ueniūt illi
q habuerūt dilecta lanifice minerue ſcilicet

Exemplarque pudicitiæ formamque decoris — Multi
Corde ſub hoc ſemper memori pietate feremus — uolus
Tum noſtro galatea tuum de pectore nomen — Volu
Exibit: fugient propriis dum ſedibus aſtra: — cer.
Mellis apes ſtudium linquent: nidoſq; columbe
Coniugium turtur: prædā lupus: arbuta capre
Cuſtodita dolos mulier: mendacia ſeruus.

¶Explicit. xi. egloga quæ Galatea intitulatur.

Incipit. xii. egloga: cui titulus eſt Coſlictatio.

¶Collocutores: Multiuolus & Volucer.

Ve noua fers uolucer qs nā ſtupor uñ uehiſ
q Ardu⁹ ĩ tenero pĩgues p gramĩe tauros (te:
Et molles paſcebat oues pan maximus olim
Paſtorum & ſilua late celeberrimus omni:
Fauſtula quē complexa ſimul mulcēte fouebat
Viderat hunc craſſa gelidaq; ſub ilicis umbra
Articus armipotens: ſecumq; hæc turbidus ira:
Hunccine perpetua gaudentem pace uidebo:
Securoq; ſinam reſupinum ſtertere ſomno:
Si ſatis hanc noui: dextramq; erexit in altum:
Excutiam madida cerebri de ſede ſoporem.
Dixit: & omne fretum refugaſq; exterruit undas
Horridaque extremis uox eſt audita britannis.
At ſonitu ingenti penitus torpore fugato:
Pan caput abſtulerat: gremioque ĩnixus amice
Multa prius ſecum frendens: ac multa uolutās
Vnde ait iſta tibi tam inſulſa ſuperbia demens:
Vnde furor: neſcis uires ſtolidiſſime noſtras:
Spernis opū cumulos: ſpectatos ſpnis amicos:
Experiere quidem: ſerum tentaſſe dolebis
Fidus auaritiæ nūnq̄ continget amicus
Ille refert: at diuitiæ ſunt præmia belli:
His ne putes tardare minis: incendis & urges:
Deſine: nec uentos nec turgida uerba timemus.
Eſt animus: ſunt arma mihi: dubiiſq; probatū
Pectus amicorum: ſunt qui tibi terga iubente
Me feriant: dextrūq; p̄māt latus atque ſiniſtrū.
Ipſe genas frontēque manu baculoque retūdā.
Non tibi par animus: nō eſt manus apta duello
Pan timuit. flētesque oculos. hic aſpicis atq; hic

illi qui faciunt

Intonſis inſtare ferox paſtoribus agmen.
Suſtulit horrificam uocem qua flumina & agri
Et mare uicinum infremuit colleſque remotit.
Ac procul aeriam clamor peruenit ad alpem.
Vndique conueniunt. & qui per frigida tempe
Herbiuagos aluere greges armentaque belli
Grata deo & qui lanifice dilecta mineruæ.
Et qui frondipetas nemoroſo monte capellas
Glandilegoſque ſues. & amantes prata iuuēcos
Turba ingens unoque omnes in gurgite tandē
Sordidulum lauere pecus qua rura ſecanti
Dux italus fluuio dedit aurea cingere templa.
Tot deerant alimenta uiris niſi pana uirili
Fauſtula ſollicitum curarum parte leuaſſet.
Nā grege de magno. decimū largiſſima quæꝗ
Obtulit atque famem ſedauit pinguibus hedis.
Ah meretrix obliqua tuens ait arthicus illi:
Immemorē ſponſi cupidus quā mūgis adulter.
Hæc tua tota fides ſic ſic aliena miniſtras?
Erubuit nihil auſa palam niſi mollia pacis
Verba. ſed aſſuetis noctem complexibus egit.
Et tacitam ſubmiſit opem mulieribus ardens
Atꝗ imbuta odiis occultans ruminat iras:
At gelido ſtat flāma metu: iam brachia uterꝗ
Paſtor ad ambigui certaminis orſa parabat.
Iam ſtudiis aduerſe acies: iamꝗ arma fremebāt
Queque ſuos uocat ore deus hæc mœnia troiæ
Arcturumque canit: pugillum canit illa labores
Monſtriferumque refert charolū: tū iurgia labe
Iactantur: toto uolitant conuitia cœlo:
Pan fraudes penſiꝗ nihil: fandique piique:
Nota ꝙ infamis teſtetur fabula caude
Obiicit: exiliique locos. & inhoſpita teſqua:
Hoſtibus humani generis lingueque tremētis
Barbariem: & rauco crepitantia uerba palato.
Ille autem tibi uerba placent: mihi facta relique
Et tamen expediam nodoſa uolumina linguæ:
Et loquar ecce aliquid: faciet res ipſa diſertum.
Te ne tegis digito? periuria: furta rapinas
Nouimus oppreſſos homines: eluſa deorum
Nu mina: quæ dignas tādem me uindice pēnas
Expoſcunt: orātque p̄ces: lachrymæque porāt
Quas anus infœlix mulier miſerabilis expes
Pollicitis decepta tuis noctiſque dieſque
Fundit & ingratum queritur deſerta nepotem

illi qui faciūt bonos panos. ſ. populi illi qui
habitāt in montibus q habuerūt capras petē
tes herbas. Et q aluerūt porcos legētes glan
des. Et illi q aluerūt iuuēcos habētes herbas
oēs iſte uel iſti fecerūt magnā turbā: & finalr
oēs iſti uenientes pariter paruerūt ſc ad bellū
more uaniſſimo & hoc in uno gurgite. ſ. ī ſec
cana flūine pariſius: & hoc fuit ea p̄te q̄ maxi
mus dux italicus. ſ. Iulius cæſar dedit cinge
re aureata tēpla ciuitatis fluuio ſecāti rura. ſ.
loca flu. affluenti cāpos & breuiter erāt tot ꝙ
deficiebat eis pabulū niſi eccleſia rōana rele-
uaſſet pana p̄teuirili qa dedit eis ſubſidiū ma
ximū: qa illa faſtula remouit decimā a bello
de magno theſauro ſuo: & ſic acqetauit appe
titū ſuū magnis decimis. AH. in illa p̄ricula
rex āglie exclamat & dicit intuēs ipſe obliq.
& dicit eccleſiæ Ah: aduerbiū exclamātis Ah
meretrix eccleſiaſtico q̄ auarus rex frāciæ q
te polluit ſugra te nō memorē xp̄i: eſt iſta to
ta fides tua miniſtrās tu ita bōa pauperū illa
eccleſia ē uerecūdata: & nihil ē auſa palā niſi
uidebat̄ ponere pacē nihilomin⁹ nocte dor
mit cū rege frāciæ: & ſubmiſit tacitū auxiliū:
illa dico mulier ardēs mulieribus odiis ītus
ſe decoquit iras & flāmā: eccleſia ſtat anxiata
uariis curis: iā uterꝗ rex parabat brachia ad
dubii belli principia & iā acies ſtabāt aduer-
ſæ & iā troyæ arma fremebāt & arturū. q. d.
gloriat̄ ꝙ origo angelica erat de troyanis ſi
cut brutus utiꝗ fuit & gloriat̄ de rege artu-
ro: ſed gens frācigena laudat labores pugilū
ſed refert carulū q fecit moſtra ergo magna
fuit iactatio ī toto aere uolitāt cōminatiōes
& pan obicit & exprobat cōtra regē āgliæ. ſ.
fraudes: & obicit nihil pēſati uel diſcreti : ſed
eſt gēs p̄ceps & nihil iuris hn̄s nihil hūanita
tis: q̄ rem declarat fama antiq. ſ. hr̄e caudā.
unde dr̄ malē nō eſſe q̄ uaſco uel anglicus eē:
dico pp q̄: qa caudā portat neꝗ anglicus an-
guiam: uaſco fert ip̄e lupinā & obicit rex frā
ciæ loca exiliis ſcim exules eſſe & loca aſpa &
inhabitata & obicit mares malos barbaricos
linguæ trementis: & uerba reſonantia rauco
palato. ILle. Rn̄dit rex angliæ dicens: tibi
placent uerba: & mihi facta & inde ego diſ-
ſoluā īplicata uolumina linguæ & loquar ali
qd fati & me prōptū & eloquētē. an credis te
tegere cū digito nos bene nouimus periuria
tua & hoīes opp̄ſſos & maieſtatē diuinā irri-
ſam a te: & q̄s pœnas tua expoſcunt pc̄tā a te
me ente iudice : & oīa illa numina expoſcūt
p̄ceps & lachrime opp̄ſſoꝝ q̄s lachrymas ob
mittūt uitule ut ego ſūmā iuſtū ſuppliciū de
te uetula. i. Ieruſalē īfœlix ſcā terra & mulier
miſ̄abilis decepta tuis pollicitis fudit iſtas
lachrymas et iſta deſerta ab auo tuo quærit̄
de te nepote: tu es cauſa oīum maloꝝ et ſem
per negas et ſemper induis arma: et depo-
nis arma: ipſa plorat et uocat te ſurdum mit
tens ſuſpiria non uana ad cœlum: poſtquam
nulla ſpes tui eſt ſibi. et ipſa eccleſia cogat te

ut ſuccedas illi hieruſalẽ & illa frequẽter icre
pás petit auxiliũ miſe hieruſalẽ ſororis ſuæ
& multi principes ſollicitauerũt te de hoc &
populi & ſiluæ pcanẽ te q̄ nõ mouiſſent iſti:
ſed tu ſolus īplacabilis durus &c. nõ ſucceſſe
ris &c. ſed qd retrahit te ab hoc niſi ardor aua
ritiæ & ſitis iplacabilis auri & tu attonitus in
ſtas ſplendenti auri cumulo & iſte ſtupor ex
iſto theſauro reddit te ſtupidũ & hinc eſt obli
uio tuæ mẽti & aiæ tuæ obliuio ẽ tibi ſed uis
tu ſcire finẽ tuũ: qa exẽpla ſolẽt eẽ magna ici
taméta hoib & loquar de craſſo auariſſimo
qa tpe quo Cæſar erat in galia miſſus fuit ad
parthos & hũit decẽ legiões & duxit filiũ ſuũ
& dum trãſiuit p hieruſalẽ iudeus ille iocalia
aſportauit oĩa & fidẽ fregit parthis qa ipe trã
ſiuit fluuiũ Eufratẽ: unde rex parthoꝝ occur
rit cõtra eũ & trucidauit oẽs & occidit filiũ &
patrẽ eius: & corpus fuit portatũ ĩ tua ciuita
te cartagꝫ: & liqſecerũt aurũ & proicierũt in
gutur dicẽtes: aurũ ſitiſti aurũ bibe: iõ dicit
Craſſus ĩ flumine erat romão paſtor auarus
quẽ oblitũ fœderis ĩcitauit amor auri trãſire
confinia Roma ergo ille mortuus eſt iuſte &
contagia culpæ pr̃næ traxerũt filiũ ad ſilẽm
mortẽ & ĩfauſtũ gregẽ. ſ. ĩfœlicẽ populũ tra
xerũt in mirabilib⁹ ſagittis ſi ille craſſus fuiſ
ſet unq̄ memor fidei & ſui decoris ille ſcitiẽs
tẽperãtius guſtaſſet diuitias babilonicas. Ar
tichus rex dixit hæc. MOTus. Rñdit pan &
ponit tale exẽplũ Articho de cyrro rege pſa
rum. Iſte uoluit inuadere ſitiã: & ĩuaſit ergo
tũc in ſitia regnabat una regia. ſ. thameris il
la miſit filiũ ſuũ cõtra cyrrũ & breuiter Cyr
rus conflixit: & facile ſupauit & filiũ occidit.
Tũc regina illius mater mortui contraxit ui
res ſuas: & non cõfiſa potẽtia ſua uſa ẽ cautel
la & auxilio: nam ipſa caute arripuit fugã: &
cyrrus pſecut⁹ ẽ eã: & ipſa duxit ipm quo uo
luit in q̄dã ualẽ unde nemo fugere poterat:
deinde retraxit aciẽ: & patuerũt ĩſidiæ: unde
confecit ipm & de capitauit ipm iterfectũ. Et
mitti fecit caput eius in uno utre ſanguis ple
no: iõ dicit pan loquiẽ loquutus eſt talia: ſi ẽ
tps dare exẽpla. Crudelis cyrrus rex perſaꝝ
terra ſiccat iſtũ fluuiũ orientalẽ cui regi uolu
ptas oribilis delectatio eẽt illi ſitire & huma
niter fuſo ſanguie: et ille ferox ſimileſqꝫ tibi
regi dum deſpicit incuſtoditos cãpos regine
thameris trãſcendit cõfinia pprii regni pari
ferocitate ſua ipm ſtimulãte: et h̄ dum deſpi
cit ſui regni ſpacia. iſte dedit filiũ regie mor
ti mater regina anxia eiecit totũ dolorẽ. At
paſtor furẽs. ſ. cyrrus moriẽ ictu mulieris en
ſis: iſte nõ bibit aurũ gelato ore: ſed ſanguĩ
nẽ congelatũ: et cruorẽ tepẽtẽ de cede. ER
go rñdit Articus dicẽs tẽptemus arma auda
cter q̄do ſumus pares exẽplis et uerba ſucce
dãt uerbis et dicit Articus: faſianæ quid pde
runt tibi q̄ i colcho ĩſula habitãt: et qd unguẽ
ta et oĩa irritamẽta tui uentris qd pderunt et
Hecchinus piſcis et aurati piſces: q̄ ſunt or

Serua canũ: tu prima quidẽ: tu ſumma maloꝝ
Cauſa: negas? celerũ ſemper tu perfidus auctor
Induis arma fremens: eadem mox abiicis arma
Illa gemit: ſurdumqꝫ uocat: non irrita iuſto
Spes ubi nulla tui eſt tui ẽ mittẽs ſuſpiria cœlo
Mater & ipſa dolens rogitat mifereqꝫ ſorori
Increpitans te poſcit opem. fratreſqꝫ ſuperbo
Affuſi meſtique greges: ſilueque precantur.
Quem non mouiſſent? ſed inexorabilis unus
Durus: inhumãus: ferus horrens deſpicis oẽs
Quid tamen officio retrahit niſi pectoris ardor
Impius & fului ſitis importuna metalli?
Scilicet attonitus fulgenti incumbit aceruo.
Hinc ſtupor ille oculis. hinc illa obliuio menti
Sceleſtum atqꝫ anime ſed quem tibi crimia finẽ
Promittunt? audi. nam ſæpe illuſtria multum
Multũ animos exempla mouẽt i flumine tuſco
Paſtor auarus erat quem par ſitis impulit æqui
Federis oblitum patrios tranſcendere ſaltus
Occidit is merito grauis at congragia culpe
Immeritum parili traxerunt turbine natum.
Infauſtumqꝫ gregem innumeris texere ſagittis
Nunquid ſi fidei uel ſi memor ille decoris
Partius aut ſitiens tanta cum ſtrage ſuorum
Aſſirias guſtaſſet opes aurique saporem.
Arthicus hæc torrens motus pantalia contra
Si uacat exemplis tempus dare ſeuus eorum
Paſtor ad euphraten fuerat cui ſanguine fuſo
Eſſet inhumanum ſitienti horrenda uoluptas.
Ille ferox ſimiliſqꝫ tui confinia raris
Seuitia ſtimulante pari. dum deſpicit ampli
Incuſtoditos uiduæ tranſcendit in agros.
Incautumqꝫ necci natum dedit anxia mater
Omnem continuit fixa ſub mente dolorem
Euomitque ſimul paſtor temerarius ictu
Fœminei mucronis obit truncuſque gelato.
Non aurum bibit ore nitens ſed pocula martis.
Concreatam ſaniem & tepidum de cede cruorẽ
Ergo age: quando pares exemplis arthicus infit
Brachia tentemus ſuccedant uerbera uerbis.
Quid modo colchorũ uolucres oriẽtis odores
Quid ne gule. & uentris irritamenta capacis
Omnia quod pelago uehemẽs echius. ih erſque
Rumbus & ornati ſquamis rutilantibus olim
Ferreus aurata quos fixerat hamus arena

nati ſquamis qd ꝑderūt quos piſces amus inſtrumētū ad capiēdū iſte amus miſſus ē latēter ſub aqs ue
netoꝝ & de aqtania:& ſiqs magnus piſces uel magna belua capit̄ i littore hiſpāiæ uel ſi q̄ iactata i ma
ri afro.ſ.i ſyrtibus qd ꝑderit tibi & mōſtra maria qd ꝑderūt & uia calida excepta ſiue accepta ex uiti
bus falerne regiōis.ſ. Apuliæ:uel uia de alpib' Ianuæ & uia q̄ ueſeus fertilis.i.illa cōtrata iuxta ueſeū
īt ueſeus fertilis trāſmiſit uaſa uinaria de gemio colle ſpumātia rapide ꝑcipiti muſto: & uina q̄ dedit
meroe & uina de inſula cypri & ſoli meroe oriēti cōtrata ſubiecta:& qd ꝑderit tibi & ſomnus & forte

Sub uenetis clā merſus aquis:qd̄ uulnere crebo
Si qua uel hiſpano natat ingens belua ponto:
Vel libycis iactata uadis:peregrinaqꝫ noſtra
Profuerint?qd̄ palmitibus ſeu dēpta phalernis:
Seu ligurum decerpta iugis ardentia uina?
Queqꝫ ferat gemino tranſmiſit colle ueſeuus
Dolia precipiti rapidum ſpumantia muſto?
Queqꝫ dedit meroe ſoli ſubiecta propinquo:
Preterea qd̄ lenta quies:quod mollis in umbra:
Et ſapor & rauci per florea gramina fontes?
Omnia in exitium uertent:& blanda uoluptas
Conficiet bellum:mulier tua ſola iuuare
Te uolet & poterit:ualidum prius egra leonem
Sternet ouis:prius armigerū philomēa tonātis
Vicerat:ille autem quorſum per iurgia tandē?
Quid mecum commune tibi?nil arthicus inqt:
Nil tecum commune mihi:nam iudice fato
Deſtituunt uictum:uictorem cuncta ſequūtur.
Huius in arbitrium non noſtra ſponte uenimus
Tu cogis:tu iuſtitiæ contemptor & æqui.
Quem cecum fortuna facit:pariterqꝫ ſuperbum
Quid tua nūc nūas;tumidos qd uoluis ocellos:
Vndiqꝫ uenturos iam iam tibi fingis amicos:
Obſtruxit tua fama uias:in tempore iuſſi
Tum mihi crede aderūt:lētus dū uoce ſub una
Gramine caucaſeo paſtus bibet agnus hyberū
Hæc dicens mediæ pedibus iam ſtagna paludis
Frangebat:pan contra:aditus & ouilia ſepſit
Vepribus:& fluuio circūdedit antra ſequaci.
Tranſierat:ſubitoqꝫ ingens per rura tumultus
Exoritur:tutum fateor:meqꝫ inde recepi:
Panaqꝫ turbatum penituſqꝫ per auia liqui
Soliuagum.mox ambigua dū mente reflector
Heu uictum uinctumqꝫ graui ſine mora catena
Proſpicio.trans ſtagna rapi:non libera cœlo
Brachia:ſed meſte rorantia lumina frontis
Tollentem:ac tales iactantem i nubila queſtus
Cernitis hæc ſuperi:ſeu qd nā interuenit umbræ
Ceca rotat fortuna fidem:regit omnia fatum.
I nunc:in rebus ſpem certam pone ſecundis.

rauci p uirētia prata:nā oīa i peſtē cōuertent̄ tuā & blāda uoluptas conſiciet bellū ſed ſola tua muliere uolet te iuuar̄ & poterit:ſed yronicæ logē & tūc iuuabit qn̄ ouis ſternet bouē & philomēa prius ſternet aqla armigerā iouis.&c.DIXErat.Reſpōdit.rex frātie & qd ulterius uadim' p iſta iurgia:ſed quomō potes tu & q̄re mihi.q.d.i nichilo.NIL.Reſpōdit Articus & dicit nil eſt eq̄le tui & mei tu bene dicis uerū uictū & ſecunt̄ uictorē ꝑdeſtinatione idicāte ſed tu cogis:tu es cōtēptor iuſtitiæ et eq quē fortūa facit ſecū et ſupbū:cur numeras nūc tua ianiter uoluis occulos tuos tumidos:tu fugis amicos uenturos tibi undiqꝫ certe nullus ueniet: et uia eſt firmata undique pp tuā famā illa hora ueniet tibi auxilium q̄ agnus moueſ ſe de oriēte peditādo ueniet ad occidētē i una die iuſſi amici:ideo dicit agnus paſtus gramine caucaſeo.i.oriētali bibet yberū flum̄ occidētale et h̄ ſub uno die: HEC.hic uolucer cōcludit et dicit: Ille articus iā frāgebat mare et pan fecit oīa munimina ſua et clauſit oīa clauſtra armis et circūdedit palatia fluuio pariſienſi. Ille articus iam tranſierat ſtatim ſubitus tumultus exoritur: ego timui et diſceſſi ab aquitania:et regē frātiæ reliqui totū turbatū fugiētem: et ego ueniens retroflexi occulos:et uidi pana trahi ultra maria illū dico tollentem brachia qa non poterat:ſed occulos undantes lacrymis triſtis fatiei:et illum dico effūdentem tales queſtus.Odii uidetis hoc uel quæ umbra interuenit quæ non permittit nos uidere mortalia:Et ſubdit bene dico q̄ i iſto mundo non eſt niſi fortuna et conſtellatio:i.loqtur multiuolus et dicit:uade modo et pone ſpem in rebus ꝓſperis huius mūdi.q.d.nō ē ponēda cum talis et tantus et tam fœlix rex deuenerit intantam captiuitantis miſeriam .:.

Petrarchæ laureati poetæ ſub bucolico carmine recollectionis ſub uiro uenerando Magiſtro Beneuenuto de ymola Recollecte fœliciter expliciunt:per me Marcum horigono de Venet.Annis.d.noſtri Ieſu chriſti: currentibus.M.ccccxvi. Die.yii. Iulii.

FINIS

REGISTRVM.

A B C D E. Omnes Sunt Ternii

PETRARCHÆ BUCOLICUM CARMEN

VENISE — 1496